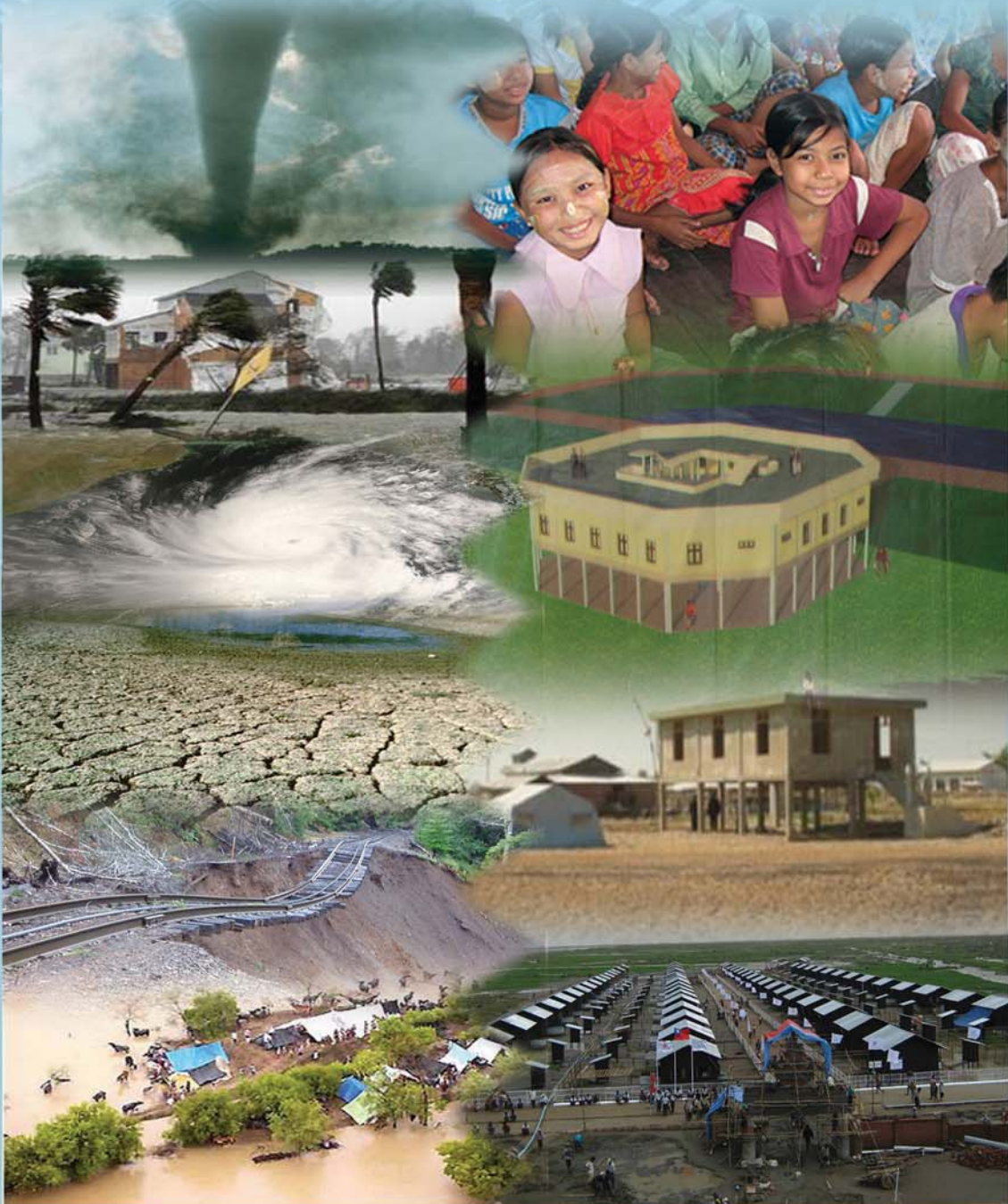

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး လှုပ်ငန်းစီမံချက်

၂၀၀၉-၂၀၁၅

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန

မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး လှုပ်ငန်းစီမံချက် ၂၀၀၉-၂၀၁၅

ဩဂုတ် ၂၀၀၉

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ဝန်ကြီးဌာန(၁၂)ရ၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊
UNDP၊ UNOCHA၊ ASEAN နှင့် ADPC တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော
Task Force မှ ပြုစုတင်ပြပါသည်။

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန

Asian Disaster Preparedness Center (ADPC) မှ ပံ့ပိုးကူညီသည်။

မာတိကာ

အခန်း(၁) မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု

၁-၁	နိဒါန်း-----	၁
၁-၂	မြန်မာနိုင်ငံတွင်တွေ့ကြုံရသောသဘာဝဘေးများ -----	၂
၁-၃	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်ကော်မတီအဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စည်းထားရှိမှု -----	၄
၁-၄	ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာနှင့်ဒေသတွင်းသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု -----	၇
၁-၅	နာဂစ်အလွန်ဆောင်ရွက်ချက်များ -----	၈
၁-၆	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု/သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ-----	၁၁
၁-၇	မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် (Myanmar Action Plan on Disaster Risk Reduction – MAPDRR)ပေါ်ပေါက်လာမှု -----	၁၃

အခန်း(၂) မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်

၂-၁	ရည်မှန်းချက်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ -----	၁၅
၂-၂	မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ပါ ကဏ္ဍများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြခြင်း -----	၁၆
၂-၃	ကဏ္ဍအသီးသီးရှိ ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းစီမံကိန်းတစ်ခုစီနှင့်စပ်လျဉ်း၍တင်ပြခြင်း ကဏ္ဍ-၁။ မူဝါဒ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး -----	၁၉
	ကဏ္ဍ- ၂။ ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ရေး -----	၂၄
	ကဏ္ဍ-၃။ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက် ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်များထူထောင် ဆောင်ရွက်ရေး -----	၃၈
	ကဏ္ဍ-၄။ ဗဟိုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင် နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် သဘာဝဘေးအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး -----	၅၀
	ကဏ္ဍ-၅။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများပါဝင်လာစေရေး -----	၆၃
	ကဏ္ဍ-၆။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး -----	၈၄
	ကဏ္ဍ-၇။ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုအား အသိပညာပေးရေး၊ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး -----	၉၅

**အခန်း(၃) မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်
အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ**

၃-၁	မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ကို အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီအောက်ရှိ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆပ်ကော်မတီ၏ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုဖြင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း -----	၁၁၀
၃-၂	အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများမှ မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းပညာအကူအညီ ပံ့ပိုးပေးခြင်း -----	၁၁၁
၃-၃	ကဏ္ဍခွဲတစ်ခုစီအတွက် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက် (Concept Note) ရေးသားပြုစုခြင်း-----	၁၁၂
၃-၄	ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ သတ်မှတ်ရွေးချယ်ခြင်း -----	၁၁၂
၃-၅	ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရှင် အသင်းအဖွဲ့များနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း -----	၁၁၃
၃-၆	လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများအတွက်ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲခြင်း -----	၁၁၄
၃-၇	ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း -----	၁၁၄
၃-၈	ကာလပိုင်းအလိုက်ဆန်းစစ်ခြင်း -----	၁၁၅
၃-၉	ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆပ်ကော်မတီသို့ ကာလပိုင်းအလိုက်အစီရင်ခံခြင်း -----	၁၁၅
၃-၁၀	PONREPP ၏ DRR Sector Plan ၊ Recovery Coordination Centre နှင့် Protection Working Group တို့နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း -----	၁၁၅
၃-၁၁	ဆောင်ရွက်ဆဲဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း -----	၁၁၆

နောက်ဆက်တွဲများ

ပုံနှင့် ဇယားများစာရင်း

ပုံစာရင်း

ပုံ-၁	အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၊ လုပ်ငန်းကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားရှိမှု -----	၆
-------	--	---

ဇယားများစာရင်း

ဇယား-၁	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးနှင့်ပတ်သက်သော ဆောင်ရွက်ပြီး/ဆောင်ရွက်ဆဲ လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ -----	၁၂
ဇယား-၂	MAPDRR၏ကဏ္ဍများကိုHFA နှင့် AADMER အရဆောင်ရွက်ရန်များနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြချက် -----	၁၆
ဇယား-၃	ကဏ္ဍ(၇)ရပ်အောက်ရှိ ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ -----	၁၇
ဇယား-၄	ကဏ္ဍ-၁။ မူဝါဒ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများနှင့် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး -----	၂၂
ဇယား-၅	ကဏ္ဍ-၂။ ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှု အကဲဖြတ်ရေး -----	၃၀
ဇယား-၆	ကဏ္ဍ-၃။ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက်ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်များ ထူထောင်ဆောင်ရွက်ရေး -----	၄၃
ဇယား-၇	ကဏ္ဍ-၄။ ဗဟိုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး နှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး -----	၅၆
ဇယား-၈	ကဏ္ဍ-၅။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းများပါဝင်လာစေရေး -----	၇၁
ဇယား-၉	ကဏ္ဍ-၆။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး -----	၈၉
ဇယား-၁၀	ကဏ္ဍ-၇။ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေး၊ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး -----	၁၀၂
ဇယား-၁၁	အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်း ကော်မတီအောက်ရှိပြည်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး ဆပ်ကော်မတီ -----	၁၁၀

အတိုကောက်ဝေါဟာရများစာရင်း

AADMER	-	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာအာဆီယံသဘောတူညီချက် (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response)
ACDM	-	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအာဆီယံကော်မတီ (ASEAN Committee on Disaster Management)
ACF	-	Action Contre La Faim
ADPC	-	အာရှဒေသသဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးဌာန (Asian Disaster Preparedness Center)
AMC-DRR	-	Asian Ministerial Conference on Disaster Risk Reduction
ASEAN	-	အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (Association of South East Asian Nations)
CBDRR	-	ရပ်ရွာခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးသင်တန်းအစီအစဉ် (Capacity Based Disaster Risk Reduction)
CBI	-	Capacity Building Initiative
DMC	-	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း (Disaster Management Course)
DRR	-	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး (Disaster Risk Reduction)
ERAT	-	အာဆီယံ-အရေးပေါ်ကိစ္စအလျင်အမြန်အကဲဖြတ်ရေးအဖွဲ့ (Emergency Rapid Assessment Team)
ERC	-	အစောပိုင်းကာလပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (Early Recovery Cluster)
FAO	-	ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (Food and Agriculture Organization)
FREDA	-	Forest Resource Environment Development and Conservation Association
HFA	-	ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ် (Hyogo Framework for Action)
IASC	-	အေဂျင်စီများပါဝင်သောကော်မတီ (Inter Agency Standing Committee)
ICIMOD	-	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတောင်တန်းဒေသဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (International Centre for Integrated Mountain Development)
IRC	-	International Rescue Committee
IOC	-	Inter-governmental Oceanographic Commission
JEN	-	Japan Emergency NGOs
JICA	-	Japan International Cooperation Agency
MAPDRR	-	မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် (Myanmar Action Plan on Disaster Risk Reduction)
MIMU	-	မြန်မာနိုင်ငံသတင်းစီမံခန့်ခွဲမှုယူနစ် (Myanmar Information Management Unit)
NAPA	-	အမျိုးသားအဆင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းစီမံချက် (National Adaption Plan of Action on Climate Change)
NGO	-	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (Non-Government Organization)
LWF	-	Lutheran World Federation
PONJA	-	နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလပူးတွဲအကဲဖြတ်မှု (Post-Nargis Joint Assessment)

- PONREPP - နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ်
(Post-Nargis Recovery and Preparedness Plan)
- PTC - Pacific Telecommunications Council
- RCC - သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဒေသဆိုင်ရာညှိနှိုင်းမှုကော်မတီ
(Regional Consultative Committee on Disaster Management)
- TCG - သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟိုအဖွဲ့
(Tripartite Core Group)
- TOT - နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်
(Training of Trainers)
- UN - ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ
(United Nations)
- UNAIDS - Joint United Nations Programme on HIV/AIDS
- UNCCD - United Nations Convention to Combat Desertification
- UNDMT - ကုလသမဂ္ဂသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့
(United Nations Disaster Management Team)
- UNDP - ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်
(United Nations Development Programme)
- UNIC - ကုလသမဂ္ဂပြန်ကြားရေးဌာန
(United Nations Information Centres)
- UNICEF - ကုလသမဂ္ဂကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့
(United Nations Children's Fund)
- UNEP - ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ်
(United Nations Environment Programme)
- UNESCAP - ကုလသမဂ္ဂ၊ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသ၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်
(United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific)
- UNESCO - ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံပညာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့
(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
- UNFPA - ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေရန်ပုံငွေအဖွဲ့
(United Nations Population Fund)
- UN-HABITAT - ကုလသမဂ္ဂ၏လူသားများအခြေချနေထိုင်ရာရပ်ခွင်များဆိုင်ရာအစီအစဉ်
(United Nations Human Settlement Programme)
- UNHCR - ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာကုလသမဂ္ဂမဟာမင်းကြီးရုံး
(Office of the United Nations High Commissioner for Refugees)
- UNOCHA - ကုလသမဂ္ဂလူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာကွပ်ကဲညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးရုံး
(United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs)
- UNV - ကုလသမဂ္ဂလုပ်အားပေးများ
(United Nations Volunteers)
- WCDR - သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကမ္ဘာ့ညီလာခံ
(World Conference on Disaster Reduction)
- WFP - ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအစီအစဉ်
(World Food Programme)
- WHO - ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့
(World Health Organization)
- WMO - ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့
(World Meteorological Organization)

အခန်း (၁)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးဒဏ်ခံခန့်ခွဲမှု

၁-၁ နိဒါန်း

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေမြေအနေအထားအရ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးကို ကြုံတွေ့နိုင်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ မုန်တိုင်းများ၊ မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ မြေပြိုခြင်း၊ မြေငလျင်၊ ဆူနာမီ၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ မီးဘေးနှင့်တောမီးစသော သဘာဝဘေးများ ကျရောက်နိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ၏ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများသည် ဆိုင်ကလုန်း၊ မုန်တိုင်းများ၊ မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းနှင့် ဆူနာမီ တို့ကို ရင်ဆိုင် ရနိုင်ဖွယ်ရှိပြီး၊ နိုင်ငံ၏ နေရာအနှံ့အပြားတွင် မီးဘေးနှင့် အချို့ဒေသများတွင် မြေငလျင်၊ မြေပြိုခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းတို့ကို ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။ အချို့ဒေသများတွင် မိုးသည်းထန်ခြင်းကြောင့် ရေလွှမ်းမိုး ခြင်းကိုလည်း မကြာခဏ ကြုံတွေ့ရတတ်ပါသည်။ ၁၉၉၈-၉၉ မှ ၂၀၀၇-၀၈ ခုနှစ်အတွင်း (၁၀)နှစ် တာကာလတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော သဘာဝဘေးများအနက် (၇၁)ရာခိုင်နှုန်းသည် မီးဘေး၊ (၁၀)ရာခိုင်နှုန်း သည် ရေကြီးခြင်း၊ (၁၁)ရာခိုင်နှုန်းသည် လေပြင်းမုန်တိုင်းများနှင့် အခြား(၈)ရာခိုင်နှုန်းသည် မြေငလျင် လှုပ်ခြင်း၊ ဆူနာမီနှင့် မြေပြိုခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။^၁ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလအတွင်း တိုက်ခတ်ခဲ့သော နာဂစ် မုန်တိုင်းသည် သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက် အဆိုးရွားဆုံးသော သဘာဝဘေးဖြစ်ပါသည်။

၂။ မြန်မာနိုင်ငံကို အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်ကြီး အဖြစ် တည်ဆောက်နေချိန်တွင် နိုင်ငံတော်၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအသီးအပွင့်များကို ထိခိုက်လျော့ပါးဆုံးရှုံးစေမည့် သဘာဝဘေးများ၏ ဆိုးကျိုးကို နည်းပါးသည်ထက် နည်းပါးစေရန်နှင့် သဘာဝဘေးကျရောက်သည်နှင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ကြိုတင်စီမံထားရှိရန် လိုအပ် ပါသည်။

၃။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘာဝဘေးဒဏ်ခံခန့်ခွဲရေးအတွက် ဗဟိုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်နှင့် မြို့နယ်ခွဲ၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်အသီးသီးတွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ နည်းလမ်းစနစ်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အမျိုးသားသဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီမှ “သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”ကို ရေးဆွဲခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသား သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၏ “တည်မြဲအမိန့်”ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ် ပါသည်။ ဤ“မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”သည် အမျိုးသားသဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၏ “သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊

^၁ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန

ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်” နှင့် “တည်မြဲအမိန့်” တို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အထောက်အကူပြုရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

၁-၂ မြန်မာနိုင်ငံတွင်တွေ့ကြုံရသောသဘာဝဘေးများ

၄။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးများနှင့်စပ်လျဉ်း၍တင်ပြချက်” (Hazard Profile of Myanmar)^၂ စာတမ်းတွင်ဖော်ပြထားသော သဘာဝဘေး(၉)မျိုးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို အောက်တွင် အကျဉ်း ဖော်ပြထားပါသည်-

မုန်တိုင်း

၅။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း(၁၀၀)အတွင်း အထောက်အထားများအရ ဧပြီလ၊ မေလ နှင့် အောက်တိုဘာလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိကို ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းရာသီအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း(၄၀)အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပြင်းထန်သော ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း (၆)ကြိမ် ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ၁၉၆၈(စစ်တွေမုန်တိုင်း)၊ ၁၉၇၅(ပုသိမ်မုန်တိုင်း)၊ ၁၉၈၂(ဂွမုန်တိုင်း)၊ ၁၉၉၄(မောင်တောမုန်တိုင်း)၊ ၂၀၀၆(မာလာမုန်တိုင်း) နှင့် ၂၀၀၈(နာဂစ်မုန်တိုင်း) တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ စစ်တွေမုန်တိုင်းကြောင့် လူဦးရေ (၁၀၃၇)ဦး သေကျေပျက်စီးခဲ့ပြီး ပုသိမ်မုန်တိုင်းကြောင့် လူဦးရေ (၃၀၄)ဦးသေကျေခဲ့ရပါသည်။ ၂၀၀၈ခုနှစ်၊မေလတွင် တိုက်ခတ်ခဲ့သော နာဂစ်မုန်တိုင်း အတွင်း လူပေါင်း(၈၄,၅၃၇)ဦးသေဆုံးခဲ့ပြီး(၅၃,၈၃၆)ဦးပျောက်ဆုံးခဲ့ကာ လူဦးရေ(၂.၄)သန်းကို ထိခိုက်စေခဲ့သဖြင့် မြန်မာ့သမိုင်းတွင် အပြင်းထန် အဆိုးရွားဆုံး သဘာဝဘေးဖြစ်ပါသည်။ တန်ဖိုးအားဖြင့် မြန်မာကျပ်ငွေ (၁၁.၇) ထရီလီယံတန်ဖိုးခန့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ပါသည်။

မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်း

၆။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကမ်းရိုးတန်းဒေသတစ်လျှောက် တို့သည် မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းလွှမ်းမိုးမှုဒဏ်ကိုခံရနိုင်ပါသည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းအတွင်းအသက်ဆုံးရှုံးမှုများ၏ (၉၀)ရာခိုင်နှုန်းသည် မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းများကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ရေလွှမ်းမိုးခြင်း

၇။ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် ပြည်သူလူထု၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု၊ စီးပွားရေးဆုံးရှုံးနစ်နာမှု၊ ရေတွင်းရေကန်၊ ရေလှောင်ကန်များအတွင်းသို့ မသန်ရှင်းသောရေများဝင်ရောက်ရာမှ ရောဂါကပ်ဆိုးများ (ဥပမာ-ဝမ်းလျှောရောဂါ)

^၂ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ MIMU နှင့် ADPC တို့မှ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြချက်” (Hazard Profile of Myanmar) စာတမ်းကို ရေးသားပြုစုထားပါသည်။

ဖြစ်ပွားမှုများပေါ်ပေါက်ရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်မေလလယ်မှအောက်တိုဘာလအတွင်းမိုးရွာသွန်းပြီး အဆိုပါကာလများအတွင်း ရေလွှမ်းမိုးခြင်းဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ မြစ်ချောင်းများတွင်မြစ်ရေလျှံခြင်းများဖြစ်ပေါ်ပြီး မြစ်အထက်ပိုင်းဖြစ်သော တောင်ပေါ်ဒေသများတွင် အချိန်တိုရေကြီးခြင်းနှင့် မြေပြိုခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ မြို့ကြီးနှင့်မြို့ငယ်များတွင် နေရာကွက်ကျား ရေကြီးခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပါသည်။

မြေပြိုခြင်း

၈။ မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်း၊ အနောက်ပိုင်း၊ အရှေ့ပိုင်းကုန်းမြေမြင့်နှင့် တောင်ပေါ်ဒေသများ၌မြေပြိုခြင်းများဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။ အနောက်ပိုင်းတောင်တန်းဒေသတွင် မြေပြိုခြင်းအမျိုးမျိုးနှင့် တောင်ပေါ်မှ နှင်းထု၊ရေခဲထုနှင့်ကျောက်တုံးများတစ်ဟုန်ထိုးလျှောက်ကျခြင်း၊ ရွှံ့ရေစီးခြင်းများဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းဒေသများတွင် လူနေနည်းပါးခြင်းကြောင့် မြေပြိုခြင်းဖြစ်ခဲ့ပါက အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု နည်းပါးပါသည်။

မြေငလျင်

၉။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနောက်မြောက်ပိုင်းဒေသ၊ အလယ်ပိုင်းမြေပြန့်ဒေသနှင့် ရှမ်းကုန်းမြေမြင့်မြောက်ပိုင်းတို့သည် မြေငလျင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သောဒေသများ ဖြစ်ပါသည်။ ကီလိုမီတာ(၁၀၀၀)ကျော် ရှည်လျားသည့် ထင်ရှားသော စစ်ကိုင်းပြတ်ရွှေ့ကြောရှိသည့် မြေပြန့်အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် ၂၀ရာစုအတွင်းမြေငလျင်အနည်းဆုံး(၁၈)ကြိမ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ အခြားပြတ်ရွှေ့ကြောကြီးတစ်ခုဖြစ်သည့်ကီလိုမီတာ(၅၀၀)ကျော်ရှည်လျားသည့်ကျောက်ကျန်းပြတ်ရွှေ့ကြောသည် ရှမ်းကုန်းမြေမြင့်အနောက်ပိုင်း၊ နောင်ချိုမြို့အနီး ကျောက်ကျန်းရွာမှ တောင်ဖက်ရပ်စောက်မြို့၊ အင်းလေးကန်တို့ကို ဖြတ်လျက်တည်ရှိပါသည်။အကြီးမားဆုံးမြေငလျင်အနေဖြင့် ရစ်(ချ)တာစကေး(၈)ရှိသော မြေငလျင်သည် ကျောက်ကျန်းပြတ်ရွှေ့ကြော၏မြောက်ပိုင်းတွင် ၁၉၁၂ခုနှစ်၊မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

ဆူနာမီ

၁၀။ (၂၄၀၀)ကီလိုမီတာရှည်လျားသော မြန်မာ့ကမ်းရိုးတန်းကိုမြောက်ပိုင်း၌ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်း၊ အလယ်ပိုင်းတွင် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသနှင့် တောင်ပိုင်းတွင် တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းဟူ၍ သုံးပိုင်း ပိုင်းခြားနိုင်ပါသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာဆူနာမီတွင်မြန်မာနိုင်ငံသည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများလောက် ဆူနာမီရေလွှမ်းသည့်ဒဏ်မခံရပေ။ အကြောင်းမှာ မြန်မာ့ကမ်းရိုးတန်းသို့ရောက်ရှိခဲ့သောဆူနာမီလှိုင်း၏အမြင့်မှာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများထက်သေးငယ်ခြင်းနှင့် တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းတွင် မြိတ်ကျွန်းစုများရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မိုးခေါင်ခြင်း

၁၁။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ဒေသများသည်မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းဒေသများဖြစ်သည့်မန္တလေးတိုင်း၊ မကွေးတိုင်းနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းအောက်ပိုင်းဒေသတို့ဖြစ်ပြီး ခရိုင်(၁၃)ခုအတွင်းရှိ မြို့နယ်ပေါင်း(၅၄)မြို့နယ် ပါဝင်ပါသည်။ အဆိုပါဒေသများ၏ အကျယ်အဝန်းသည် တစ်နိုင်ငံလုံး၏ (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး မိုးနည်းခြောက်သွေ့ရန်နှင့် အတန်အသင့်မိုးနည်းခြောက်သွေ့ရန်များအတွင်း တည်ရှိကာ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အနေဖြင့်(၄၀)လက်မအောက်တွင်သာ ရရှိပါသည်။

မီးဘေး

၁၂။ မီးဘေးသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပွားမှုအများဆုံး ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပါသည်။ မီးလောင်မှုဖြစ်ပွားမှုအများဆုံးနေရာများမှာ ရန်ကုန်တိုင်း၊မန္တလေးတိုင်း၊ဧရာဝတီတိုင်း၊စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့်ပဲခူးတိုင်း တို့ဖြစ်ပြီး ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် စုစုပေါင်းမီးလောင်မှုအကြိမ်ပေါင်း၏ (၆၃)ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။ ဇန်နဝါရီမှမေလအတွင်း မီးလောင်မှုအများဆုံးဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှအားဖြင့် မီးလောင်မှုအကြိမ်(၉၀၀)ခန့် ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်များစွာ ဆုံးရှုံးစေခဲ့ပါသည်။

တောမီး

၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တောမီးလောင်ကျွမ်းခြင်းသည် အများအားဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ မေလအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် မြေပြင်ပေါ်ရှိ မီးလောင်ကျွမ်းလွယ်သောပစ္စည်းများမှ စတင်လောင်ကျွမ်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဘေးအန္တရာယ်သည် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအားလုံးတွင် အနည်းနှင့်အများကြုံတွေ့ရလေ့ ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ပဲခူးတိုင်း၊ ချင်းပြည်နယ်၊ ကယားပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ ကုန်းမြင့်ဒေသများတွင် ပိုမိုအဖြစ်များပါသည်။ တောမီးလောင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်တတ်သော မြူထူးခြင်းသည်လည်း သက်ဆိုင်ရာဒေသရှိ ပြည်သူလူထုအပေါ် ဆိုးကျိုးများဖြစ်စေပါသည်။

၁-၃ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ကော်မတီအဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စည်းထားရှိမှု

အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ

၁၄။ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်မှဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဆောင်သော အဖွဲ့ဝင်(၃၇)ဦး ပါဝင်သည့် အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီသည် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါသည်။အဆိုပါဗဟိုကော်မတီတွင်နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၊အတွင်းရေးမှူး(၁)မှဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး ပြည်နယ်/တိုင်းများ၏ အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌများ(ပြည်နယ်/တိုင်းခွဲများအပါအဝင်)၊သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများမှဝန်ကြီးများ၊ ရန်ကုန်နှင့်မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီမှ ဥက္ကဋ္ဌများသည် အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ပါဝင်ပါသည်။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး

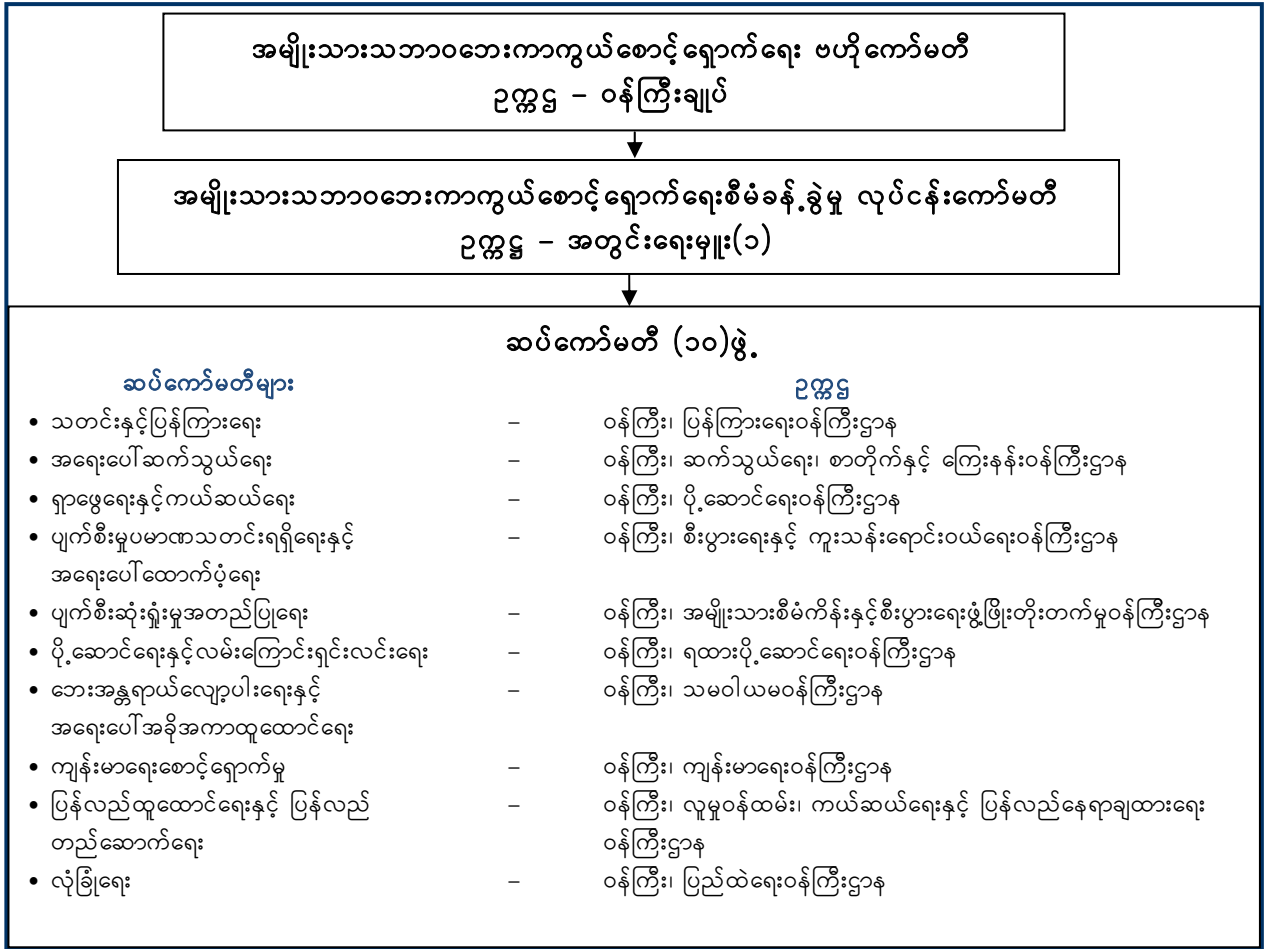
ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးမှ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးမှ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ပါသည်။

အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီများ

၁၅။ အဖွဲ့ဝင်(၃၆)ဦး ပါဝင်သော အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းကော်မတီတွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ အတွင်းရေးမှူး (၁)မှ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ အဆိုပါစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းကော်မတီတွင် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးတို့မှ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးတို့သည် အတွင်းရေးမှူးနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး အသီးသီး ဖြစ်ကြပါသည်။

၁၆။ အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းကော်မတီ လက်အောက်ရှိ ဆပ်ကော်မတီ(၁၀)ခုသည် အဆိုပါစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းကော်မတီမှ ချမှတ်ထားသော လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုချင်းစီသည် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆောင်ရွက်ရန်အတွက် သီးသန့်ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ကော်မတီ၊ လုပ်ငန်းကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားရှိမှုကို ပုံ-၁ တွင် ဖော်ပြထားပါသည် -

ပုံ-၁။ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၊လုပ်ငန်းကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားရှိမှု

ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့် သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ

၁၇။ ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ လမ်းညွှန်မှု အောက်တွင်ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့်သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်း ထားရှိပါသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့်ကော်မတီများတွင် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့်ဌာန ဆိုင်ရာအရာရှိများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ(၃၅)မှ(၄၀)ခန့်အထိ ပါဝင်ပါသည်။ အဆိုပါ ကော်မတီများ၏အောက်တွင် သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ဆပ်ကော်မတီများ၊ လုပ်ငန်းကော်မတီများ(၁၀)ခုခန့်စီ ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။

ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့် အောက်ရှိသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ

၁၈။ သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီအဆင့်ဆင့်ကို ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်အထိ သက်ဆိုင်ရာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ဦးဆောင်မှု အောက်တွင် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ခရိုင်အဆင့်ကော်မတီကို ပြည်နယ်/တိုင်း အဆင့်ကော်မတီ၏ လက်အောက်တွင်လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်အဆင့်ကော်မတီကို ခရိုင်အဆင့်ကော်မတီ၏ လက်အောက်

တွင်လည်းကောင်း၊ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်ကော်မတီကို မြို့နယ်အဆင့်ကော်မတီ၏ လက်အောက်တွင် လည်းကောင်းအဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ရှိ သဘာဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဆပ်ကော်မတီများကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

၁၉။ သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီအဆင့်ဆင့်၏ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများကို “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးအတွက်ဖွဲ့စည်းစီမံထားရှိမှုများ”^၃ စာတမ်းတွင် ဖော်ပြ ထားပါသည်။

၁-၄ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာနှင့် ဒေသတွင်းသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု

၂၀။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသည်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာနှင့်ဒေသတွင်းသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲ မှု/သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးမူဘောင်များနှင့် ကြေငြာစာတမ်းများတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ်ပါဝင် ပါသည်။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသည် အခြားကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း(၁၆၇)နိုင်ငံနှင့်အတူ ယိုဂိုမူဘောင် လုပ်ငန်းစဉ်များ (Hyogo Framework for Action - HFA) ကို သဘောတူချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၊ ကိုဘေးမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ကမ္ဘာ့ညီလာခံ (World Conference on Disaster Reduction - WCDR) မှ ပေါ်ထွက်လာသော ရလဒ်စာတမ်း တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာဝဘေးကြောင့်လူ့အသက်ဆုံးရှုံးမှု၊ လူမှုရေး၊စီးပွားရေးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်များဆုံးရှုံးမှုများကို လျော့နည်းစေရန် အတွက် ယိုဂိုမူဘောင်အရ ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်း(၅)ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် သဘောတူပါဝင်ပြီးဖြစ်ပါသည်။

၂၁။ မြန်မာနိုင်ငံသည် “သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအာရှဒေသဝန်ကြီးအဆင့်အစည်း အဝေး” (Asian Ministerial Conference on Disaster Risk Reduction - AMCDRR) များတွင်လည်း ပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါအစည်းအဝေးများသည် ယိုဂိုမူဘောင် လုပ်ငန်းစဉ်များအရ ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူထားခဲ့ခြင်းကို ပိုမိုခိုင်မာစေရန်အတွက် အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသများမှ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ကြီးများအကြား ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်နိုင်သော အခြေအနေတစ်ရပ်ကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၂၂။ အာဆီယံသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ (ASEAN Committee on Disaster Management - ACDM)ကို ၂၀၀၃ခုနှစ်အစောပိုင်းတွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံသည် ACDM ၏အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ (၁၃)ကြိမ်မြောက် ACDM အစည်းအဝေး

^၃ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးအတွက်ဖွဲ့စည်းစီမံထားရှိမှုများ” စာတမ်းကို လူမှုဝန်ထမ်း၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနနှင့် ADPC တို့မှပြုစုထားပါသည်။

ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၊ နေပြည်တော်တွင်ကျင်းပခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည် ACDM ၏လက်ရှိ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်၂၀၀၉ခုနှစ်၊ဖေဖော်ဝါရီလမှစတင်၍ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ACDM သည် နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ပြီးသည့်နောက်တွင် ၎င်း၏ ပထမဆုံးသောအာဆီယံ-အရေးပေါ်ကိစ္စအလျင်အမြန်အကဲဖြတ်ရေးအဖွဲ့ (ASEAN - Emergency Rapid Assessment Team - ERAT) ကို ဖွဲ့စည်းစေလွှတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၂၃။ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံသဘောတူညီချက် (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response - AADMER) သည် ဒေသတွင်းသဘာဝဘေးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သောဆုံးရှုံးမှုများ လျော့နည်းစေရန် အတွက် ကာကွယ်မှု၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့် ဘေးလျော့ပါးစေမှုများကို ပိုမိုအားကောင်းစေမည့် ဒေသတွင်း ကျယ်ပြန့်သော မူဘောင်တစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်ပေးထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၀၅ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် AADMER ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးနောက် ၂၀၀၆ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အတည်ပြုခဲ့ပါသည်။

၂၄။ မြန်မာနိုင်ငံသည် မကြာမီကအသစ်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ၊အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသ၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင် (UNESCAP Committee on Disaster Risk Reduction) ၏အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ မတ်လ(၂၃)ရက်မှ(၂၄)ရက် အထိထိုင်းနိုင်ငံ၊ဘန်ကောက်မြို့တွင်ကျင်းပခဲ့သောပထမအကြိမ်အစည်းအဝေးကိုပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

၂၅။ မြန်မာနိုင်ငံသည်သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဒေသဆိုင်ရာညှိနှိုင်းမှုကော်မတီ (Regional Consultative Committee on Disaster Management - RCC) ကို ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်ကပင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။မြန်မာနိုင်ငံသည် RCC ၏နှစ်စဉ်ကျင်းပသော အစည်းအဝေးများတွင် ပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့ပြီး၊ ၂၀၀၅ခုနှစ်တွင် ချမှတ်ခဲ့သော Hanoi RCC-5 ကြေငြာစာတမ်း၏ အဖွဲ့ဝင်(၂၆)နိုင်ငံတွင်လည်း တစ်နိုင်ငံအဖြစ် ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ Hanoi RCC-5 ကြေငြာစာတမ်းသည် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင်ပါဝင်ထည့်သွင်းစေရေးအတွက်ဒေသဆိုင်ရာညှိနှိုင်းမှုကော်မတီ၏အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အတွက် လမ်းညွှန်ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

၁-၅ နာဂစ်အလွန် ဆောင်ရွက်ချက်များ

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ

၂၆။ နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသော အခြေအနေများအပေါ် အရေးယူတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ မေလ(၃)ရက်နံနက်ပိုင်းတွင် အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်

စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၏ အရေးပေါ်အစည်းအဝေးကို ခေါ်ယူခဲ့ပါသည်။ အမျိုးသားသဘာဝ
ဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီသည် လေဘေးသင့်ဒေသများတွင် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်
ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ဆပ်ကော်မတီ(၁၀)ခုကို ဆိုင်ရာတာဝန်များ
ဆောင်ရွက်စေခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်
ရာတွင် ပိုမိုထိရောက်မြန်ဆန်စေရန် လေဘေးသင့်မြို့နယ်အသီးသီးအတွက် နယ်မြေတာဝန်ခံ
ဝန်ကြီးများ သတ်မှတ်တာဝန်ပေးခဲ့ပါသည်။ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟို
ကော်မတီ၏ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှု၊ သက်ဆိုင်ရာဆပ်ကော်မတီများ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင်
နိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် တပ်မတော်သားများ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများသည်
အမျိုးသားရေးအသိစိတ်ဖြင့် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့
ကြပါသည်။

၂၇။ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲသည်လေဘေးသင့်ဒေသများသို့ကိုယ်တိုင်သွားရောက်ကြည့်ရှု
၍ လိုအပ်သည်များ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရန် လမ်းညွှန်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါခရီးစဉ်တွင် နိုင်ငံတော်
အကြီးအကဲမှ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို အောက်ပါလုပ်ငန်းအစီအစဉ်
(၃)ဆင့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားရန် ရှင်းလင်းမှာကြားခဲ့ပါသည်-

ပထမအဆင့်။ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သည့်လတ်တလောစားဝတ်
နေရေး၊ ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်ရေး၊ အမိုးအကာအောက်ရောက်
ရှိရေး၊

ဒုတိယအဆင့်။ ပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် မြို့ပြ၊ ကျေးရွာများ ပြန်လည်ထူထောင်
ရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ပြုစုပျိုးထောင်
ရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုလမ်းကြောင်းများပြန်လည်ကောင်းမွန်ရေး
တတိယအဆင့်။ နောင်ကာလများ၌ သဘာဝဘေးဒဏ်မှ ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက်
အရံအတား၊ အရေးပေါ်ခိုလှုံရာနေရာများတည်ဆောက်ရေး (ပင်လယ်
ကမ်းစပ်ဒေသများ၌ လေတား၊ ရေတား အုန်းပင်များ၊ ကွမ်းသီးပင်များ
စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဒီရေတောများ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း၊ ရေဘေး
ရှောင်တိမ်းလွတ်ကင်းနိုင်မည့် “ရေလွတ်အသက်ကယ်” ကုန်းမြင့်
များတည်ဆောက်ခြင်း၊ ပင်လယ်နှင့်နီးစပ်သောဒေသများအတွင်း
လမ်းသစ်များဖောက်လုပ်ရာ၌ လမ်းတာများကို မြှင့်တင်ခြင်း)။

၂၈။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးနောက်
ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အမျိုးသားသဘာဝဘေး
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပိုမိုခိုင်မာသော နိုင်ငံတော်အဆင့်
ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် “နာဂစ်မုန်တိုင်းသင့်ခံရသောဒေသများအတွက်

ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအစီအစဉ်များနှင့်နောင်တွင်ဖြစ်ပေါ်မည့်သဘာဝဘေးများမှ ကာကွယ်ရေး နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးစီမံကိန်း”ကို၂၀၀၈ခုနှစ်၊ဩဂုတ်လ(၁၅)ရက်နေ့တွင် ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ(၂၉)ရက်နေ့တွင် “အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး တည်မြဲအမိန့်များရေးဆွဲရေးအဖွဲ့”ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အဆိုပါအဖွဲ့မှတည်မြဲအမိန့်ကို ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် အပြီးသတ် ပြုစုရေးဆွဲခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟိုအဖွဲ့ (Tripartite Core Group - TCG) ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မှု

၂၉။ သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟိုအဖွဲ့ကို ၂၀၀၈ခုနှစ်၊မေလ(၃၀)ရက်နေ့တွင်မုန်တိုင်းသင့်ပြည်သူများ ကို ကူညီနိုင်ရန် အာဆီယံ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း ပါဝင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟိုအဖွဲ့သည်နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလတွင်နိုင်ငံတကာလူသား ချင်း စာနာမှုဆိုင်ရာအကူအညီများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများအကြား ပိုမို ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟိုအဖွဲ့သည်ကယ်ဆယ်ရေး နှင့် အစောပိုင်းကာလပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများအပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခြေခံကောင်းများဖြစ်စေမည့် အောက်ပါ လုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်-

(က)နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလပူးတွဲအကဲဖြတ်မှု (Post-Nargis Joint Assessment-PONJA)။ ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လတွင် ထုတ်ပြန်သော နာဂစ် မုန်တိုင်းလွန်ကာလပူးတွဲအကဲဖြတ်မှု (Post-Nargis Joint Assessment-PONJA) ၏ နောက်ဆက်တွဲ-၂တွင်သဘာဝဘေး၏ဆိုးကျိုးများ စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက်ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်အချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် မုန်တိုင်းသင့်ခံရသောဒေသများ၌သဘာဝဘေးအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုမြှင့်တင် ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများစတင်ရန်နှင့်နောက်ပိုင်းတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ထိခိုက်ခံရ နိုင်ဖွယ်ရှိသော ဒေသအားလုံးတွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများကို ကျယ်ပြန့်စွာ ဆောင်ရွက်သွားရန်စသည့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အကောင်အထည်ဖော်ရေးနည်းလမ်းများကိုလည်းထည့်သွင်းထားပါသည်။

(ခ)နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အစီအစဉ် (Post-Nargis Recovery and Preparedness Plan - PONREPP)။ ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ဖေဖော်ဝါရီလတွင်ထုတ်ပြန်သောမုန်တိုင်းသင့်ခံရ သည့်ဒေသများအတွက် “နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ် (Post-Nargis Recovery and Preparedness Plan - PONREPP)” တွင်ကျန်းမာပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိကာ လူနေမှု

ဘဝလုံခြုံစေမှုများတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာစေရန်အတွက် ၂၀၀၉-၂၀၁၁ခုနှစ်ကာလ အတွင်း မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတွင် ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးသည် PONREPP တွင် ဖော်ပြထားသော “လူနေမှုဘဝလုံခြုံစေမှုများ” ခေါင်းစဉ် အောက်ရှိကဏ္ဍ(၃)ရပ်အနက်တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။

၁-၆ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု/ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ

၃၀။ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းကိုမြန်မာနိုင်ငံတွင်လွန်ခဲ့သောနှစ်များစွာကတည်းကပင် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၈ခုနှစ်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၌ ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း ဖြစ်ပွားပြီးနောက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် မုန်တိုင်းကာလနားခိုရန် တာဘောင်များ (အသက်ကယ်တောင်ကုန်းများ) တည်ဆောက်ခြင်းစီမံကိန်းနှင့် ၁၉၉၄ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ၌ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ ကိုးခရိုင်စီမံလမ်းစဉ်ရေးစီမံကိန်းများ စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းတို့ သည် ထင်ရှားသောသာမကများဖြစ်ပါသည်။ နောင်တွင်ဆောင်ရွက်မည့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ရာတွင် အထောက်အကူပြုစေရန် ဆောင်ရွက်ပြီး/ဆောင်ရွက်ဆဲ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ နိုင်ငံအတွင်းဒေသအလိုက် ဆောင်ရွက်နေမှု၊ကဏ္ဍခွဲအလိုက်လုပ်ငန်းများနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ပြီးစီးမည့် အချိန်ကာလတို့ကို စုစည်းဖော်ပြရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ပြီး/ဆောင်ရွက်ဆဲသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများကိုစာရင်းကောက်ယူပြုစုခြင်း

၃၁။ အဆိုပါလုပ်ငန်းကိုဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ADPCသည်သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ မေးခွန်းလွှာ တစ်ခုကိုရေးသားပြုစုခဲ့ပါသည်။ထို့အပြင်အဆိုပါမေးခွန်းလွှာကိုအစောပိုင်းကာလပြန်လည်ထူထောင် ရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (Early Recovery Cluster - Disaster Risk Reduction Working Group) အစည်းအဝေး၌ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ပြီး၎င်းအဖွဲ့ဝင်များ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များကိုရယူခဲ့ပါသည်။

၃၂။ ရရှိလာသောတုံ့ပြန်မှုများအပေါ်အခြေခံ၍ ပြုစုခဲ့သောမေးခွန်းလွှာဖြင့် ဝန်ကြီးဌာန များ၊ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများထံမှ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသော အောက်ပါအချက်သုံးချက်ကို စာရင်းကောက်ယူနိုင်ရန် မေးခွန်းလွှာ တစ်ခု ပြုစုနိုင်ခဲ့ပါသည် - (နောက်ဆက်တွဲ-၁)

- (က) လွန်ခဲ့သော (၃)နှစ်နှင့် (၃)နှစ်မတိုင်မီကာလတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သော သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ/ ဆောင်ရွက် ချက်များ

(ခ) ဆောင်ရွက်ဆဲသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်သည့်လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ/
ဆောင်ရွက်ချက်များ

(ဂ) အနာဂတ်တွင် ဦးစားပေးအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် လျာထားသော လုပ်ငန်း
စီမံကိန်း/ ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းအသစ်(၃)ခု

၃၃။ အဆိုပါမေးခွန်းလွှာဖြင့် အချက်အလက်များ ကောက်ယူခဲ့ခြင်းအပြင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစုအဖွဲ့ အလိုက် ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပပြီး လိုအပ်သော အချက်အလက်များ ကောက်ယူစုစည်းခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ၏ စာရွက်စာတမ်းများ၊ လက်ကမ်း စာစောင်များ၊ တိုးတက်မှုအစီရင်ခံစာများနှင့် ဝက်ဆိုက်(ဘ်)များကို လေ့လာစုစည်းခဲ့ပါသည်။

စာရင်းကောက်ယူရာမှတွေ့ရှိချက်များကိုစုစည်းတင်ပြခြင်း

၃၄။ ဝန်ကြီးဌာန(၂၄)ခု၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်း/အာဆီယံ(၁၀)ခု၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း(၂၂)ခုနှင့် ပညာရှင်အသင်းအဖွဲ့(၂)ခုအပါအဝင် အဖွဲ့အစည်း(၅၈)ခုမှ မေးခွန်းလွှာနှင့် ပတ်သက်သော တုံ့ပြန်ဖြေကြားချက်များကို ရရှိခဲ့ပါသည်(နောက်ဆက်တွဲ-၂)။ စုစုပေါင်းလုပ်ငန်း စီမံကိန်း(၈၈)ခုကိုစုစည်းဖော်ပြနိုင်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့အနက်မှ လုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၃၉)ခုမှာ ဆောင်ရွက်ပြီး ဖြစ်ပြီး ကျန်လုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၄၉)ခုမှာဆောင်ရွက်ဆဲဖြစ်ပါသည်။ ဆောင်ရွက်ပြီးနှင့် ဆောင်ရွက်ဆဲ လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကိုကဏ္ဍ(၇)ခုဖြင့်အမျိုးအစားခွဲခြားဖော်ပြထားပြီးကဏ္ဍအလိုက်လုပ်ငန်းစီမံကိန်း များကို ဇယား-၁ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်-

ဇယား(၁) သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးနှင့်ပတ်သက်သောဆောင်ရွက်ပြီး/ ဆောင်ရွက်ဆဲလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်း			လုပ်ငန်းစီမံကိန်းအခြေအနေ		စုစုပေါင်း
		အစိုးရ ဌာန	ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်း	အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း/ ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်း	ဆောင်ရွက် ပြီး	ဆောင်ရွက် ဆဲ	
၁	မူဝါဒ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး	၈	၁	၂	၇	၄	၁၁
၂	ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ရေး	၂	၂	၄	၄	၄	၈
၃	သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက်ကြိုတင်သတိပေးခြင်း စနစ်များ ထူထောင်ဆောင်ရွက်ရေး	၉	၂	၂	၈	၅	၁၃
၄	ဗဟိုအဆင့်၊ပြည်နယ်/ တိုင်း၊ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်အဆင့် များတွင်သဘာဝဘေးအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး	၈	-	၆	၆	၈	၁၄
၅	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်လာစေရေး	၇	၂	၉	၇	၁၁	၁၈
၆	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး	-	၁	၇	၂	၆	၈
၇	သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထုအား အသိပညာပေးရေး၊ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး	၉	၂	၅	၅	၁၁	၁၆
စုစုပေါင်း		၄၃	၁၀	၃၅	၃၉	၄၉	၈၈

၃၅။ ဆောင်ရွက်ပြီးနှင့်ဆောင်ရွက်ဆဲလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများစာရင်းပြုစုခြင်းအတွက်သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုပြည့်စုံမှုရှိစေရန်ဆက်လက်စုဆောင်းခြင်းနှင့် အချိန်ကာလအလိုက် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများအား ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်းစသည်တို့ကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ “သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ပြီးနှင့် ဆောင်ရွက်ဆဲ လုပ်ငန်း စီမံကိန်းများစုစည်းတင်ပြခြင်း (Compilation of Past and On-going Disaster Management and Disaster Risk Reduction Projects)”^၄ စာတမ်းတွင် ဆောင်ရွက်ပြီးနှင့် ဆောင်ရွက်ဆဲလုပ်ငန်း စီမံကိန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်တင်ပြထားပါသည်။

၁-၇ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်(Myanmar Action Plan on Disaster Risk Reduction) ပေါ်ပေါက်လာမှု

၃၆။ မြန်မာနိုင်ငံသည်သဘာဝဘေးများ၏ရိုက်ခတ်မှုကို ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး သဘာဝဘေးများကျရောက်ခဲ့လျှင်လည်းအချိန်တိုအတွင်းပြန်လည်ထူထောင်နိုင်စေရန်လည်းကောင်း၊ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်များ (Hyogo Framework for Action - HFA) နှင့် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာအာဆီယံသဘောတူညီချက် (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response - AADMER) အရ ဆောင်ရွက်ရန်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်လည်းကောင်း ကာလတို/ကာလရှည်လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို စုစည်းဖော်ပြနိုင်ရန် “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”ကို ပူးပေါင်းပါဝင်ဆွေးနွေးမှုနည်းလမ်းဖြင့် ရေးဆွဲတင်ပြထားပါသည်။

၃၇။ အဆိုပါလုပ်ငန်းစီမံချက်ကိုရေးဆွဲရန် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ဦးဆောင်မှုအောက်တွင်အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံမှကိုယ်စားလှယ်(၂၄)ဦးပါဝင်သောအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့(Task Force)ကိုဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့တွင်ဝန်ကြီးဌာန(၁၂)ခုအောက်ရှိဦးစီးဌာန/လုပ်ငန်း(၁၇)ခုမှကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ (UNDP နှင့် UNOCHA)၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊ ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ADPC တို့ပါဝင်ပါသည်(နောက်ဆက်တွဲ-၃)။ အဆိုပါအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့အတွက်လိုအပ်သောနည်းပညာအကူအညီ၊အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများကို ADPC မှ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပါသည်။

၃၈။ ဤလုပ်ငန်းစီမံချက်ကိုပြုစုရန်အတွက် အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့ အောက်တွင်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုစီအလိုက် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲ (Working Group) (၄)ဖွဲ့ကို အောက်ပါအတိုင်းဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်-(နောက်ဆက်တွဲ-၄)

^၄ “သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ပြီးနှင့်ဆောင်ရွက်ဆဲလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများစုစည်းတင်ပြခြင်း” စာတမ်းကို ADPC နှင့် MIMU တို့မှ ပြုစုထားပါသည်။

- (၁) ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ရေးနှင့် သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက် ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်များ ထူထောင်ဆောင်ရွက်ရေး
- (၂) မူဝါဒ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ဗဟိုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး
- (၃) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်လာစေရေး
- (၄) ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးနှင့်သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေး၊ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး

၃၉။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်” ကို ရေးဆွဲရန် ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှဇွန်လအတွင်းအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းအဝေး(၆)ကြိမ်နှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများအစည်းအဝေး(၄)ကြိမ်ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်” ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနအသီးသီး၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်/ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးများမှ ပြန်လည်သုံးသပ်စိစစ်နိုင်ရန်အတွက်ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ/ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးများအစည်းအဝေးကို ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဇွန်လ(၂၄)ရက်နေ့၌ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါအစည်းအဝေးနှင့် အဆင့်မြင့်အရာရှိများနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့သော အစည်းအဝေးများမှ ထွက်ပေါ်လာသော အကြံပြုချက်များကို “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်” (မူကြမ်း) ၌ထပ်မံ ဖြည့်စွက် ပြုစုခဲ့ပါသည်။

အခန်း(၂)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်

၂-၁ ရည်မှန်းချက်နှင့်ရည်ရွယ်ချက်များ

၁။ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်၏ ရည်မှန်းချက်မှာ -
“သဘာဝဘေးများမှ ပိုမိုလုံခြုံမှုနှင့်ပိုမိုခံနိုင်ရည်ရှိပြီး လူ့အသက်ဆုံးရှုံးမှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ၊ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာအသီးအပွင့်များကိုအကာအကွယ်ပေးနိုင်သည့်နိုင်ငံ”
ဖြစ်လာစေရန်ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်သို့ရောက်ရှိနိုင်ရန် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်များ ချမှတ်ထား ပါသည်-

- (က) သင့်လျော်သော သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ်များကို သိမြင်သဘော ပေါက်လာစေခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် သဘာဝဘေးရိုက်ခတ်ခံရမှုမှ ပိုမိုဘေးကင်းလုံခြုံမှုရှိ၍ ပိုမိုခံနိုင်ရည်ရှိသော လူမှုအဖွဲ့အစည်း တည်ထောင်ရန်
- (ခ) ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်များ (Hyogo Framework for Action - HFA) နှင့်သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာအာဆီယံသဘောတူ ညီချက်(ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response - AADMER)တို့နှင့်အညီကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာနှင့်ဒေသ ဆိုင်ရာအဆင့်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် မူဘောင်တစ်ရပ် ပံ့ပိုးပေးရန်
- (ဂ)သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အစပြုလုပ်ငန်းများကို ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီး ဌာနများသည်ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြားသက်ဆိုင်သောအဖွဲ့အစည်း များ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်လေ့လာနိုင်သောစနစ်တစ်ရပ်ပံ့ပိုးပေးရန်
- (ဃ)သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများနှင့် ဗဟို အဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ခရိုင်၊မြို့နယ်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်များ၏ လုပ်ငန်း စဉ်များတွင် ပါဝင်လာစေရေးအတွက်ဝန်းကျင်တစ်ရပ် ပံ့ပိုးပေးရန်နှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ ပံ့ပိုးပေးရန်
- (င) နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့ အစည်းများအကြား သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ်များအတွက် နှစ်ဖက် အကျိုးတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ပံ့ပိုးပေးရန်

၂-၂ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ပါကဏ္ဍများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြခြင်း

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းစီမံချက်တွင် ကဏ္ဍ(၇)ရပ်အောက်၌ ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းစီမံကိန်းစုစုပေါင်း(၆၄)ခုကိုဖော်ပြထားပါသည်။ အဆိုပါကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများသည် ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်များ (Hyogo Framework for Action - HFA) နှင့် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံဘောတူညီချက် (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response - AADMER) အရ ဆောင်ရွက်ရန်များနှင့်လည်း လိုက်လျောညီထွေရှိစေရန် ရေးဆွဲထားပါသည်။

ဇယား(၂) MAPDRR၏ကဏ္ဍများကို HFA နှင့် AADMER အရဆောင်ရွက်ရန်များနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြချက်

စဉ်	ကဏ္ဍ	HFAအရ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်များ	AADMER တွင်ဖော်ပြထားချက်များ	လုပ်ငန်းစီမံကိန်းအရေအတွက်
၁	မူဝါဒ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး	ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်-၁	အပိုဒ် ၆၊ ၁၀	၅
၂	ကျရောက်နိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှု အကဲဖြတ်ရေး	ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်-၂	အပိုဒ် ၅	၈
၃	သဘာဝဘေး အမျိုးမျိုးအတွက်ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်များ ထူထောင် ဆောင်ရွက်ရေး	ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်-၂	အပိုဒ် ၇	၁၀
၄	ဗဟိုအဆင့်၊ပြည်နယ်/တိုင်း၊ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်အဆင့်များတွင်သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး	ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်-၅	အပိုဒ် ၆၊ ၈	၈
၅	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်လာစေရေး	ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်-၄	အပိုဒ် ၆	၁၃
၆	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး	ကဏ္ဍများစွာနှင့် နီးနယ်ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်ရန်	အပိုဒ် ၆၊ ၇	၉
၇	သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုအား အသိပညာပေးရေး၊ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး	ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်-၃	အပိုဒ် ၆၊ ၇	၁၁
	စုစုပေါင်း			၆၄

၃။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်” တွင်ဖော်ပြထားသော ကဏ္ဍ (၇)ရပ်အောက်ရှိ ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းစီမံကိန်းစုစုပေါင်း(၆၄)ခုကိုအောက်ပါဇယား(၃)၌တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဖော်ပြထားပါသည်-

ဇယား(၃)

ကဏ္ဍ(၇)ရပ် အောက်ရှိ ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ

သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများနှင့် ကဏ္ဍခွဲများ	
၁	ကဏ္ဍ-၁ မူဝါဒ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာရွှေ့ဆောင်ရွက်ရေး
၁-၁	အမျိုးသားသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေပေါ်ပေါက်လာစေရေး
၁-၂	ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဦးစီးဌာနများ၏ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများ ပိုမိုမြင့်မားလာစေရေး
၁-၃	တည်မြဲအမိန့်များအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး
၁-၄	ဝန်ကြီးဌာနများရှိ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုကို တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်သောအဖွဲ့များ၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များရှိ သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားစေရေး
၂	ကဏ္ဍ-၂ ကျရောက်နိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ရေး
၂-၁	အဆင့်တိုင်းတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက် ဆောင်ရွက်ရေး
၂-၂	မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုပြမြေပုံရေးဆွဲရေး
၂-၃	မြေပြိုမှုအန္တရာယ်ပြမြေပုံရေးဆွဲရေး
၂-၄	ရေလွှမ်းမိုးခြင်းအန္တရာယ်ပြမြေပုံရေးဆွဲရေး
၂-၅	မိုးခေါင်ခြင်းဖြစ်ပေါ်နိုင်သောဒေသပြမြေပုံရေးဆွဲရေး
၂-၆	မုန်တိုင်းနှင့်မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းအန္တရာယ်ပြမြေပုံရေးဆွဲရေး
၂-၇	မြေငလျင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်မှုကိုစနစ်အလိုက်အဆင့်ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံရေးဆွဲရေး
၂-၈	မီးဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုကိုစနစ်အလိုက်အဆင့်ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံအားကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုရေး
၃	ကဏ္ဍ-၃ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက်ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်များထူထောင်ဆောင်ရွက်ရေး
၃-၁	ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနအဆင့်မြှင့်တင်ရေး
၃-၂	သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်မှုဆိုင်ရာကြိုတင်သတိပေးမှုကိုသက်ဆိုင်ရာပြည်သူလူထုထံအရောက်ပေးပို့ရေး
၃-၃	မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဆိုင်ရာစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့်ခန့်မှန်းမှုစွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်စေရေး
၃-၄	မြို့နယ်အဆင့် ရေလွှမ်းမိုးမှု စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့်ခန့်မှန်းမှုစွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်စေရေး
၃-၅	မြေပြိုမှုအန္တရာယ်စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး
၃-၆	မိုးခေါင်မှုစောင့်ကြည့်လေ့လာရေး
၃-၇	မုန်တိုင်းအခြေအနေစောင့်ကြည့်ရေးနှင့်မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းခန့်မှန်းလေ့လာရေး
၃-၈	မြေငလျင်ဆိုင်ရာစောင့်ကြည့်လေ့လာရေး
၃-၉	သမုဒ္ဒရာများနှင့်ဆူနာမီစောင့်ကြည့်လေ့လာရေး
၃-၁၀	တောမီးလောင်ခြင်းနှင့်မီးခိုးမြူငွေ့အခြေအနေကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာရေး
၄	ကဏ္ဍ-၄ ဗဟိုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး
၄-၁	စွမ်းအားစုများအလျင်အမြန်ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်အတွက်သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့်သက်ဆိုင်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး
၄-၂	သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက် ပြည်နယ်/တိုင်း၊ခရိုင်၊မြို့နယ်အဆင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး
၄-၃	အရေးပေါ်အခြေအနေဆောင်ရွက်မှုဗဟိုဌာနဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရေး
၄-၄	အရေးပေါ်အခြေအနေပံ့ပိုးထောက်ပံ့မှုလုပ်ငန်းများကိုအားဖြည့်ရေး
၄-၅	ဗဟိုအဆင့် အလျင်အမြန်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့အား ပြန်လည်သုံးသပ်ရေးနှင့်တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရေး
၄-၆	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့်ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင်မုန်တိုင်းအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ရေး
၄-၇	လုံခြုံမှုပေးနိုင်သောအသက်ကယ်အဆောက်အအုံများပံ့ပိုးပေးရေး
၄-၈	စာသင်ကျောင်းများတွင် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအစီအစဉ်များ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာစေရေး
၄-၉	သဘာဝဘေးကျရောက်ပြီးနောက်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သောလူမှုရေးနှင့်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများ၊ကပ်ရောဂါများ အတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး

၅	ကဏ္ဍ-၅ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများပါဝင်လာစေရေး
၅-၁	စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီဥပဒေများ၊ မြို့တော်မြူနီစီပယ်အက်ဥပဒေများ၊ အဆောက်အအုံဆိုင်ရာဥပဒေ (Building by-laws)များ၊ ကိုဥပဒေ(Code of Practice)များကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ရေး၊ လိုက်နာကျင့်သုံးစေရေး
၅-၂	အမျိုးသားမြေယာအသုံးချမှု နှင့် မြို့ရွာစီမံကိန်းမူဝါဒရေးဆွဲရေး
၅-၃	သဘာဝဘေးများမှအကာအကွယ်ပေးခြင်းဖြင့်ကမ်းရိုးတန်းဒေသစဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး
၅-၄	မြေပြိုမှုဘေးကျရောက်ဖွယ်ရှိသောဒေသများတွင် မြေပြိုမှုလျော့နည်းအောင်လုပ်ဆောင်ရေး
၅-၅	အိုးအိမ်ကဏ္ဍတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ပါဝင်လာစေရေး
၅-၆	စာသင်ကျောင်းများနှင့်ကျန်းမာရေးဌာနအဆောက်အအုံများတွင်သဘာဝဘေးကို ခုခံကာကွယ်နိုင်မည့်အစီအစဉ်များ ပေါင်းစပ်ပါဝင်လာစေရေး
၅-၇	အခြေခံအဆောက်အအုံများတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ပါဝင်လာစေရေး
၅-၈	မိုးခေါင်မှုမှ အကာအကွယ်ပေးခြင်းဖြင့် အပူပိုင်းဒေသစဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး
၅-၉	စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုလျော့နည်းစေရေး
၅-၁၀	မြို့ပြတွင်မြေငလျင်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုလျော့ပါးစေရေး
၅-၁၁	သဘာဝဘေးကြောင့်ဆုံးရှုံးမှုလွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရန်နှင့်မျှဝေနိုင်ရန်အတွက်အာမခံစနစ်ဖော်ဆောင်ရေး
၅-၁၂	ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့်အတည်ပြုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် “သဘာဝဘေးကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအားအကဲဖြတ်မှု” ကို စတင်အသုံးပြုရေး
၅-၁၃	တောင်ပေါ်ဒေသများ၏ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို မြှင့်တင်ပေးရေး
၆	ကဏ္ဍ-၆ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး
၆-၁	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးမူဝါဒပေါ်ပေါက်လာစေရေး
၆-၂	အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ရေး
၆-၃	ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းစိတ်ဓာတ်ကို အားပေးမြှင့်တင်ရေး
၆-၄	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်ဌာနများတည်ထောင်ရေး
၆-၅	သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအတွက် အသေးစားငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ် ဆောင်ရွက်ရေး
၆-၆	အသေးစားချေးငွေအစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ရေး
၆-၇	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကိုရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများတွင်ပေါင်းစပ်ပါဝင်လာစေရေး
၆-၈	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်များ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရေးနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ရေး
၆-၉	ရပ်ရွာသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအစဉ်အလာကောင်းများနှင့်ပတ်သက်၍စာအုပ်စာတမ်း၊မှတ်တမ်းများထိန်းသိမ်း ထားရှိရေး
၇	ကဏ္ဍ-၇ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေး၊လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး
၇-၁	“သဘာဝဘေးမှ ကင်းဝေးလုံခြုံစေရေးအထိမ်းအမှတ်နေ့”သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့်သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုမှအလေးဂရုပြုမှုရှိစေရေး
၇-၂	သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေး
၇-၃	ကျောင်းနှင့်ကျောင်းသင်ဘာသာရပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများမှတစ်ဆင့်သဘာဝဘေးကိုအလေးထားဂရုပြုမှုရှိစေရေး
၇-၄	တက္ကသိုလ်သင်ဘာသာရပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများမှတစ်ဆင့်သဘာဝဘေးကိုအလေးထားဂရုပြုမှုရှိစေရေး
၇-၅	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရေး
၇-၆	မြို့နယ်အဆင့် အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ရေး
၇-၇	သင်တန်းနှင့်ဆိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည်များ မြင့်မားလာစေရေး
၇-၈	သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍အသိပညာပေးမှုအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ရေး
၇-၉	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလေ့ကျင့်ရေးကျောင်းဖွင့်လှစ်တည်ထောင်ရေး
၇-၁၀	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာသုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရေး
၇-၁၁	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာဒေသတွင်းဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်ထူထောင်ရေးနှင့်အသိပညာဖလှယ်ရေး

၂-၃ ကဏ္ဍအသီးသီးရှိကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းစီမံကိန်းတစ်ခုစီနှင့်စပ်လျဉ်း၍တင်ပြခြင်း

ကဏ္ဍ-၁။ မူဝါဒ၊အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများနှင့်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး

ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

၄။ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုချင်းသည် ၎င်း၏လက်အောက်ရှိဦးစီးဌာနများအား သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစီမံချက်များ ရေးဆွဲပြင်ဆင်ရန် ညွှန်ကြားထားပါသည်။ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ဦးစီးဌာနများသည် ဌာနဆိုင်ရာ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲပြင်ဆင်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

၅။ အဆိုပါလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ထိရောက်စွာပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်လိုအပ်သောမူဝါဒ၊လမ်းညွှန်ချက်များ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ မူဘောင်များကို ဤကဏ္ဍအောက်တွင် ရေးဆွဲဖော်ထုတ်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကဏ္ဍခွဲများသည် ရှိပြီးဖြစ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး၊ နောင်တွင်ဆက်လက် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအတွက် အခြေခံများ ချမှတ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန် ကဏ္ဍခွဲများ

ကဏ္ဍခွဲ ၁-၁။ အမျိုးသားသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေပေါ်ပေါက်လာစေရေး

၆။ နိုင်ငံအတွင်း သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အထောက်အကူပြုစေရန်အတွက်“အမျိုးသားသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေ”ရေးဆွဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤဥပဒေတွင် သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ဆိုးကျိုးများကို လျော့ချရာတွင် အရေးပါသည့်ပြဌာန်းချက်များနှင့်လိုအပ်သောအရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များ ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါဥပဒေရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းကို လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန၏လမ်းညွှန်မှုဖြင့်ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ကာ ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုရယူလျက်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းအစီအစဉ် တွင်အာဆီယံ နှင့် ADPC စသော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီရယူကာ အာဆီယံ နှင့် အခြားနိုင်ငံများ၏ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဥပဒေများကို လေ့လာခြင်းလည်း ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ သဘာဝဘေးလျော့ပါးစေခြင်း၊ ပြန်လည်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း

နှင့်ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းစသောကြောင်းခြင်းရာအားလုံးနှင့်သဘာဝဘေးနှင့်သက်ဆိုင်သူအားလုံး၏လိုအပ်ချက်အားလုံးကိုအဆိုပါဥပဒေ၌ အကျုံးဝင်စေရန် ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၁-၂။ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ဦးစီးဌာနများ၏ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများ ပိုမို မြင့်မားလာစေရေး

၇။ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ ၏ “သဘာဝဘေးလျော့ပါးစေရေး၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်” အရဝန်ကြီးဌာနများ၏ သဘာဝဘေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို ကဏ္ဍခွဲ ၄-၁ “စွမ်းအားစုများအလျင်အမြန်ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်အတွက်သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သော ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး” နှင့် ဆက်စပ်လျက် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပထမဦးစွာ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနသည်ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ဦးစီးဌာနများအားသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ပိုမိုသိရှိလာစေရန်ပံ့ပိုးကူညီရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် ဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုချင်းမှ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစီမံချက်များကို (အထူးသဖြင့်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်ဘေးလျော့ပါးစေခြင်းတို့ ပါဝင်လာစေရန်) ပြန်လည်သုံးသပ်ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုချင်းအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုစွမ်းအားနှင့် လိုအပ်ချက်များကို လုပ်ငန်းစီမံချက်များတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပြန်လည်ပြုစုထားသောလုပ်ငန်းစီမံချက်တစ်ခုစီတိုင်းသည် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေသော လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ ဖြစ်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် ကဏ္ဍ-၅ “ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်လာစေရေး” နှင့်လည်း ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၁-၃။ တည်မြဲအမိန့်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး

၈။ ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ(၂၉)ရက်နေ့တွင်အဖွဲ့ဝင်(၃၃)ဦးပါဝင်သော “အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးတည်မြဲအမိန့်များရေးဆွဲရေးအဖွဲ့” ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့တွင် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးကဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်ပြီး ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌမှာ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့မှတည်မြဲအမိန့်ကို ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် အပြီးသတ် ပြုစုရေးဆွဲခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါတည်မြဲအမိန့်ကို ထိထိရောက်ရောက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြည်နယ်/တိုင်းများလက်အောက်ရှိ အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်သို့ ဖြန့်ဝေ၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနနှင့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနတို့သည် ပြည်နယ်/တိုင်း သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများမှ တည်မြဲအမိန့်များကို

အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော အကူအညီများကို ပံ့ပိုးပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဌာနများသည်တည်မြဲအမိန့်များကိုအချိန်ကာလကိုလိုက်၍ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်မှုများအပေါ် မူတည်၍ ကာလပိုင်းအလိုက် ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်သွားရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၁-၄။ ဝန်ကြီးဌာနများရှိ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုကို တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်သောအဖွဲ့များ၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ခရိုင်၊မြို့နယ်များရှိသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်မားစေရေး

၉။ ဤကဏ္ဍခွဲသည်ဝန်ကြီးဌာနများမှတာဝန်ပေးအပ်သောဗဟိုအဆင့်နှင့်ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့်များရှိသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုကို တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်သည့်သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ အဖွဲ့များနှင့် အဓိကသက်ဆိုင်ပါသည်။ သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်လေ့လာခြင်းနှင့်သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများတွင် သင်တန်းပို့ချသူအဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းစသော သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်နိုင်မည့်အစီအစဉ်များဖော်ဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်(ကဏ္ဍခွဲ၇-၅ “သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရေး” နှင့်ဆက်စပ်လျက်)။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် အာဆီယံ၊ ADPC စသည့် သင့်လျော်သောဒေသတွင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ ထို့အပြင် ဌာနဆိုင်ရာများရှိ သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများအချင်းချင်းဆက်သွယ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးတက်လာခြင်းနှင့် ကော်မတီအဆင့်ဆင့်တွင် သတင်းအချက်အလက်ဖလှယ်နိုင်မှု ပိုမိုလွယ်ကူချောမွေ့စေခြင်းစသည့် အဓိကရလဒ်နှစ်ခုရရှိရန် မျှော်မှန်းပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီအဆင့်ဆင့်တွင် ဆက်သွယ်ရေးစနစ်များ ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ပံ့ပိုးပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကဏ္ဍ-၇ “သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့လူထုအားအသိပညာပေးရေး၊လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး” နှင့်ဆက်စပ်လျက် ကော်မတီအဆင့်ဆင့်၌ ပုံမှန်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ရေးနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများလည်း ဖော်ထုတ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား(၄)

ကဏ္ဍ-၁။ မူဝါဒ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ် များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
၁-၁	အမျိုးသားသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေ ပေါ်ပေါက်လာစေရေး	မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးစီမံ ခန့်ခွဲမှုတွင်ပါဝင်သက်ဆိုင် သောအဖွဲ့အစည်းအားလုံး အတွက်ဥပဒေတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်စေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်အထောက် အကူပြုစေရေးအတွက်ဥပဒေရေးဆွဲရန် ကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းခြင်း • အဆိုပါကော်မတီမှအာဆီယံနှင့်အခြား နိုင်ငံများ၏အမျိုးသားသဘာဝဘေးစီမံ ခန့်ခွဲမှုမူဝါဒများကိုလေ့လာသုံးသပ်ခြင်း • မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ကိုက်ညီမည့်ဥပဒေတစ်ရပ် ရေးဆွဲခြင်း၊ တင်ပြအတည်ပြုခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • အမျိုးသားသဘာဝ ဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေရေးဆွဲခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်း၊ ကျင့်သုံးခြင်း 	(၃) နှစ်	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ ထားရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့်ပြန်လည်နေ ရာချထားရေးဦး စီးဌာန	ရှေ့နေချုပ်ရုံး၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	ASEAN ၊ ADPC	ဒု
၁-၂	ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဦးစီးဌာနများ၏ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများပိုမိုမြင့်မား လာစေရေး	ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ဦးစီးဌာန များ၏ သဘာဝဘေးစီမံခန့် ခွဲမှုလုပ်ငန်းများ ပိုမိုခိုင်မာ လာစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ဦးစီးဌာနများ၏ ရေးဆွဲ ပြီးဖြစ်သော သဘာဝဘေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်း စီမံချက်များကိုသုံးသပ်ခြင်း • ရေးဆွဲပြီးဖြစ်သောလုပ်ငန်းစီမံချက်များကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အမျိုးသားသဘာဝ ဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မ တီ၏ ညွှန်ကြားချက်နှင့်ကိုက်ညီမှုရှိစေရန် ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ၄-၁နှင့် ကဏ္ဍ-၅ တို့နှင့် ဆက်စပ်လျက်) 	<ul style="list-style-type: none"> • ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဦးစီးဌာနများ၏ သဘာဝဘေးစီမံ ခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်း များပိုမိုကျယ်ပြန့် လာခြင်း 	(၃) နှစ်	အမျိုးသားသဘာ ဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီ၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ		FAO	၀
၁-၃	တည်မြဲအမိန့်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေး	ပြည်နယ်/တိုင်းအောက်ရှိ အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်တွင် တည်မြဲအမိန့်များကို ထိရောက်စွာတုံ့ပြန်ဆောင် ရွက်နိုင်ရန်အတွက်ပံ့ပိုးပေးရန်	<ul style="list-style-type: none"> • တည်မြဲအမိန့်များကိုအရေးယူဆောင် ရွက်နိုင်ရန်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေး ခြင်း၊ နည်းပညာအကူအညီပေးခြင်း • ပြည်နယ်/တိုင်းအောက်ရှိအဖွဲ့အစည်း 	<ul style="list-style-type: none"> • ပြည်နယ်/တိုင်း အောက်ရှိအဖွဲ့ အစည်းအဆင့် ဆင့်တွင်တည်မြဲ 	(၃)နှစ်	အမျိုးသားသဘာ ဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီ၊ အထွေထွေအုပ်	ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်နယ်/တိုင်း သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်		၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ် များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			အဆင့်ဆင့်တွင်တည်မြဲအမိန့်များကို ထိရောက်စွာတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးပေးခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ ၄-၁၊ ၄-၂နှင့်ဆက်စပ်လျက်)	အမိန့်များကိုထိ ရောက်စွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခြင်း		ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ ထားရေးဦးစီးဌာန	ရှောက်ရေးကော်မ တီများ၊ သက် ဆိုင်သောဝန်ကြီး ဌာန/ဦးစီးဌာနများ		
၁-၄	ဝန်ကြီးဌာနများရှိသဘာဝ ဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုကိုတာဝန် ယူလုပ်ဆောင်သော အဖွဲ့ များပြည်နယ်/တိုင်းခရိုင်၊ မြို့နယ်များရှိသဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ကော်မတီများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားစေရေး	ဝန်ကြီးဌာနမှတာဝန်ပေးအပ် ထားသောအဖွဲ့များ၏ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်များ ပိုမိုတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာစေ ရန်နှင့်အဆိုပါအဖွဲ့များမှ တစ်ဆင့်ဝန်ကြီးဌာနများ အကြားညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုရရှိလာစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> ဝန်ကြီးဌာနအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း အဆင့်များ၌ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်သောသဘာဝ ဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာတာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်သောအဖွဲ့များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ခြင်း သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက် ရေးကော်မတီအဆင့်ဆင့်၏ပုံမှန်တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမှုများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်စနစ်တစ် ရပ်ဖော်ဆောင်ခြင်းနှင့်သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီ အဆင့်ဆင့်နှင့်အခြားသက်ဆိုင်သောအဖွဲ့ အစည်းများအကြားသတင်းအချက်အလက် ဖလှယ်နိုင်မည့်စနစ်များပေါ်ထွန်းစေခြင်း သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ကော်မတီအဆင့်ဆင့်တွင်ပုံမှန်စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ခြင်း (ကဏ္ဍ၇နှင့်ဆက်စပ်လျက်) 	<ul style="list-style-type: none"> ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခု စီတိုင်းတွင် စွမ်း ဆောင်ရည်ပြည့်ဝ သောသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကို တာဝန်ယူလုပ် ဆောင်သောအဖွဲ့ များပေါ်ထွက် လာခြင်း 	(၃) နှစ်	အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးဗဟို ကော်မတီ၊ ပြည်နယ်/တိုင်း သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးကော် မတီများ	အထွေထွေအုပ် ချုပ်ရေးဦးစီး ဌာန၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	UNOCHA၊ UNHCR၊ WHO၊ FAO၊ UNICEF၊ UNESCAP၊ ASEAN၊ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြနီ အသင်း၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	၀

ကဏ္ဍ-၂။ ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ရေး

ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

၁၁။ သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်ဘေးလျော့ပါးစေခြင်းအပါအဝင်ထိရောက်သောသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုစီမံကိန်းတွင် ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်များ၊ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုအခြေခံအကြောင်းများနှင့် ရပ်ရွာလူထု၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်အကိုင်များ ဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ တိကျသောသတင်းအချက်အလက်များ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍတွင် နောက်ဆုံးပေါ်သိပ္ပံနည်းကျနည်းစနစ်များကို အသုံးပြု၍ ရေးဆွဲသော ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးတစ်ခုစီအတွက်မြေပုံများကိုရေးဆွဲဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးတို့အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် မိုးခေါင်မှု၊ ရေလွှမ်းမိုးမှု၊ လေပြင်းမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှုစသော အဖြစ်အပျက်များ ပိုမိုပေါ်ပေါက်လာနိုင်ခြင်းကြောင့် အနာဂတ်တွင် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် ဖြစ်ပါသည်။

၁၂။ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၏ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင်မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်လက်အောက်ရှိ ဘူမိအင်ဂျင်နီယာဌာန၊ အပူပိုင်းဒေသစီမံလမ်းစဉ်ပြည်ရေးဦးစီးဌာနတို့သည်ဤကဏ္ဍတွင်ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ပါသည်။ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊သစ်တောဦးစီးဌာန၊ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသတင်းစီမံခန့်ခွဲမှုယူနစ် (Myanmar Information Management Unit-MIMU) တို့သည်လည်း မိမိတို့ကျွမ်းကျင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းများကို အကူအညီပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပေါ်တတ်သော သဘာဝဘေးများဖြစ်သည့် မုန်တိုင်းများ၊ မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ မြေပြိုခြင်း၊ မြေငလျင်၊ ဆူနာမီ၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ မီးဘေးနှင့်တောမီးလောင်ခြင်းအန္တရာယ်တို့ကို ဦးစားပေး ထည့်သွင်းမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်မှုနည်းစနစ် (Probabilistic and Deterministic Methodology)ကို အသုံးပြု၍ ကျယ်ပြန့်သော ဆုံးရှုံးနိုင်မှုပြမြေပုံကိုလည်း ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်ကဏ္ဍခွဲများ

ကဏ္ဍခွဲ ၂-၁။ အဆင့်တိုင်းတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက်ဆောင်ရွက်ရေး

၁၃။ ပထမအဆင့်မှာ အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းစီမံချက်နှင့်အညီ ကျယ်ပြန့်သောထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန်ချက်များပြုစုရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းကိုကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာနနှင့်မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနတို့မှပူးတွဲတာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါလမ်းညွှန်ချက်များတွင် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်မှစ၍ အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်တွင်ကျင့်သုံး မည့် ရလဒ်အပေါ်ဆန်းစစ်မည့်နည်းလမ်းများနှင့် စနစ်တကျတင်ပြမှုစသော အဆင့်လိုက် အကဲဖြတ်မှု နည်းစနစ်များ ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါလမ်းညွှန်ချက်များတွင် မသန်စွမ်းသူများ၊ စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာချို့ယွင်းသူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးသူငယ်များစသော အထူးဂရုပြု ရမည့်အုပ်စုများနှင့် ပတ်သက်သည့် အကဲဖြတ်မှုများလည်း အကျုံးဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၄။ အဆိုပါလမ်းညွှန်ချက်များအပေါ်မူတည်၍ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက် နှင့်ပတ်သက်သော နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ် (Training of Trainers - TOT) များကို ပုံဖော်ရေးဆွဲ မည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါသင်တန်းများကို ပထဝီမြေအနေအထားအရ ကွဲပြားသောဒေသလေးခုဖြစ်သည့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသ၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၊ မြေမိမ့်လွင်ပြင်ဒေသနှင့်တောင်ပေါ်ဒေသများရှိ ပြည်နယ်/တိုင်း များမှဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော မြို့နယ်များတွင် ဖွင့်လှစ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါသင်တန်းများကို စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်များရွေးချယ်ရာတွင် ကျင့်သုံးရမည့် သတ်မှတ်ချက်များမှာ (၁) သဘာဝဘေးကျရောက်နိုင်သောနေရာဒေသတွင်တည်ရှိခြင်း၊ (၂) သဘာဝဘေးတစ်ခုထက်ပို၍ တွေ့ကြုံနိုင်ဖွယ်ရှိခြင်း၊ (၃) မြို့နယ်သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီအနေဖြင့် စမ်းသပ် မြို့နယ်တွင် ပါဝင်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုရှိခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၅။ ထို့နောက် အဆိုပါသင်တန်းများမှ လေ့ကျင့်ပေးပြီးသူများသည်မြို့နယ်တစ်မြို့နယ်စီတွင် ဆင့်ပွားသင်တန်း(၂)ခုစီကိုရပ်ရွာလူထုအတွက်ဖွင့်လှစ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာဒေသများတွင် မြေပြင် စာရင်းကောက်ယူခြင်းကိုလည်းသင်တန်း၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ်ပါဝင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ စုစည်း ရရှိလာသော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို မြို့နယ်၏ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုကိုပြသောမြေပုံ ရေးဆွဲရန်အတွက် အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့်ရှိ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန

များကင်းတို့၏နယ်မြေအတွင်းကျရောက်သော ကျန်ရှိသည့် မြို့နယ်များကိုပါ ပါဝင်လာစေရန် လုပ်ငန်း ချဲ့ထွင်မည့်စီမံချက်တစ်ရပ် ထပ်မံ မူကြမ်းရေးဆွဲရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၂-၂။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုပြမြေပုံ ရေးဆွဲရေး

၁၆။ ကဏ္ဍခွဲ ၂-၁ “အဆင့်တိုင်းတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက်ဆောင်ရွက် ရေး” အရ ကောက်ယူရရှိထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဗဟိုအဆင့် သတင်းအချက်အလက် စုစည်းမှု (database) အဖြစ် စုစည်းဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာနသည် သစ်တောဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနတို့နှင့် တွဲဖက်၍ အဆိုပါ သတင်းအချက်အလက်စုစည်းမှုကို ထိန်းသိမ်း စီမံရန် ဖြစ်ပါသည်။ စုစည်းရရှိပြီးသောအချက်အလက်များကို အသုံးပြု၍ ဗဟိုအဆင့်၊ ဒေသဆိုင်ရာ အဆင့် (ကမ်းရိုးတန်းဒေသ၊မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၊မြေနိမ့်လွင်ပြင်ဒေသနှင့်တောင်ထူထပ်သောဒေသများ)၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် “မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုပြ မြေပုံ” ကို ရေးဆွဲနိုင်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ အချိန်ကာလအလိုက် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာသော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များကို မြေပုံအပေါ်(၅)နှစ်တစ်ကြိမ် ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်သည့် စနစ်တစ်ခု ထူထောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၂-၃။ မြေပြိုမှုအန္တရာယ်ပြမြေပုံရေးဆွဲရေး

၁၇။ ဤကဏ္ဍခွဲအောက်တွင် နိုင်ငံအတွင်း မြေပြိုမှုအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သောဒေသများ၏ ဆင်ခြေလျှောတည်မြဲမှုနှင့် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် ပတ်သက်သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူနိုင်မည့် စီမံကိန်းတစ်ရပ်ရေးဆွဲပြီး ရရှိလာသောအချက်အလက်များကို မြန်မာနိုင်ငံ မြေငလျင် ကော်မတီမှ ဦးဆောင်ရေးဆွဲထားသော လက်ရှိမြေပြိုမှုအန္တရာယ်ပြမြေပုံကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။အဆိုပါမြေပုံရေးဆွဲပြီးပါက ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းစသော ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်း များအတွက် အရေးပါသော သတင်းအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ ရန်ကုန် နည်းပညာတက္ကသိုလ်လက်အောက်ရှိဘူမိအင်ဂျင်နီယာဌာနတို့မှနည်းပညာအကူအညီရယူလျက် လက်ရှိ အချိန်ကာလအထိထည့်သွင်းထားသော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်စုစည်းမှု (database) စနစ်ကို မြန်မာ နိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်းမှ တာဝန်ယူပြုစုထိန်းသိမ်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၂-၄။ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းအန္တရာယ်ပြမြေပုံရေးဆွဲရေး

၁၈။ အရေးပေါ်အခြေအနေဆောင်ရွက်မှုစီမံကိန်းများတွင်အထောက်အကူပြုရန်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနတို့ပူးပေါင်း၍ မိုးရေချိန်အချက်အလက်များနှင့် ယခင်ကရေလွှမ်းမိုးမှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောမှတ်တမ်းများကို အခြေပြု၍ နိုင်ငံအတွင်းရေလွှမ်းမိုးခြင်း ကြုံတွေ့ ဖွယ်ရာရှိသော မြို့နယ်(၄၈)မြို့နယ်ကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ ပြုစုမည့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းအန္တရာယ်ပြမြေပုံသည်လက်ရှိလုပ်ဆောင်မှုများအပေါ်အခြေပြု၍ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံသတင်းစီမံခန့်ခွဲမှုယူနစ် (Myanmar Information Management Unit-MIMU)၏နည်းပညာအကူအညီဖြင့်မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ရေအရင်းအမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနတို့မှရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များကိုတိုက်ရိုက်ထည့်သွင်းသည့်အခါအလိုအလျောက် ပြုပြင်ဖြည့်စွက်ပြီးမြေပုံ ထွက်ပေါ် လာစေမည့် စနစ်ကိုလည်း ကျင့်သုံးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၂-၅။ မိုးခေါင်ခြင်းဖြစ်ပေါ်နိုင်သောဒေသပြမြေပုံရေးဆွဲရေး

၁၉။ အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနသည် ပူပြင်းခြောက်သွေ့ဒေသဟု သတ်မှတ် ထားသောမြို့နယ်(၅၅)မြို့နယ်တွင် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်အကောင်အထည်ဖော်လျက် ရှိပါ သည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းများမှ ရရှိထားပြီးသောအချက်အလက်များတွင် “မိုးခေါင်မှုဖြစ်ပေါ်သောဒေသ များ”ဟု သတ်မှတ်ချက်များနှင့် မိုးရွာသွန်းမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များပေါင်းစပ်၍ အခြား မိုးခေါင်မှု ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော မြို့နယ်များကို သတ်မှတ်ပြီး “မိုးခေါင်မှုဖြစ်ပေါ်နိုင်သောဒေသပြမြေပုံ”ကို ပြုစုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါမြေပုံကို စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာနနှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနတို့အနေဖြင့် အစားအစာဖူလုံရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ရန်လည်းကောင်း (ကဏ္ဍခွဲ ၅-၈ “မိုးခေါင်မှုမှ အကာအကွယ်ပေး ခြင်းဖြင့် အပူပိုင်းဒေသစဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး”နှင့် ဆက်စပ်လျက်)၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန အနေဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သောအာဟာရချို့တဲ့ခြင်းကိစ္စရပ်များအတွက်လည်းကောင်း၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသ ရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့်တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊မိုးလေ ဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏လုပ်ငန်းများတွင်လည်းကောင်းအသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၂-၆။ မုန်တိုင်းနှင့် မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းအန္တရာယ်ပြမြေပုံရေးဆွဲရေး

၂၀။ ဤကဏ္ဍခွဲအရယခင်ကဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောအချက်အလက်များကိုစုစည်း၍ (၁) ရခိုင်ပြည်နယ် အတွက်မုန်တိုင်းနှင့်မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းအန္တရာယ်ပြမြေပုံနှင့် (၂) မြန်မာနိုင်ငံကမ်းရိုးတန်းဒေသတစ်ခုလုံး အတွက် မုန်တိုင်းနှင့် မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းအန္တရာယ်ပြမြေပုံများကို ပြုစုရန် ဖြစ်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနနှင့် MIMU တို့တွင်ယခင်ကဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောမုန်တိုင်းများနှင့် ၎င်းတို့၏

သက်ရောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များစွာ ရှိပြီးဖြစ်သဖြင့် အဆိုပါ ဌာန(၂)ခုပူးပေါင်း၍မြေပုံများပြုစုထိန်းသိမ်းနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရရှိလာမည့်မြေပုံများသည်ကမ်းရိုးတန်း ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းစီမံကိန်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အထောက်အကူပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါ သည် (ကဏ္ဍခွဲ ၅-၃ “သဘာဝဘေးများမှ အကာအကွယ်ပေးခြင်းဖြင့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး” နှင့်ဆက်စပ်လျက်)။

ကဏ္ဍခွဲ ၂-၇။ မြေလျင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်မှုကို ဇုန်အလိုက် အဆင့်ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံ ရေးဆွဲရေး

၂၁။ ဤကဏ္ဍခွဲသည်ကဏ္ဍခွဲ၃-၈ “မြေလျင်ဆိုင်ရာစောင့်ကြည့်လေ့လာရေး” အရ ထွက်ပေါ် ရရှိလာမည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို ရယူလျက် မိုးလေဝသနှင့်ဇေယျဇဝနကြားမှုဦးစီးဌာန၏ မြေလျင်ဖြစ်ပေါ်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်ကောက်ယူခြင်းနှင့် တွေ့ရှိချက်များအပေါ် သုံးသပ် ဖော်ထုတ်နိုင်မှုစွမ်းရည် ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ လောလောဆယ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ မြေလျင်ကော်မတီမှပြုစုထားသော “မြန်မာနိုင်ငံမြေလျင်ဇုန်ပြမြေပုံ (Seismic Zonation Map of Myanmar)” နှင့် မန္တလေး-အမရပူရ၊ ပဲခူး-ဥဿာနှင့် တောင်ကြီးမြို့များအတွက် မြေလျင်ဖြစ်ပေါ်နိုင် မှုဇုန်အလိုက်ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံ(၂၀၀၆) ရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် နိုင်ငံတစ်ဝန်း မြေလျင် စခန်းများမှ တိုက်ရိုက်ပေးပို့လာသောမြေလျင်သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်ကာလအလိုက်ပုံမှန် ထည့်သွင်းဖြည့်စွက်နိုင်မည့် မြေလျင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်စုစည်းမှု (database)ကို ပြုစု ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန် ပံ့ပိုးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ရှိပြီးဖြစ်သော မြေပုံများတွင် နောက်ဆုံး ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ စနစ်တကျ ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မြေလျင်ကြော တစ်လျှောက်နှင့်အနီးတွင်တည်ရှိသောအခြားမြို့ကြီးများ၏မြေပုံများကိုလည်း ပြုစုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၂-၈။ မီးဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုကို ဇုန်အလိုက် အဆင့်ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံအား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုရေး

၂၂။ မီးသတ်ဦးစီးဌာနသည် မီးလောင်မှုနှင့်ပတ်သက်သောကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြု၍ မီးဘေးအန္တရာယ်ဇုန်အလိုက်အဆင့် ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံကို ပြုစုထားပြီး ဖြစ်ပါ သည်။ ဤကဏ္ဍခွဲသည်အဆိုပါမြေပုံအား မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီး ဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေးဦးစီး ဌာန၊ မြန်မာ့လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလုပ်ငန်း အစရှိသောဌာနများ၏ စီမံကိန်းရေးဆွဲသူများမှလည်း အသုံးပြု နိုင်ရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။ထိုသို့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အဆိုပါမြေပုံကို အသုံးပြုဖွယ်ရှိသူများ၏ လိုအပ်ချက် များနှင့်ပတ်သက်၍ စစ်တမ်းကောက်ယူရန်နှင့် ပြုစုပြီးဖြစ်သောမြေပုံအပေါ်၎င်းတို့၏အကြံပြုချက်များကို ရယူလုပ်ဆောင်ရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ အဆိုပါအချက်အလက်များကို စုစည်း၍ မြေပုံကို လိုအပ်သလို

ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ မျှော်မှန်းအဆိုပြုချက်များ၊ အကြံပြုချက်များတွင် လူဦးရေထူထပ်မှုနှင့် မီးဘေးဖြစ်ပွားမှုကိုယှဉ်တွဲဖော်ပြသောမြေပုံ၊ ရေအရင်းအမြစ်များနှင့်မီးဘေးအန္တရာယ်ပြမြေပုံ၊ မြို့ကြီးများ နှင့် မြို့များအတွက် မီးဘေးအန္တရာယ်သီးသန့်ပြမြေပုံတို့ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

ဇယား(၅)

ကဏ္ဍ-၂။ ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ရေး

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်းကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရဌာနများ	ပူးပေါင်းပါဝင်မည့်အဖွဲ့အစည်းများ	ဦးစားပေးအစီအစဉ် (ပါ၊ဒါ၊တ)
၂-၁	အဆင့်တိုင်းတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက်ဆောင်ရွက်ရေး	ပိုမိုကောင်းမွန်သောစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးအတွက် ဗဟိုအဆင့်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်များတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုကိုဖော်ထုတ်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျယ်ပြန့်သောထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက်အတွက် ညွှန်ကြားချက်များချမှတ်ခြင်း • ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက်နည်းလမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်များပုံဖော်ရေးဆွဲခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုကိုမှတ်တမ်းထားရှိခြင်း၊ စနစ်တကျမြေပုံရေးဆွဲခြင်း၊ပုံမှန်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်းကိုနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးအတွက်ဆောင်ရွက်လာခြင်း 	(၃) နှစ်	အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ရှေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မိသတ်ဦးစီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	UNDP၊ UNOCHA၊ MIMU၊ WFP၊ FAO၊ UNICEF၊ UNESCAP၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း	ပ
	မြန်မာ့ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော သဘာဝဘေးတစ်ခုစီအတွက်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုကို ဖော်ထုတ်ရန်	ကမ်းရိုးတန်းဒေသထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> • နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်များ ဖွင့်လှစ်ရန်အတွက်ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းစမ်းသပ်မြို့နယ်(၄)မြို့နယ် သတ်မှတ်ခြင်း • ရပ်ရွာအဆင့်သင်တန်းများပိုမိုဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အတွက်လေ့ကျင့်ထားသူများက (တစ်မြို့နယ်တွင်သင်တန်း(၂)ခု)ပို့ချသူများအဖြစ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း • ဆင့်ပွားသင်တန်းများတွင်လက်တွေ့အကဲဖြတ်မှုအလေ့အကျင့်ကိုထည့်သွင်းပါဝင်စေခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအခြေအနေကို သဘောပေါက်နားလည်ပြီး အနာဂတ်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ရန်များကိုဖော်ထုတ်ချမှတ်ခြင်း 	(၃) နှစ်	အမျိုးသား သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မိသတ်ဦးစီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	UNDP၊ UNOCHA၊ MIMU၊ WFP၊ FAO၊ UNICEF၊ UNESCAP၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ် များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<ul style="list-style-type: none"> • အကြမ်းဖျဉ်းရရှိထားသောကိန်းဂဏန်းများနှင့်တွေ့ရှိချက်များအပေါ်အခြေပြု၍မြို့နယ်၏ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုမြေပုံကြမ်းများပြုစုခြင်း • သင်တန်းများနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းများ၊ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်များပြုစုခြင်း • အနာဂတ်တွင်ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက်အကဲဖြတ်မှုများဆောင်ရွက်ရန် တိကျသောအချိန်ကာလသတ်မှတ်ခြင်း 						
		မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သောသဘာဝဘေးတစ်ခုစီအတွက်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက်ကို ဖော်ထုတ်ရန်	<p>မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုကိုအကဲဖြတ်ခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်များဖွင့်လှစ်ရန်ဧရာဝတီတိုင်းနှင့်ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းစမ်းသပ်မြို့နယ်(၈)မြို့နယ်သတ်မှတ်ခြင်း • ရပ်ရွာအဆင့်သင်တန်းများပိုမိုဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အတွက်လေ့ကျင့်ထားသူများက (တစ်မြို့နယ်တွင်သင်တန်း(၂)ခု)ပိုချသူများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း • ဆင့်ပွားသင်တန်းများ၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ်လက်တွေ့အကဲဖြတ်မှုအလေ့အကျင့်ကိုထည့်သွင်းပါဝင်စေခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအခြေအနေကိုသဘောပေါက်နားလည်ပြီးအနာဂတ်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ရန်များကိုဖော်ထုတ်ချမှတ်ခြင်း 	(၃) နှစ်	အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	UNDP၊ UNOCHA၊ MIMU၊ WFP၊ FAO၊ UNICEF၊ UNESCAP၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ် များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<ul style="list-style-type: none"> • အကြမ်းဖျဉ်းရရှိထားသောကိန်းဂဏန်းနှင့်တွေ့ရှိချက်များအပေါ်အခြေပြု၍ မြို့နယ်၏ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုမြေပုံကြမ်းများပြုစုခြင်း • သင်တန်းများနှင့်အကဲဖြတ်ခြင်းများ၊ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်များပြုစုခြင်း • အနာဂတ်တွင် ကာလအပိုင်းအခြားလိုက်အကဲဖြတ်မှုများဆောင်ရွက်ရန် တိကျသောအချိန်ကာလသတ်မှတ်ခြင်း 						
		မြန်မာနိုင်ငံမြေခံလွင်ပြင်ဒေသတွင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော သဘာဝဘေးတစ်ခုစီအတွက်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုကိုဖော်ထုတ်ရန်	<p>မြေခံလွင်ပြင်ဒေသထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုကိုအကဲဖြတ်ခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်များဖွင့်လှစ်ရန်မန္တလေးတိုင်းအတွင်း စမ်းသပ်မြို့နယ်(၂)မြို့နယ်နှင့်ပဲခူးတိုင်းအတွင်း စမ်းသပ်မြို့နယ်(၂)မြို့နယ် သတ်မှတ်ခြင်း • ရပ်ရွာအဆင့်သင်တန်းများ ပိုမိုဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အတွက်လေ့ကျင့်ထားသူများက (တစ်မြို့နယ်တွင်သင်တန်း(၂)ခု)ပိုချသူများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း • ဆင့်ပွားသင်တန်းများ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် လက်တွေ့အကဲဖြတ်မှု အလေ့အကျင့်ကို 	<ul style="list-style-type: none"> • မြေခံလွင်ပြင်ဒေသများတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအခြေအနေကို သဘောပေါက်နားလည်ပြီးအနာဂတ်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအတွက် အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်များကိုဖော်ထုတ်ချမှတ်ခြင်း 	(၃) နှစ်	အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	UNDP၊ UNOCHA၊ MIMU၊ WFP၊ FAO၊ UNICEF၊ UNESCAP ၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ် များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါ၊ဒါ၊တ)
			<p>ထည့်သွင်းပါဝင်စေခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • အကြမ်းဖျဉ်းရရှိထားသော ကိန်းဂဏန်းနှင့်တွေ့ရှိချက်များအပေါ် အခြေပြု၍မြို့နယ်၏ထိခိုက်ခံရနိုင်မှု ပြု မြေပုံကြမ်းများပြုစုခြင်း • သင်တန်းများနှင့်အကဲဖြတ်ခြင်းများ၊ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်များ ပြုစုခြင်း • အနာဂတ်တွင်ကာလအပိုင်းအခြား အလိုက်အကဲဖြတ်မှုများဆောင်ရွက် ရန် တိကျသောအချိန်ကာလ သတ်မှတ်ခြင်း 						
		မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပေါ်ဒေသ တွင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော သဘာဝဘေးတစ်ခုစီ အတွက်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုကို ဖော်ထုတ်ရန်	<p>တောင်ပေါ်ဒေသထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှု အကဲဖြတ်ခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်များဖွင့်လှစ် ရန်ရမ်းပြည်နယ်အတွင်းစမ်းသပ်(၄) မြို့နယ်နှင့်ချင်းပြည်နယ်အတွင်း စမ်းသပ်(၄)မြို့နယ်သတ်မှတ်ခြင်း • ရပ်ရွာအဆင့်သင်တန်းများပိုမိုဖွင့်လှစ် နိုင်ရန်အတွက်လေ့ကျင့်ထားသူများက (တစ်မြို့နယ်တွင်သင်တန်း(၂)ခု)ပို့ချ သူများအဖြစ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း • ဆင့်ပွားသင်တန်းများ၏ အစိတ် အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ်လက်တွေ့ 	<ul style="list-style-type: none"> • တောင်ပေါ်ဒေသ များတွင်ထိခိုက်ခံရ နိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှု အခြေအနေကို သဘောပေါက် နားလည်ပြီး အနာဂတ်သဘာဝ ဘေးလျော့ပါးရေး အတွက်ဆောင်ရွက် ရန်များကို ဖော် ထုတ်ချမှတ်ခြင်း 	(၃) နှစ်	အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးဗဟို ကော်မတီ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ ထားရေးဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလ ဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီး ဌာန	အထွေထွေအုပ် ချုပ်ရေးဦးစီး ဌာန၊ ကျန်းမာ ရေးဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီး ဌာန၊ လူမှုဝန် ထမ်းဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာန	UNDP၊ UNOCHA၊ MIMU၊ WFP၊ FAO၊ UNICEF၊ UNESCAP ၊ မြန်မာနိုင်ငံ အင်ဂျင်နီယာအ သင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့အစည်း များ	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ် များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>အကဲဖြတ်မှုအလေ့အကျင့်ကိုထည့်သွင်းပါဝင်စေခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • အကြမ်းဖျဉ်းရရှိထားသောကိန်းဂဏန်းနှင့်တွေ့ရှိချက်များအပေါ်အခြေပြု၍ မြို့နယ်၏ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုမြေပုံကြမ်းများပြုစုခြင်း • သင်တန်းများနှင့်အကဲဖြတ်ခြင်းများ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်များ ပြုစုခြင်း • အနာဂတ်တွင်ကာလအပိုင်းအခြား လိုက်အကဲဖြတ်မှုများဆောင်ရွက်ရန် တိကျသောအချိန်ကာလသတ်မှတ်ခြင်း 						
၂-၂	မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျရောက်နိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုမြေ ပြေပုံရေးဆွဲရေး	စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုဦးစားပေးသောလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အထောက်အကူပြုရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ကဏ္ဍခွဲ၂-၁အရ ကောက်ယူထားသည့် ကိန်းဂဏန်းများအတွက် သတင်းအချက်အလက်စုစည်းမှု (Database) စနစ်ထူထောင်ခြင်း • အဆိုပါအချက်အလက်စုစည်းမှုကို အသုံးပြု၍ ဗဟိုအဆင့်၊ ဒေသဆိုင်ရာ အဆင့် (ကဏ္ဍခွဲ၂-၁တွင်ဖော်ပြထားသောဒေသ(၄)ခု)၊ ခရိုင်နှင့်မြို့နယ် အဆင့်များတွင်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုမြေပုံကိုပြုစုခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • လက်ရှိအခြေအနေကိုထင်ဟပ်ပေါ်လွင်စေသည့်မြန်မာနိုင်ငံထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုမြေပုံပေါ်ထွက်လာခြင်း • စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်း၊ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာရန်အထောက်အကူပြုခြင်း 	(၃) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန	စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	WFP၊ FAO၊ MIMU၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ	၃

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ် များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါ၊ဒ၊တ)
၂-၃	မြေပြိုမှုအန္တရာယ်ပြ မြေပုံ ရေးဆွဲရေး	နိုင်ငံအတွင်းမြေပြိုမှု အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင် သောဒေသများကိုတိကျစွာ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်အတွက် လေ့လာရန်၊ စောင့်ကြည့်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • မြေပြိုမှုအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သော ဒေသအားလုံးသို့ ကွင်းဆင်း၍ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ကောက်ယူရေး စီမံကိန်းတစ်ရပ်ဖော်ဆောင်ခြင်း • ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ကောက်ယူခြင်းကို ပံ့ပိုးခြင်း • လက်ရှိမြေပြိုမှုအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်၍ နှစ်စဉ်အလိုက်ခွဲခြားဖော်ပြထားသောမြေပုံကိုလိုအပ်သလိုပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်း • မြန်မာနိုင်ငံမြေလျင်ကော်မတီမှ တာဝန်ယူပြုစုထိန်းသိမ်းမည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်စုစည်းမှု စနစ်ကိုပံ့ပိုးခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • မြေပြိုမှုအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်အတွက် နေရာဒေသများ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခြင်း 	(၂) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဌာန၊ ကြားမူဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဘူမိသိပ္ပံအသင်း	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဘူမိအင်ဂျင်နီယာဌာန(ရန်ကုန် နည်းပညာ တက္ကသိုလ်)။	FAO	ဒု
၂-၄	ရေလွှမ်းမိုးခြင်း အန္တရာယ်ပြမြေပုံ ရေးဆွဲရေး	နိုင်ငံအတွင်းရေလွှမ်းမိုးခြင်း အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင် သော ဒေသများကိုတိကျစွာ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • မိုးရေချိန်အချက်အလက်များနှင့်ယခင်က ရေလွှမ်းမိုးခြင်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောမှတ်တမ်းများကိုအခြေပြု၍ရေလွှမ်းမိုးခြင်းအန္တရာယ်ပြမြေပုံပြုစုရေးဆွဲခြင်း • ပြောင်းလဲသွားသောအချက်အလက်များနှင့်တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်၍ အလိုအလျောက်ပြုပြင်ဖြည့်စွက်ပြီးမြေပုံရရှိနိုင်မည့်စနစ်တစ်ခုထုတ်ဖော်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • ရေလွှမ်းမိုးခြင်းမှ အကာအကွယ်ပေးရာတွင်အထောက်အကူပြုရန်အတွက် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းအန္တရာယ်ပြ မြေပုံပြုစုနိုင်ခြင်း 	(၂) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဌာန၊ ကြားမူဦးစီးဌာန၊ ရေအရင်းအမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန။	MIMU၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ အခြားသက်ဆိုင်သောအဖွဲ့အစည်းများ	ပ
၂-၅	မိုးခေါင်ခြင်းဖြစ်ပေါ်နိုင် သောဒေသပြမြေပုံရေး ဆွဲရေး	နိုင်ငံအတွင်းမိုးခေါင်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်နိုင်သောဒေသကို ဖော်ထုတ်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • မိုးခေါင်ခြင်းဖြစ်ပေါ်နိုင်သောဒေသများ ဟုသတ်မှတ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ 	<ul style="list-style-type: none"> • မိုးခေါင်ခြင်းအန္တရာယ်လျော့ချ 	(၃) နှစ်	စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဌာန	FAO၊ MIMU၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း။	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ် များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါ၊ဒါ၊တ)
			ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း • မိုးရွာသွန်းမှုပုံသဏ္ဍာန်နှင့်ယခင် အထောက်အထားကိန်းဂဏန်းများပေါ် အခြေပြု၍မြန်မာနိုင်ငံမိုးခေါင်ခြင်းဖြစ် ပေါ်နိုင်သောဒေသပြမြေပုံကိုပြုစုခြင်း	နိုင်ရေးအတွက်မိုး ခေါင်ခြင်းဖြစ်ပေါ် နိုင်သောဒေသများ ဖော်ပြနိုင်ခြင်း၊မြေပုံ ရေးဆွဲပြီးဖြစ်ခြင်း		ဌာန၊အပူပိုင်းဒေသ စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေး ဦးစီးဌာန	ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာန	မြန်မာနိုင်ငံဘူမိ သိပ္ပံအသင်း၊ အခြားသက် ဆိုင်သောအဖွဲ့ အစည်းများ	
၂-၆	မုန်တိုင်းနှင့်မုန်တိုင်း ဒီရေလှိုင်းအန္တရာယ်ပြ မြေပုံရေးဆွဲရေး	ကမ်းရိုးတန်းဒေသများ အတွက်မုန်တိုင်းနှင့်မုန်တိုင်း ဒီရေလှိုင်းအန္တရာယ်ပြမြေပုံ များပြုစုဖော်ထုတ်ရန်	• မုန်တိုင်းနှင့်မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်း အန္တရာယ်ပြမြေပုံပြုစုနိုင်ရန်ယခင်က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောအချက်အလက်များကို စုစည်းခြင်း • မုန်တိုင်းနှင့်မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်း အန္တရာယ်ပြမြေပုံပြုစုခြင်း	• ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံ ကိန်းများအတွက်အ ထောက်အကူတစ် ရပ်ဖြစ်စေမည့် မုန် တိုင်းနှင့်မုန်တိုင်းဒီ ရေလှိုင်းအန္တရာယ်ပြ မြေပုံရေးဆွဲနိုင်ခြင်း	(၂) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန	ကျန်းမာရေးဦးစီး ဌာန၊ ဆည် မြောင်းဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	MIMUမြန်မာ နိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာ အသင်း၊မြန်မာနိုင် ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ အခြားအဖွဲ့ အစည်းများ	ပ
၂-၇	မြေငလျင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်မှု ကို ဖန်တိုက်အဆင့် ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံ ရေးဆွဲရေး	နိုင်ငံအတွင်းဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အထောက်အကူပြုရန်	• ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ကောက် ယူခြင်းနှင့် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ ဆန်းစစ်မှု စွမ်းဆောင်ရည်ကို တိုးမြှင့်ခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ ၃-၈နှင့်ဆက်စပ်လျက်) • ကဏ္ဍခွဲ၃-၈အရထုတ်ထားသော မြေငလျင်တိုင်းတာရေးစခန်းများမှ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ရယူခြင်း • ပုံမှန်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်မှုပြုလုပ်သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်စုစည်းမှု	• နောက်ဆုံးရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များကို ထည့်သွင်းထား သည့်မြန်မာနိုင်ငံ မြေငလျင်ဖြစ်ပေါ် နိုင်မှုကိုဖန်တိုက် အဆင့်ခွဲခြားဖော်ပြ သောမြေပုံကိုထုတ် ပြန်ပေးနိုင်ခြင်း • ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်စီမံကိန်း	(၅) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန် ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံ အင်ဂျင်နီယာ အသင်း၊မြန်မာ နိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံ အသင်း		မြန်မာနိုင်ငံအင် ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိ သိပ္ပံအသင်း၊ အခြားသက်ဆိုင် သောနည်းပညာ ဆိုင်ရာနှင့် ပညာရှင် အဖွဲ့အစည်းများ	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ် များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါ၊ဒါ၊တ)
			<ul style="list-style-type: none"> စနစ်တစ်ရပ်ထူထောင်ခြင်း လက်ရှိမြေလျင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်မှုကိုစနစ်အလိုက်အဆင့်ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံကိုလိုအပ်သလိုပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်း လျင်ကြောတစ်လျှောက်ရှိမြို့ကြီးများနှင့်မြို့များအတွက်တိကျသောမြေလျင်မြေပုံများဖော်ထုတ်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းများတွင်မြေလျင်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းများပါဝင်လာစေခြင်း 					
၂-၈	မီးဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုကိုစနစ်အလိုက်အဆင့်ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံအားကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်အသုံးပြုရေး	မြို့ရွာနှင့်ကျေးလက်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်မီးဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုစနစ်အလိုက်အဆင့်ခွဲခြားဖော်ပြသောမြေပုံကိုအသုံးပြုမှု မြှင့်တင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> အဆိုပါမြေပုံကို အသုံးချနိုင်ဖွယ်ရှိသူများ(မြို့ရွာစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များ)သို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြန့်ဝေခြင်း အဆိုပါမြေပုံ သုံးစွဲသူများထံမှမြေပုံအသုံးဝင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောအကြံပြုချက်စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း နောင်တွင်မြေပုံအားပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ရာ၌ အဆိုပါစစ်တမ်း၏ ရလဒ်များကိုထည့်သွင်းခြင်း အဆိုပါမြေပုံကို ပုံမှန်ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်နိုင်မည့်စနစ်တစ်ခုထည့်သွင်းခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> မြို့ရွာနှင့်ကျေးလက်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းများနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် မီးဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားလာခြင်း 	(၃) နှစ်	မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန	သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	FAO ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	၃

ကဏ္ဍ-၃။ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက်ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်များထူထောင်
ဆောင်ရွက်ရေး

ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

၂၃။ ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာနိုင်သော ဒေသရှိ ပြည်သူလူထုကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေး ကြိုတင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အချိန်မီ အကြောင်းကြားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်တွင် အောက်ပါ အချက် (၄)ချက် ပါဝင်ရပါမည်-

- (က) ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ကြိုတင်သိစေခြင်း
- (ခ) ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာမှုများအပေါ် စောင့်ကြည့်သတိပေးနေခြင်း
- (ဂ) အလွှာပေါင်းစုံ (multi-layer) သို့ သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေမှုစနစ်
- (ဃ) လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများကိုအချိန်မီလုပ်ဆောင်ရန်သတင်းပေးနိုင်စွမ်းရှိခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ အထက်ပါအချက်များအနက်မှ အချက်တစ်ခုချွတ်ယွင်းခဲ့သော် စနစ်တစ်ခုလုံး ချို့ယွင်းနိုင်ပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများစွာနှင့် ကြုံတွေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂၄။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်ကို အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်ရန် အတွက် ဗဟိုအဆင့်မှ အောက်ခြေအဆင့်အထိ အဆင့်အားလုံးတွင် သတိပေးချက်များ ထုတ်လွှင့်ခြင်း သာမက သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်သောအချိန်မီသတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင်ရန်သင့်လျော်သောစီမံ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုများလိုအပ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲများတွင်စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိ ပေးခြင်းစွမ်းရည်များ မြှင့်တင်ရန်နှင့် လက်ရှိအသုံးပြုနေသောစနစ်ကို ပိုမိုချဲ့ထွင်ခြင်း၊ တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အလွှာပေါင်းစုံသို့ သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဖြူးခြင်းစနစ်ကို ပိုမိုကောင်းမွန် စေရန်အဆိုပြုတင်ပြထားပါသည်။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်များသည် တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သော ကြိုတင် သတိပေးမှုဌာန၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များအတွက် ထိရောက်စွာ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကဏ္ဍခွဲများသည် ကဏ္ဍ-၂ “ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်၊ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှု အကဲဖြတ် ရေး”၊ ကဏ္ဍ-၄ “ဗဟိုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး” နှင့် ကဏ္ဍ-၆ “ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင် ရေးနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး” ကဏ္ဍများရှိ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ထားပြီး၊ ပြီးပြည့်စုံ သော ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းပေါ်ပေါက်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန် ကဏ္ဍခွဲများ

ကဏ္ဍခွဲ ၃-၁။ ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာန အဆင့်မြှင့်တင်ရေး

၂၅။ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနသည် ရန်ကုန်နှင့်နေပြည်တော်တွင် ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာန(၂)ခု တည်ထောင်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ အဆိုပါ ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနများတွင် ခေတ်မီပစ္စည်းကိရိယာများ ထပ်မံ တပ်ဆင်၍ အဆင့်မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို လူထုမှပိုမိုနားလည်လွယ်စေရန်အတွက် ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ပေးရန် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ADPC၊ UNDMT၊ UNESCAP စသောနိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများမှ နည်းပညာအကူအညီရယူရန် ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ADPC၏ “အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးဆိုင်ရာကြိုတင်သတိပေးချက်ကို သက်ဆိုင်သူများထံအရောက်ပေးပို့သည့်စနစ် (Indian Ocean End-to-end Multi-hazard Early Warning System)” နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၃-၂။ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်မှုဆိုင်ရာ ကြိုတင်သတိပေးမှုကို သက်ဆိုင်ရာ ပြည်သူလူထုထံအရောက်ပေးပို့ရေး

၂၆။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနမှ ထုတ်ပြန်သောသဘာဝဘေးဆိုင်ရာ ကြိုတင်သတိပေးချက်ကိုရပ်ရွာလူထုထံဆောလျင်စွာအရောက်ပေးပို့နိုင်ရန်စနစ်တစ်ရပ် ပုံစံရေးဆွဲတည်ထောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။(ကဏ္ဍခွဲ၃-၁ “ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနအဆင့်မြှင့်တင်ရေး” နှင့်ဆက်စပ်လျက်)။ သတိပေးချက်သတင်းကိုထိရောက်စွာဖြန့်ဝေနိုင်ရန်အတွက်ဝန်ကြီးဌာနများအကြားဆောင်ရွက်ထားရှိမှုများကို ရှင်းလင်းတိကျသောလုပ်နည်းစနစ်များဖြင့် ပုံစံတကျရှိစေရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ နှစ်စဉ်စီစဉ်ကျင်းပလျက်ရှိသောရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကိုရယူသုံးစွဲလျက်ရှိသောဌာနများ၏ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းကိုသုံးသပ်ဖော်ထုတ်ပေးသည့် “မုတ်သုန်ဖိုရမ်” ဆွေးနွေးပွဲကဲ့သို့ ရှိပြီးဖြစ်သော နည်းလမ်းစနစ်များကို ဆက်လက်အဆင့်မြှင့်တင် အသုံးပြုသွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင်သတိပေးချက်ဖြန့်ဝေမှုကို အပြည့်အဝ အထောက်အကူပြုစေရန် မြို့နယ်အဆင့်၌ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာကိရိယာများတပ်ဆင်ပေးရန်နှင့်မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း၏ ကမ်းနီးကမ်းဝေးဆက်သွယ်ရေးစနစ်များကို အသုံးပြုနိုင်မည့် အခြေအနေများ စူးစမ်းဖော်ထုတ်ရန်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လက်ရှိရပ်ရွာအခြေပြုကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များနှင့် ကျေးရွာကော်မတီများ၏ အင်အားကို ထုတ်နုတ်သုံးစွဲသွားနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

**ကဏ္ဍခွဲ ၃-၃။ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဆိုင်ရာစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့်ခန့်မှန်းမှု
စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်စေရေး**

၂၇။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဆိုင်ရာစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့်ခန့်မှန်းမှုအတွက် လိုအပ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ထိုလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းရန် နည်းလမ်းများ ရှာဖွေရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင်အကောင်းဆုံးဖြစ်သည့် မိုးလေဝသစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနည်းပညာများ ရယူနိုင်ရန်အခြားပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှအကူအညီရယူရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် လောလောဆယ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ မိုးလေဝသစခန်း(၁၀၂)ခုကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့်လိုအပ်လျှင်စခန်းအသစ်များဖွင့်လှစ်ခြင်းစသောဒေသဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်မှုများကို မြှင့်တင်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် ရေရှည်စီမံကိန်းတစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

**ကဏ္ဍခွဲ ၃-၄။ မြို့နယ်အဆင့်ရေလွှမ်းမိုးမှုစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့်ခန့်မှန်းမှု
စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်စေရေး**

၂၈။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ မြို့နယ်အဆင့်ရေလွှမ်းမိုးမှုကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုလျော့ချရေးကို အလေးထား ဆောင်ရွက်ရန် လက်ရှိမြို့နယ်သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းစီမံချက် တွင် ရေလွှမ်းမိုးမှုစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုကို လုပ်ငန်းတစ်ရပ်အဖြစ် ပါဝင်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ် (၁၅)မြို့နယ် (ဧရာဝတီတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ကချင်ပြည်နယ် တို့မှ(၃)မြို့နယ်စီ)တွင် မြို့နယ်ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များအား မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သော ရေလွှမ်းမိုးမှုဆိုင်ရာခန့်မှန်းသတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနမှ ပေးပို့ သည့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သောအန္တရာယ်များနှင့် သက်ရောက်မှုများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို နားလည်ကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပစဉ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၃-၅။ မြေပြိုမှုအန္တရာယ်စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး

၂၉။ မြေပြိုမှုအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှုအကြောင်းခြင်းရာများမှ တစ်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အန္တရာယ်ကို ပုံဖော်နိုင်သော ဆော့ဖ်ဝဲတစ်ခုကို ရန်ကုန်မြို့တွင်တပ်ဆင်နိုင်ရေးအတွက်အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း၊ ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်၊ ဘူမိအင်ဂျင်နီယာဌာန၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း စသည့် မြေပြိုမှုအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ အစဉ်တစိုက် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသောဌာနများမှလည်း အဓိကပူးပေါင်းပါဝင်သင့်ပါသည်။ အဆိုပါ ပုံဖော် ထုတ်ခြင်းစနစ်ကို မစတင်မီတွင် မြေပြိုမှုကျရောက်နိုင်သောဒေသများတွင် ကျောက်တုံးငယ်များ ပြိုကျ ခြင်း၊ ဆင်ခြေလျော့တွင်အက်ကြောင်းများဖြစ်ပေါ်ခြင်းတို့ကို သိရှိနိုင်ရန် ပုံမှန်ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများ

ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည်လုပ်ငန်းသစ်ဖြစ်သောကြောင့်အလားတူပြဿနာများ ကြုံတွေ့ရတတ်သော အာရှနိုင်ငံများ (တရုတ်၊ ဂျပန်၊ မလေးရှား၊ နီပေါ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ အိန္ဒိယနှင့် သီရိလင်္ကာ)မှ အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာနိုင်ရေးအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၃-၆။ မိုးခေါင်မှုစောင့်ကြည့်လေ့လာရေး

၃၀။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ မိုးခေါင်မှုစောင့်ကြည့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် အဓိကထားဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့်ဇေယဇဉာဏ်ကြားမှုဦးစီးဌာနသည် မိုးခေါင်မှုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းကို အဓိကလုပ်ဆောင်သော စခန်းတစ်ခုကို မန္တလေး၌ တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သဖြင့် ၎င်းကိုပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအမျိုးသားကော်မရှင်၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အပူပိုင်းဒေသစီမံကိန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနတို့အကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိုလည်း ပိုမိုမြှင့်တင်ရန် ဖြစ်ပါသည် (ကဏ္ဍခွဲ ၅-၈ ‘မိုးခေါင်မှုမှအကာအကွယ်ပေးခြင်းဖြင့်အပူပိုင်းဒေသစဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး’ နှင့် ဆက်စပ်လျက်)။

ကဏ္ဍခွဲ ၃-၇။ မုန်တိုင်းအခြေအနေစောင့်ကြည့်ရေးနှင့် မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းခန့်မှန်းလေ့လာရေး

၃၁။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် အဓိကကျသည့်လုပ်ငန်းမှာ မိုးလေဝသနှင့်ဇေယဇဉာဏ်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ ကျောက်ဖြူနှင့် ရန်ကုန်မြို့ရှိစခန်းများတွင် မုန်တိုင်းနှင့်မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းအခြေအနေကို ပုံဖော်နိုင်သည့်အဆင့်မြင့်ဆော့ဖ်ဝဲနှင့် ရေဒါတပ်ဆင်အသုံးပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ မုန်တိုင်းလမ်းကြောင်းကို ခန့်မှန်းနိုင်ပြီး၊ အချိန်မီသတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ရန်အတွက် ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနသို့ သတင်းအချက်အလက်များ ပေးပို့နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၃-၈။ မြေငလျင်ဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး

၃၂။ မြေငလျင်ဆိုင်ရာ ရွေ့လျားမှုများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာရန်အတွက် မြေငလျင်နှင့် ပတ်သက်၍ အချက်အချာကျသောနေရာများဖြစ်သည့် စစ်ကိုင်းမြို့တစ်ဝိုက်နှင့် မြေငလျင်ကြောကျရောက်ရာဒေသများတွင် အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံး မြေငလျင်ဆိုင်ရာစခန်းများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ မြေငလျင်စခန်းတစ်ခုစီနှင့် ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနတို့အကြား ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အဆိုပါစခန်းများတွင် GPS စနစ်အသုံးပြုသော ဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်တပ်ဆင်ပြီး မြေပြင်လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၃-၉။ သမုဒ္ဒရာများနှင့် ဆူနာမီစောင့်ကြည့်လေ့လာရေး

၃၃။ ဤကဏ္ဍခွဲ၏ အဓိကကျသောလုပ်ဆောင်ချက်များအနက်တစ်ခုမှာ ADPC ၏ “အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးဆိုင်ရာကြိုတင်သတိပေးချက်ကို သက်ဆိုင်သူများထံ အရောက် ပေးပို့သောစနစ် (Indian Ocean End-to-end Multi-hazard Early Warning System)” အရ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ ကမ်းရိုးတန်းများတစ်လျှောက် ပင်လယ်လှိုင်းများ၏ ပုံမှန်မဟုတ်သောလှုပ်ရှားမှုများကို လေ့လာရန်အတွက် ရေကြောင်းပြဗောများတွင် အချက်အလက်ပေးပို့မှုစနစ် (data transmitter) များ တပ်ဆင်အသုံးပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ADPC နှင့်အဓိကပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်လျက် ရှိသောဌာနမှာ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနဖြစ်ပြီး၊ ရရှိလာသော အချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးဆိုင်ရာ ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနသို့ တိုက်ရိုက်ပေးပို့မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၃-၁၀။ တောမီးလောင်ခြင်းနှင့် မီးခိုးမြူငွေ့အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး

၃၄။ သစ်တောဦးစီးဌာန၌သုံးစွဲလျက်ရှိသောစနစ်များကို ထပ်မံဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်အတွက် စင်္ကာပူနိုင်ငံရှိ ASEAN Scientific Monitoring Center၊ Singapore Weather Information Portal၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၏ Global Environment Center နှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ မိုးလေဝသဌာန တို့နှင့် ချိတ်ဆက်၍ နိုင်ငံအတွင်းတောမီးလောင်ခြင်းကိုလေ့လာနိုင်သော GIS အသုံးပြုသည့် စောင့်ကြည့် လေ့လာမှုစနစ်ကိုတပ်ဆင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ အလားတူပင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအမျိုးသားကော်မရှင် သည် မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အာဆီယံတို့မှ နည်းပညာအကူအညီ ရယူ လျက် အမျိုးသားမီးခိုးမြူငွေ့ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစီမံချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်၍လိုအပ်သည်များဖြည့်စွက်ကာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပြုတင်ပြထားဆဲဖြစ်သော “အမျိုးသားအဆင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းစီမံချက်” (National Adaptation Plan of Action on Climate Change - NAPA) နှင့် ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု များကိုလည်း ဖော်ထုတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ချင်းပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်(၅)မြို့နယ်စီတွင် တောမီးလောင်ခြင်းကို ကြိုတင် ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် ရပ်ရွာလူထုကို သင်တန်းပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား(၆)

ကဏ္ဍ-၃။ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက် ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်များ ထူထောင်ဆောင်ရွက်ရေး

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒ၊တ)
၃-၁	ကြိုတင်သတိပေးမှု ဌာနအဆင့်မြှင့်တင် ရေး	လက်ရှိကြိုတင်သတိပေးမှုဌာန တွင်ခေတ်မီပစ္စည်းကိရိယာများ တပ်ဆင်ခြင်း၊ ဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း ဖြင့် အဆိုပါဌာနကို အဆင့်မြှင့်တင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာစွမ်းဆောင် ရည် မြင့်မားစေရန် လိုအပ်သော ပစ္စည်းကိရိယာများ တပ်ဆင်ခြင်း ကြိုတင်သတိပေးမှုစနစ်ကို ဆောင်ရွက်နေသောဝန်ထမ်းများ အတွက်သတိပေးချက်ထုတ်ပြန် ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ လေ့ကျင့် သင်တန်းပေးခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ကြိုတင်သတိပေးမှု စနစ်ကိုအဆင့်မြှင့်တင် ပေးနိုင်ခြင်း 	(၅) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒညွှန် ကြားမှုဦးစီးဌာန	ဆက်သွယ်ရေး၊ စာတိုက်နှင့်ကြေး နန်းဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ် ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	WMO၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	ပ
၃-၂	သဘာဝဘေးအမျိုး မျိုး ဖြစ်ပေါ်မှုဆိုင်ရာ ကြိုတင်သတိပေးမှုကို သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ လူထုထံအရောက် ပေးပို့ရေး	သဘာဝဘေးခံရဖွယ်ရှိသော လူထုအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးနှင့် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ခြင်းဆိုင်ရာစွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သောဆိုးကျိုး များလျော့နည်းစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> နိုင်ငံအတွင်းရှိပြီးဖြစ်သောကြိုတင် သတိပေးမှုစနစ်နှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရနှင့်အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့ အစည်းများအနေဖြင့်ပိုမိုသိရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း ပိုမိုထိရောက်သောသတင်းစီးဆင်း မှုအတွက်အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံမှစီမံ ထားရှိမှုများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် မှုစနစ် စနစ်တကျ ရှိစေခြင်း မြို့နယ်အဆင့်တွင်သတင်းအချက် အလက်ဖြန့်ဝေနိုင်သည့်ဆက်သွယ် ရေးစနစ်များ ထူထောင်ပေးခြင်း အဆင့်တိုင်း၌ကြိုတင်သတိပေးချက် ဖြန့်ဝေမှုအစီအမံများပုံစံတကျဖြစ်စေ ခြင်း(ကဏ္ဍခွဲ၃-၁နှင့်ဆက်စပ်လျက်) 	<ul style="list-style-type: none"> သတိပေးချက်လျင်မြန် လွယ်ကူစွာပေးပို့နိုင်ရန် အတွက်ဆက်သွယ်မှု ကွန်ရက်တစ်ခု ထူထောင်နိုင်ခြင်း စနစ်တကျစီမံထား သည့် တုံ့ပြန်မှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် သဘာဝဘေး ခံရဖွယ်ရှိသောလူထုမှ သတိပေးချက်အချိန်မီ ရရှိခြင်း 	(၂) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒညွှန်ကြား မှုဦးစီးဌာန၊ မြန်မာ့ဆက်သွယ် ရေးလုပ်ငန်း	ဆက်သွယ်ရေး၊ စာတိုက်နှင့်ကြေး နန်းဝန်ကြီးဌာန၊ ပြန်ကြားရေးဝန် ကြီးဌာနမြန်မာ့ အသံနှင့်ရုပ်မြင်သံ ကြား၊ အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီး ဌာန၊ကယ်ဆယ် ရေးနှင့်ပြန်လည်နေ ရာချထားရေးဦးစီး ဌာန၊သက်ဆိုင် သောဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	UNDP၊ UNICEF၊ Lutheran World Federation (LWF)၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း များ	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
၃-၃	မိုးလေဝသနှင့်ဇလ ဗေဒဆိုင်ရာစောင့် ကြည့် လေ့လာမှုနှင့် ခန့်မှန်းမှုစွမ်းဆောင် ရည်တိုးတက်စေရေး	စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့် ခန့်မှန်းမှုစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> ရရှိပြီးဖြစ်သော မိုးလေဝသ စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစခန်းများ ၏ အခြေအနေကိုစိစစ်သုံးသပ် ခြင်းနှင့် လိုအပ်ချက်များ ဖော်ထုတ်ခြင်း နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအထောက် အကူပြုကိရိယာများတပ်ဆင်ခြင်း နည်းပညာအထောက်အကူရရှိ ရန် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ဆွေးနွေးခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ပိုမိုတိကျစွာခန့်မှန်း နိုင်ခြင်း 	(၅) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန် ကြားမှုဦးစီးဌာန	တက္ကသိုလ်များနှင့် နည်းပညာ တက္ကသိုလ်များ၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီး ဌာန များ	UNအဖွဲ့ အစည်းများ၊ PTC ၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	၀
၃-၄	မြို့နယ်အဆင့်ရေလွှမ်း မိုးမှုစောင့်ကြည့် လေ့လာမှုနှင့် ခန့်မှန်း မှု စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်စေရေး	မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒ ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများနှင့်မြို့နယ် သဘာဝဘေး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ ၏ ရေလွှမ်းမိုးမှုစောင့်ကြည့် ခြင်းနှင့်ခန့်မှန်းမှုစွမ်းဆောင် ရည် မြှင့်မားစေခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြား မှုဦးစီးဌာနအပြင်မြို့နယ်အဆင့် ရှိ ရေလွှမ်းမိုးမှုစောင့်ကြည့် လေ့လာလျက်ရှိသောအခြားအဖွဲ့ အစည်းများ၏ပါဝင်ဆောင်ရွက် မှုကိုအားပြည့်ခြင်း မြို့နယ်သဘာဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီ၏ ပုံမှန်လုပ်ငန်းများတွင်ရေလွှမ်းမိုး မှုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း လုပ်ငန်းကို ထည့်သွင်းခြင်း ဧရာဝတီတိုင်း၊မန္တလေးတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်ရှိ ရေလွှမ်းမိုးမှု 	<ul style="list-style-type: none"> မြို့နယ်သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ရေးကော်မတီများ အနေဖြင့် နည်းပညာ ဆိုင်ရာခန့်မှန်းသတင်း အချက်အလက်များကို ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက်၍ ပြည် သူလူထုနားလည် အောင်ထုတ်ပြန်ပေး နိုင်ခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးမှု ဖြစ်ပေါ် တတ်သောရာသီအတွင်း စောင့်ကြည့်လေ့လာ 	(၃) နှစ်	အထွေထွေအုပ် ချုပ်ရေးဦးစီး ဌာန၊ မိုးလေဝသ နှင့်ဇလဗေဒညွှန် ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ရေအရင်းအမြစ် နှင့်မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီး ဌာန	တက္ကသိုလ်များ နှင့်နည်းပညာ တက္ကသိုလ်များ၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီး ဌာန များ	UNအဖွဲ့ အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊	၃

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>ဖြစ်နိုင်သောမြို့နယ်(၁၅)မြို့နယ် (၃မြို့နယ်စီ)တွင်ရေလွှမ်းမိုးမှုကို ခန့်မှန်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ပိုမို အကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန် သဘာဝ ဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ကော်မတီဝင်များအတွက်အလုပ် ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများ ချဲ့ထွင်ရန်အတွက် စီမံကိန်းအစီအစဉ်တစ်ရပ်ပြင်ဆင်ခြင်း 	<p>ခြင်းလုပ်ငန်းကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း</p>					
၃-၅	မြေပြိုမှုအန္တရာယ် စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး	ထိခိုက်နိုင်ဖွယ်ရာရှိသော ပြည်သူလူထုသို့ မြေပြိုမှု အန္တရာယ် နှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးရန်	<ul style="list-style-type: none"> • နိုင်ငံအတွင်းမြေပြိုမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပုံစံဖော်ထုတ်နိုင်မည့်သင့်တော်သောစနစ်တစ်ရပ် ဖော်ထုတ်ခြင်း • နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ နည်းပညာအကူအညီဖြင့် အဆိုပါ software အားတပ်ဆင်အသုံးပြုခြင်း • ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုပုံမှန်ပြုလုပ်ခြင်း • ကဏ္ဍခွဲ၂-၃တွင်ဖော်ပြထားသော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်စုစည်းမှုနှင့်ချိတ်ဆက်အသုံးပြုခြင်း • အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံပါဝင်သော 	<ul style="list-style-type: none"> • မြေပြိုမှုကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်မားလာခြင်း 	(၃) နှစ်	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဘူမိအင်ဂျင်နီယာဌာန(ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်)	တက္ကသိုလ်အားလုံးနှင့်နည်းပညာတက္ကသိုလ်များ၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	FAO နှင့် အခြား UN အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံမြေငလျင်ကော်မတီ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	၃

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒ၊တ)
			သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေမှု စနစ်ကိုတည်ထောင်ခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ၃-၁၊ ၃-၂နှင့် ဆက်စပ်လျက်)						
၃-၆	မိုးခေါင်မှုစောင့်ကြည့် လေ့လာရေး	မိုးခေါင်မှုကိုထိရောက်စွာ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနည်း လမ်းများမှတစ်ဆင့်မိုးခေါင်မှု ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ဆိုးကျိုးများလျော့နည်းစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> “မိုးနည်းရပ်ဝန်းဒေသ” ဟု သတ်မှတ်နိုင်မည့်အဆင့်အတန်း သတ်မှတ်ချက်တစ်ရပ်ဖော်ထုတ် ခြင်း(စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇေယျဇဝင်ရာ) မိုးခေါင်မှုအခြေအနေစောင့်ကြည့် လေ့လာခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများအကြားညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှုစနစ်တည်ထောင်ခြင်း အဆိုပါစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုအဖွဲ့ များမှရရှိလာသောအချက်အလက် များကိုအသုံးပြု၍မိုးနည်းရပ်ဝန်း ဒေသပြင်ပပုံကိုလိုအပ်သလို သုံးသပ် ပြင်ဆင်ခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ ၂-၅ နှင့်ဆက်စပ်လျက်) 	<ul style="list-style-type: none"> စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ရိက္ခာဖူ လုံရေးအတွက်စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းကိုမိုးခေါင်မှု ဆိုင်ရာသတင်းအချက် အလက်များဖြင့် အထောက်အကူပြုခြင်း 	(၂) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့်ဇေယျဇဝင် ဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုး ရေးစီမံကိန်းဦးစီး ဌာန၊ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီး ဌာန၊အပူပိုင်း ဒေသစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီး ဌာန၊	တက္ကသိုလ်အားလုံး နှင့်နည်းပညာ တက္ကသိုလ်များ၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီး ဌာနများ	FAO၊ UNESCAP၊ အခြားUN အဖွဲ့အစည်း များ၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း များ	ဒု
၃-၇	မုန်တိုင်းအခြေအနေ စောင့်ကြည့်ရေးနှင့် မုန်တိုင်းဒီရေလှိုင်း ခန့်မှန်း လေ့လာရေး	မုန်တိုင်းနှင့်မုန်တိုင်းဒီရေ လှိုင်းဆိုင်ရာသတင်းအချက် အလက်များ အချိန်မီတိကျစွာ ရရှိနိုင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> မိုးလေဝသစောင့်ကြည့်လေ့လာ ခြင်းနှင့်လမ်းကြောင်းခန့်မှန်းခြင်း စနစ်တည်ထောင်ခြင်း(ကျောက် ဖြူနှင့်ရန်ကုန်တွင်ရေဒါစနစ်တပ် ဆင်ရန်) 	<ul style="list-style-type: none"> မုတ်သုန်ရာသီအတွင်း မုန်တိုင်းနှင့်၎င်းနှင့် ဆက်စပ်နေသောဘေး အန္တရာယ်များနှင့်ပတ် သက်၍အချိန်ပြည့် 	(၅) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့် ဇေယျဇဝင် ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	တက္ကသိုလ်များနှင့် နည်းပညာ တက္ကသိုလ်များ၊	အခြားUN အဖွဲ့အစည်း များ၊ PTC၊နိုင်ငံ တကာအဖွဲ့	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါ၊ဒု၊တ)
			<ul style="list-style-type: none"> • ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနတွင် GIS စနစ်အသုံးပြုမှုမှန်တိုင်းဒီရေလှိုင်းကို ပုံဖော်နိုင်သော Software ကိုထည့်သွင်းခြင်း • အချိန်ပြည့်စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစနစ်ကိုအသုံးပြုခြင်း(ကဏ္ဍခွဲ ၃-၁၊ ၃-၂ နှင့်ဆက်စပ်လျက်) 	စောင့်ကြည့်လေ့လာနိုင်ခြင်း				အစည်းများ၊ အခြားသက်ဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများ	
၃-၈	မြေလျင်ဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး	ပိုမိုတိကျသောမြေလျင်ဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ရရှိနိုင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • နိုင်ငံအတွင်းမြေလျင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့်နေရာဒေသများကိုဖော်ထုတ်ခြင်း၊ • အဆိုပါနေရာများ၌ခေတ်မီလျင်တိုင်းကိရိယာများတပ်ဆင်ခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ၂-၈နှင့်ဆက်စပ်လျက်)၊ • ဗဟိုအဆင့်ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနသို့တိုက်ရိုက်သတင်းစီးဆင်းမှုရှိစေရန် GPS စခန်းများနှင့်ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ထူထောင်ခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ ၃-၁နှင့်ဆက်စပ်လျက်) 	<ul style="list-style-type: none"> • မြေလျင်နှင့်ပတ်သက်သည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များအချိန်မီတိကျစွာရရှိခြင်း၊မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခြင်း • လျင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သောလျင်ကြောများနှင့်ပတ်သက်၍သတင်းအချက်အလက်များရရှိခြင်း 	(၃) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့်လေဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း	တက္ကသိုလ်များနှင့်နည်းပညာတက္ကသိုလ်များ၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	UNအဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံလျင်ကော်မတီ၊အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	ပ
၃-၉	သမုဒ္ဒရာများနှင့်ဆူနာမီစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းစနစ်	အချိန်မီကြိုတင်သတိပေးမှုများထုတ်ပြန်နိုင်ရန်အတွက်ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်၏ပုံမှန်မဟုတ်သော ပြောင်းလဲမှုများကို သိရှိဖော်ထုတ်နိုင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်ရှိအရေးကြီးသောနေရာများတွင်ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အမြင့်တိုင်းတာသော ကိရိယာတပ်ဆင်ခြင်း • သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးဆိုင်ရာ 	<ul style="list-style-type: none"> • ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ရုတ်တရက်ပြောင်းလဲခြင်းကိုချက်ချင်းသိရှိနိုင်ခြင်း၊ • လိုအပ်သောကြိုတင် 	(၃) နှစ်	မိုးလေဝသနှင့်လေဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း	တက္ကသိုလ်များနှင့်နည်းပညာတက္ကသိုလ်များ၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	IOC၊ UNESCAP၊ အခြားUNအဖွဲ့အစည်းများ၊မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			ကြိုတင်သတိပေးမှုဌာနသို့ သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီတိုက်ရိုက် ပေးပို့နိုင်ရန်အတွက်သတင်း ကွန်ရက်တစ်ခုထူထောင်ခြင်း	သတိပြုလုပ်ဆောင် ရမည့်လုပ်ငန်းများ အတွက်သတိပေးချက် ထုတ်ပြန်နိုင်ခြင်း				အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	
၃-၁၀	တောမီးလောင်ခြင်းနှင့် မီးခိုးမြူငွေ့အခြေအနေ ကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာ ရေး	နိုင်ငံအတွင်းတောမီးလောင် ခြင်း၊ မီးခိုးမြူငွေ့ကျရောက် ခြင်းဖြစ်ရပ်များနှင့်ဖြစ်ပေါ် တတ်သောအခြေအနေကို စောင့်ကြည့်လေ့လာရန်	<ul style="list-style-type: none"> • သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် တောမီး လောင်ခြင်းနှင့် မီးခိုးမြူငွေ့အခြေ အနေကို စောင့်ကြည့်လေ့လာ နိုင်သော GIS အခြေခံသည့်စနစ် တစ်ရပ်တပ်ဆင်ခြင်း • ဗဟိုအဆင့်ကြိုတင်သတိပေးမှု ဌာနသို့ တောမီးလောင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ သတင်းအချက်အလက်ပေးပို့ခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ၃-၁နှင့်ဆက်စပ်လျက်) • အမျိုးသားမီးခိုးမြူငွေ့ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစီမံချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပြီး လိုအပ်လျှင်ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်း • ချင်းပြည်နယ်နှင့်ရှမ်းပြည်နယ်တို့ ရှိ (၅)မြို့နယ်စီတွင်ကျေးလက် လူထုနှင့် NGO များအတွက် တောမီးလောင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ် ရေးသင်တန်းအစီအစဉ်များရေးဆွဲ 	<ul style="list-style-type: none"> • သင့်လျော်သည့်လုပ်ငန်း စီမံချက်တစ်ရပ်ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ရေးဆွဲနိုင်ခြင်း ဖြင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲ ခြင်းများနှင့်လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်စေရန် ဆက်စပ်ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်း 	(၂) နှစ်	ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး အမျိုးသားကော် မရှင်၊ သစ်တော ဦးစီးဌာန	မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ တက္ကသိုလ်များနှင့် နည်းပညာ တက္ကသိုလ်များ၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီး ဌာနများ	UNEP၊ Sentinel Asia၊ ASEAN၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	၃

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>ခြင်း၊ သင်တန်းပေးခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • တောမီးလောင်ခြင်း၊ မီးခိုးမြူငွေ့၊ အခြေအနေပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့လူထုမှအလေး ဂရုပြုမှုရှိစေရေးအတွက် အသိ ပညာပေးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း • ASEAN, Scientific Monitoring Centre, Singapore နှင့် Global Environment Center, Malaysia ကဲ့သို့ သောဒေသ တွင်းအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း 						

ကဏ္ဍ-၄။ ဗဟိုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် သဘာဝဘေး အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး

ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

၃၅။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်မှုဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေးကျရောက်လာပါက အရည်အသွေး ပြည့်ဝသော တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လိုအပ် သော အစီအမံများ၊ မူဝါဒများ၊ ပစ္စည်းကိရိယာများနှင့် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်းတို့ကို ကြိုတင်စီစဉ် ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးချိန်တွင် ထိရောက်သော တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ချက် များရှိမှသာလျှင် သဘာဝဘေးဒဏ်ခံရသောပြည်သူလူထုကို အခြေခံလိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းပေး နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်စင်စစ် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများသည် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အပိုင်းကဏ္ဍများအားလုံးကို ဖော်ဆောင်ရာ၌ ပြည့်စုံကျယ်ပြန့်သော စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ အရေးပါသောအစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၃၆။ ဤကဏ္ဍအောက်တွင် အကြံပြုတင်ပြထားသောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းများတွင် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှ ရပ်ရွာလူထုအဆင့်အထိ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများ ပါဝင် ပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းများတွင် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရန် ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း၊ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မည့်သူများကို အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများမှ စွမ်းအားစုများ မျှဝေပေးပြီးစွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားအောင်တည်ဆောက်ပေးခြင်းစသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အဆိုပြုတင်ပြ ထားသော ကဏ္ဍခွဲများသည် ရှိပြီးဖြစ်သောစနစ်များနှင့် ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ဆောင်ရွက်ဆဲလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကြောင့် ရရှိထားသော အောင်မြင်မှုရလဒ်များအပေါ်တွင် အခြေပြုပြီး ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်ကဏ္ဍခွဲများ

ကဏ္ဍခွဲ ၄-၁။ စွမ်းအားစုများအလျင်အမြန်ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်အတွက်သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သော ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး

၃၇။ ဤကဏ္ဍခွဲနှင့်သက်ဆိုင်သော ရှိပြီးဖြစ်သည့်လုပ်ငန်းစီမံချက်များကို လေ့လာရန်အတွက် ဗဟိုအဆင့်အသိပညာဖလှယ်ရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပရန်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအလုပ်ရုံဆွေးနွေး ပွဲများမှထွက်ပေါ်လာသောအကြံပြုချက်များအပေါ်မူတည်၍ “စွမ်းအားစုများအလျင်အမြန်ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန် အတွက် သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့်သက်ဆိုင်သော ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုစီမံကိန်း”

ရေးဆွဲရန်အတွက် လုပ်ငန်းကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းပြီး ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဓိကထား လုပ်ဆောင်မည့်နည်းလမ်းမှာ TCG - ASEAN Humanitarian Task Force မှ ရေးဆွဲသော နာဂစ် မုန်တိုင်းလွန်ကာလပိုင်းအလိုက်ဆန်းစစ်သုံးသပ်ချက်(Periodic Review)နှင့် အခြားစမ်းသပ်လုပ်ငန်း စီမံချက်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် (MAPDRR လုပ်ငန်းစီမံချက်)၊ အေဂျင်စီများပါဝင်သောကော်မတီ (Inter Agency Standing Committee -IASC) ၏ အရေးပေါ် စီမံချက် (Contingency Plan) နှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၏ ရှိပြီးဖြစ်သော စီမံကိန်းနှင့် နည်းလမ်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၄-၂။ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက်ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး

၃၈။ အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော စီမံကိန်းနည်းတူ ဗဟိုအဆင့်အောက်ရှိ အခြားအဆင့်များ တွင် သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးဆိုင်ရာ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုစီမံကိန်း ကို ရေးဆွဲရန်အတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ပြုစုရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါလမ်းညွှန်ချက်တွင် သဘာဝ ဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများအတွက် မူပိုင်းဆိုင်ရာအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း၊ရရှိနိုင်မည့်စွမ်းအားစုများအား ပြင်ဆင်ထားရှိ ခြင်း၊ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးစီမှ တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များသတ်မှတ် ထားရှိ ခြင်းနှင့် စီမံကိန်းကို အချိန်ကာလအလိုက် လိုအပ်ချက်များ ပုံမှန်ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်မည့်အစီအစဉ်များ စသည်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။ အမျိုးသားသဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီနှင့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် အဆိုပါ လမ်းညွှန်ချက်ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးစေသော နည်းလမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် စီမံကိန်းပထမ(၂)နှစ်အတွင်း ဧရာဝတီတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့တွင် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်/တိုင်းအလိုက်လုပ်ငန်း စီမံချက်ရေးဆွဲရန် မျှော်မှန်းပါသည်။ အဆိုပါအတွေ့အကြုံကို အခြေပြု၍ အခြားပြည်နယ် နှင့်တိုင်းများတွင်လည်း တိုးချဲ့စီမံကိန်းများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာ စီမံကိန်းများကိုကူညီပံ့ပိုးပေးနေသည့်အတွေ့အကြုံများစွာရှိပြီးဖြစ်သော အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း များသည်လည်း အဆိုပါဆောင်ရွက်မှုများတွင် ပါဝင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၄-၃။ အရေးပေါ်အခြေအနေကွပ်ကဲဆောင်ရွက်မှုဌာနဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရေး

၃၉။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီ ၏ လမ်းညွှန်မှု ကိုခံယူလျက် အရေးပေါ်အခြေအနေကွပ်ကဲဆောင်ရွက်မှုဌာန(၃)ခုကိုဖွဲ့စည်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါဌာန(၃)ခုအား အထက်မြန်မာပြည်အတွက် မန္တလေးတွင်လည်းကောင်း၊ မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်း အတွက် နေပြည်တော်တွင် လည်းကောင်း၊ အောက်မြန်မာပြည်အတွက် ရန်ကုန်မြို့တွင် လည်းကောင်း

ထားရှိရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါဌာနများသည်သတ်မှတ်ထားသောနယ်မြေအတွင်း အရေးပေါ်အခြေအနေ ဖြစ်ပေါ်လာပါက စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ရန်ကုန်မြို့အရေးပေါ်အခြေအနေ ဆောင်ရွက်မှုဗဟိုဌာနက အရေးပေါ်အခြေအနေဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းအားလုံးအတွက် ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း နှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၄-၄။ အရေးပေါ်အခြေအနေ ပံ့ပိုးထောက်ကူမှုလုပ်ငန်းများကို အားဖြည့်ရေး

၄၀။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရေးပါသောဌာနများဖြစ်သည့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီး ဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာန၊ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနများအကြား သတင်းအချက်အလက်ဖလှယ်မှုစည်းဝေးပွဲများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ခြင်း၊ ညှိနှိုင်းတုံ့ပြန်မှုနည်းလမ်းများ ချမှတ်ခြင်းဖြင့် အဆိုပါဌာနများအကြား ဟန်ချက်ညီညီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း လုပ်ငန်းများအနက်ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိပစ္စည်းသိုလှောင်ရုံ များကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းလည်း ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဌာနများအကြားစွမ်းအားစုများ မျှဝေသုံးစွဲနိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကဏ္ဍခွဲ ၄-၁ “စွမ်းအားစုများ အလျင်အမြန် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်အတွက် သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့်သက်ဆိုင်သော ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး” နှင့် ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၄-၅။ အလျင်အမြန်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့အားပြန်လည်သုံးသပ်ရေးနှင့် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရေး

၄၁။ လောလောဆယ်တွင်ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည် နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနတို့သည် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ရာတွင်ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ပြီး သဘာဝဘေးတစ်စုံတစ်ရာနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းရရှိပါက အချိန်တိုအတွင်း အရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် အလျင်အမြန်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ အလျင်အမြန်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့တွင် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ ကိုပါထည့်သွင်း ဖွဲ့စည်းသင့်ပါသည်။ အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများအကြား စွမ်းအားစု များမျှဝေသုံးစွဲနိုင်ခြင်းဖြင့် ကဏ္ဍခွဲ ၄-၄ “အရေးပေါ်အခြေအနေ ပံ့ပိုးထောက်ကူမှု လုပ်ငန်းများကို အားဖြည့်ရေး” တွင်ဖော်ပြခဲ့သော ဌာနဆိုင်ရာများ၏ လိုအပ်ချက်များကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများအကြား အတွေ့အကြုံ၊ ဗဟုသုတများ အပြန်အလှန် ဖလှယ်ခြင်း၊ ပုံမှန်သင်တန်းများပေးခြင်း၊ အလွတ်သဘောဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို

မြင့်တင်ပေးနိုင်ခြင်း၊ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုမည့် ကိရိယာတန်ဆာပလာများနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများကို အဆင့်မြင့်တင်ခြင်းတို့အတွက် အကျိုးရှိစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၄-၆။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့်ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင်မုန်တိုင်းအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ရေး

၄၂။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် ဧရာဝတီတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ရန်ကုန်တိုင်းတို့ရှိ ကမ်းရိုးတန်းမြို့နယ်(၂၀)တွင် မုန်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုစီမံကိန်းများ ပေါ်ထွက်လာစေရန် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။အဆိုပါလုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် မြို့နယ်သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများက ကွင်းဆင်း၍ လိုအပ်ချက်များအပေါ်အကဲဖြတ်ချက်ဆောင်ရွက်ရာတွင်ကူညီပေးခြင်း၊ ရပ်ရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်စေခြင်း၊ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းစေခြင်းနှင့် အဆိုပါမြို့နယ်များရှိ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ သင့်လျော်သောသင်တန်းများပေးခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများ ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၄၃။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင်လက်ရှိကနဦးဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်သောအခြေအနေများကိုဖော်ထုတ်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အလားအလာရှိသောလုပ်ငန်း/အခြေအနေများကိုလည်း တွေ့ရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာတစ်ခုမှာ သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟိုအဖွဲ့၏ စီစဉ်ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဌာနဆိုင်ရာအရာရှိများကို အခြားအာရှနိုင်ငံများသို့ လေ့လာရေးခရီး စေလွှတ်ပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီအစဉ်အားဖြင့် ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်)နိုင်ငံ၏ အထူးအောင်မြင်နေသော မုန်တိုင်းအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ်အကြောင်း ပိုမိုလေ့လာခွင့်ရရှိစေပြီး မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်)နိုင်ငံအကြား နှစ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများအတွက် အစီအစဉ်များ ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် “နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ် (Post-Nargis Recovery and Preparedness Plan - PONREPP)” တွင် မုန်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုကို ဦးစားပေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းတစ်ရပ်အဖြစ်လည်းကောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၄-၇။ လုံခြုံမှုပေးနိုင်သောအသက်ကယ်အဆောက်အအုံများပံ့ပိုးပေးရေး

၄၄။ နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ နာဂစ်မုန်တိုင်းသင့်ခံရသောဒေသများတွင်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်မုန်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအတွက် ကွန်ယက်လမ်းမကြီး (၅)သွယ်ကို ဖောက်လုပ်ရန် စီမံကိန်းချမှတ်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ထို့အပြင်အဆိုပါစီမံကိန်းနှင့်ဆက်စပ်နေသောကျေးရွာများ၏ လမ်းပိုင်းများကို ပေ(၂၅-၃၀)အမြင့်အထိမြင့်တင်ဖောက်လုပ်ပေးပြီး မုန်တိုင်းကျရောက်ချိန်တွင် “ရေလွတ်အသက်ကယ်

လမ်းတာပေါင်”များအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်တည်ဆောက်လျက်ရှိပါသည်။ ယင်းလမ်းမကြီးများ တစ်လျှောက်ရွာများတွင်မုန်တိုင်းဒဏ်ခံအဆောက်အအုံများ(Cyclone Shelter) အလုံး(၂၀) ဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုလည်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံအဆောက်အအုံများ (Cyclone Shelter) ကို ပုံမှန်အချိန်တွင်ကျောင်း၊ဆေးရုံအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်ပြီး သဘာဝဘေးဖြစ်ပွားစဉ်တွင် အကာအကွယ်ပေးနိုင်မည့် ခိုလှုံရန်နေရာအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် မုန်တိုင်းကျရောက်ချိန်၌ လေတိုက်ခတ်ခြင်းနှင့်အတူဖြစ်ပေါ်သော မုန်တိုင်းဒီရေလိုင်း မြင့်တက်ခြင်းမှ ရှောင်တိမ်းနိုင်ရန် မုန်တိုင်းဒဏ်ခံအဆောက်အအုံများ(Cyclone Shelter)များနှင့် ဆက်စပ်လျက် အမြင့်ပေ(၂၀)၊အကျယ်နှင့်အလျားသင့်တော်သည့်အနေအထားရှိသော အသက်ကယ်ကုန်းများ (Hillocks) တည်ဆောက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

၄၅။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ အဆိုပါဆောင်ရွက်ဆဲလုပ်ငန်းများနှင့် ယခင်ကဆောင်ရွက်ခဲ့သော အတွေ့အကြုံများနှင့် သင်ခန်းစာများရယူပြီး ဗဟိုအဆင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပရန် ဖြစ်ပါသည်။အဆိုပါအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် အသက်ကယ်အဆောက်အအုံများ၏ ဒီဇိုင်းပုံစံများနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်ဖလှယ်ခြင်း၊ဒေသတွင်းရရှိနိုင်သောပစ္စည်းများကိုအသုံးပြုခြင်း၊ ဒေသ၏ရိုးရာထုံးတမ်းစဉ်လာများကိုအလေးထားစဉ်းစားခြင်းစသည့်အကြောင်းအရာများပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျရောက်လာနိုင်သော သဘာဝဘေးတစ်ခုစီအတွက် သင့်လျော်သောအဆောက်အအုံပုံစံများ ပေါ်ထွက်စေရန် စီမံကိန်းတစ်ရပ်ရေးဆွဲရာတွင် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှ ထွက်ပေါ်လာသော ဆွေးနွေးချက်များ၊ ရလဒ်များကိုအသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းမှပုံစံဖော်ထားသည့် အဆောက်အအုံ ဒီဇိုင်းသတ်မှတ်ချက်များကို အဓိက ကိုးကားသင့်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၄-၈။ စာသင်ကျောင်းများတွင်သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအစီအစဉ်များ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာစေရေး

၄၆။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ဦးစီးဌာနများနှင့် မြို့နယ်သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများပူးပေါင်း၍ အဓိကတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။အဆိုပါအစီအစဉ်များကို စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ တနင်္သာရီတိုင်း၊ မကွေးတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ချင်းပြည်နယ်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့ကို ဦးစားပေးပြီး ပြည်နယ်/တိုင်းအားလုံးတွင် အခြေခံပညာကျောင်းများ ရွေးချယ်ကာ စမ်းသပ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးများ၊ ကျောင်းအုပ်ကြီးများက မြို့နယ်သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝဘေးကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှု အကဲဖြတ်ခြင်းကို အခြေပြုပြီး ကျောင်းအလိုက် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲမည်ဖြစ်ပါသည်။ဤသို့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၄-၉။ သဘာဝဘေးကျရောက်ပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော လူမှုရေးနှင့် စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများ၊ ကပ်ရောဂါများအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး

၄၇။ သဘာဝဘေးကျရောက်ပြီးနောက် လူမှုရေးနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများ၊ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော၊ အသားဝါ၊ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာရောဂါများ၊ ဝက်သက်၊ ငှက်ဖျား၊ သွေးလွန် တုပ်ကွေးစသောရောဂါများသည် သဘာဝဘေးအမျိုးအစားအပေါ် မူတည်၍ ကျရောက်တတ်ပြီး သဘာဝဘေးများနှင့်ဆက်စပ်၍ သေဆုံးမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ သို့ပါ၍ ကပ်ရောဂါများ ကာကွယ်ရန်၊ ထိန်းချုပ်ရန်လိုအပ်သောသင်တန်းများပေးခြင်း၊ ဆေးဝါးပစ္စည်းများစုဆောင်းခြင်း၊ လိုအပ် သောကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး (ရေကောင်းရေသန့်၊ လုံလောက်စွာရရှိရေး၊ ယင်လုံအိမ်သာတည်ဆောက်ရေး၊ တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေး၊ အမှိုက်စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ရေး) စသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအစီအစဉ်များတွင် သဘာဝဘေးကျရောက်ပြီးနောက်လူမှုရေးနှင့်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများအတွက် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လည်း ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် အရေးကြီး သော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ပါသည်။

ဇယား(၇)

ကဏ္ဍ-၄။ ဗဟိုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်း ရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
၄-၁	စွမ်းအားစုများအလျင်အမြန် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်အတွက် သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး	သဘာဝဘေးဖြစ်လျှင် ဖြစ်ချင်းနိုင်ငံအတွင်း လိုအပ်သောစွမ်းအားစု များအလျင်အမြန်ပံ့ပိုး နိုင်ရေးဆောင်ရွက်နိုင် ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • လုပ်ငန်းကော်မတီတစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းခြင်း • ရှိပြီးဖြစ်သောစီမံကိန်းများကိုလေ့လာရန် အတွက်သက်ဆိုင်သူအားလုံးပါဝင်သော နိုင်ငံတော်အဆင့်အသိပညာဖလှယ်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပခြင်း • အဆိုပါစီမံကိန်းကို MAPDRR/NGO များ၏စီမံကိန်းများ၊ Periodic Review တွင်ဖော်ပြထားသောလိုအပ်ချက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုစီမှလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုရှင်းလင်းလင်း ထည့်သွင်းရန်နှင့် ထိရောက်သောကြိုတင် ပြင်ဆင်မှု၊ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှု၊ ကယ်ဆယ် ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အဖွဲ့ အစည်းများအတွင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု စနစ်တစ်ရပ်ပေါ်ထွက်ခြင်း • IASC Contingency Plan နှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ ၁-၁၊ ၁-၃၊ ၁-၄ နှင့်ဆက်စပ်လျက်) 	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝဘေးဖြစ်ပေါ် လာသောအခါ ဗဟို အဆင့်ဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုစီမှလုပ်ဆောင် ရမည့် လုပ်ငန်း တာဝန်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြနိုင်ခြင်း • ထိရောက်သော တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှု အတွက် ဝန်ကြီးဌာန များအကြားညှိနှိုင်း ဆက်သွယ်မှုစနစ် တစ်ရပ်ပေါ်ထွက် လာခြင်း 	(၃)နှစ်	အမျိုးသားသဘာဝ ဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီ၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့်ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးဝန်ကြီး ဌာန	အထွေထွေအုပ်ချုပ် ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီး ဌာန၊ သက်ဆိုင် သောဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	UNDP၊ WHO၊ UNOCHA၊ UNICEF၊ WFP၊ ADPC၊ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီ အသင်း၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	၃
၄-၂	သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုး အတွက်ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး	ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် သဘာဝဘေးနှင့် ပတ်သက်၍ တုံ့ပြန်	<ul style="list-style-type: none"> • ပြည်နယ်/တိုင်း၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့် များတွင်ရှိပြီးဖြစ်သော စီမံကိန်းများကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း • အဆိုပါစီမံကိန်းများအတွက်တိုးတက် 	မည်သည့်သဘာဝ ဘေးအတွက်မဆို မြန်ဆန်သော တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်မှုများ	(၃)နှစ်	သဘာဝဘေးကာ ကွယ်စောင့်ရှောက် ရေးကော်မတီ အဆင့်ဆင့်	ကျန်းမာရေးဦးစီး ဌာန၊ မီးသတ် ဦးစီးဌာန၊ ကယ် ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်	UNDP၊ WHO၊ UNICEF၊ UNAIDS၊	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်း ရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒု၊တ)
		ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများလျင်မြန်လာစေရန်	<p>ဖြစ်ပေါ်မှုများကိုသတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • စီမံကိန်း၏ ပထမ(၂)နှစ်အတွင်း ဧရာဝတီတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့ရှိ ပြည်နယ်/တိုင်းအဆင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုစီမံကိန်းများကို ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း • နည်းလမ်းဖြင့်ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်း • အဆိုပါပြည်နယ်နှင့်တိုင်း(၃)ခုစလုံးတွင်မြို့နယ်အဆင့်စီမံကိန်းများကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်း • အခြားပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများတွင်အဆိုပါပုံစံအတိုင်းဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း 	အတွက်ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများတွင်လုပ်ငန်းစီမံချက်များစနစ်တကျရှိစေခြင်း		အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊	လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	UNOCHA၊ ADPC၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	
၄-၃	အရေးပေါ်အခြေအနေကွပ်ကဲဆောင်ရွက်မှုဌာနဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရေး	အရေးပေါ်အခြေအနေတွင်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အဓိကဆောင်ရွက်မည့်အဖွဲ့တစ်ရပ်ထားရှိရန်	<ul style="list-style-type: none"> • အရေးပေါ်အခြေအနေကွပ်ကဲဆောင်ရွက်မှုဌာန(၃)ခု(မြန်မာပြည်အထက်ပိုင်း-မန္တလေး၊ အလယ်ပိုင်း-နေပြည်တော်၊ အောက်ပိုင်း-ရန်ကုန်)တည်ထောင်ခြင်း • အရေးပေါ်ကိစ္စသက်သက်အတွက် မဟုတ်ပဲပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်ဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကိုအားပေးကူညီခြင်း • အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီနှင့်ပုံမှန်သတင်းအချက်အလက်ဖလှယ်နိုင်ရန်သတင်းပို့ခြင်းစနစ်တစ်ရပ်တည်ထောင်ခြင်း 	အရေးပေါ်အခြေအနေတွင်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများလိုက်လျောညီထွေညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်မှုနှင့်စွမ်းရည်ပြည့်ဝမှုရှိခြင်း	(၃-၅)နှစ်	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	ပြည်နယ်/တိုင်းသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်း ရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒ၊တ)
၄-၄	အရေးပေါ်အခြေအနေပံ့ပိုး ထောက်ပံ့မှုလုပ်ငန်းများ ကိုအားပြည့်ရေး	ပိုမိုထိရောက်၍ညှိနှိုင်းမှု ရှိ သောတုံ့ပြန်ဆောင် ရွက်မှုနှင့်ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများဖြစ်ပေါ်နိုင် ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • အရေးပေါ်အခြေအနေဝန်ဆောင်မှုများပံ့ပိုးပေးသည့်ဝန်ကြီးဌာနများသတ်မှတ်ခြင်း • အဆိုပါဌာနများပံ့ပိုးမှုနှင့်ဆိုင်ဆွေးနွေးနိုင်ရန်အချိန်စာရင်းတစ်ရပ်ရေးဆွဲနိုင်ခြင်း • အင်အားဖြည့်တင်းရန်လိုအပ်သောအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုစီ၏ဦးစားပေးနယ်ပယ်များကိုဖော်ထုတ်ခြင်း(လူအင်အား၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊ စွမ်းဆောင်ရည်လိုအပ်ချက်) • ဖော်ပြထားသောဦးစားပေးကိစ္စရပ်များကိုအလေးထားဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဌာနဆိုင်ရာစီမံကိန်းများချမှတ်ခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာအသီးသီး၏စီမံကိန်းများအပေါ်မူတည်၍ဗဟိုအဆင့်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း • စီမံကိန်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ်ဆက်စပ်နေသောအဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့အစည်းများအကြား စွမ်းအားစုများနှင့်သတင်းအချက်အလက် ဖလှယ်ရေးစနစ်တစ်ရပ်တည်ထောင်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • ရှိပြီးဖြစ်သောအရေးပေါ်အခြေအနေဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအားစွမ်းဆောင်ရည်နှင့်စွမ်းအားစုဆိုင်ရာတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း 	(၅) နှစ်	အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၊ လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	ပြည်နယ်/တိုင်းသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	UNOCHA၊ UNAIDS၊ UNICEF၊ UNအဖွဲ့အစည်းများ၊ ASEAN၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	ဒု
၄-၅	အလျင်အမြန်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့အားပြန်လည်သုံးသပ်ရေးနှင့်တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရေး	ပိုမိုထိရောက်သောတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများရရှိနိုင်ရန်အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၏စွမ်းအားစုများကိုပေါင်းစည်းပေးနိုင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • သက်ဆိုင်သောအစိုးရဌာနများ၊ UN အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုနှင့်ပတ်သက်၍လုပ်ဆောင်နေသော NGO များပါဝင်သောအစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကျင်းပပြီးအရေးပေါ်အခြေအနေတွင် 	<ul style="list-style-type: none"> • အလျင်အမြန်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ အင်အားဖြည့်တင်းခြင်း 	(၂) နှစ်	အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး	ပြည်နယ်/တိုင်းသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်	UNOCHA၊ UNICEFနှင့်အခြား UN အဖွဲ့အစည်းများ	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်း ရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါက၎င်းတို့၏ စွမ်းအားစုများပေါင်းစပ်ပါဝင်မည့်နည်းလမ်းအပေါ်သဘောတူညီမှုရရှိရန်ဆွေးနွေးခြင်း(ကဏ္ဍခွဲ၄-၄နှင့်ဆက်စပ်လျက်)</p> <ul style="list-style-type: none"> • အလျင်အမြန် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့၏ဖွဲ့စည်းမှုနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို စနစ်တကျ ဖြစ်လာစေခြင်း • အလျင်အမြန်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ကိုသင်တန်းများပေးခြင်း၊ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ၊ဆက်သွယ်ရေး၊ ပို့ဆောင်ရေးပစ္စည်းကိရိယာများပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့်အဆင့်အတန်း၊စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်မားလာစေခြင်း 			ဌာန၊လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	ကြီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	ASEAN၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	
၄-၆	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် မုန်တိုင်းအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ရေး	မုန်တိုင်း၏ရိုက်ခတ်မှုအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရန်၊တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရန်၊ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ရန်အတွက်ကမ်းရိုးတန်းဒေသများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်စေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်)နိုင်ငံ၏မုန်တိုင်းအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ်ကိုနမူနာအဖြစ် မှီငြမ်း၍ လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း • ဧရာဝတီတိုင်း၊ရခိုင်ပြည်နယ်၊ပဲခူးတိုင်း၊မွန်ပြည်နယ်နှင့်ရန်ကုန်တိုင်းတို့ရှိ မြို့နယ်(၅)မြို့နယ်စီတွင်အရေးပါသည့် လိုအပ်ချက်များကိုဖော်ထုတ်ရန်အတွက် လေ့လာဆန်းစစ်မှုများဆောင်ရွက်ခြင်း • ရှိပြီးဖြစ်သောလုပ်ငန်းစီမံချက်ကို အခြေပြု၍ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုစီမံကိန်း တစ်ရပ်ရေးဆွဲခြင်း 	လုံလောက်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် ဘေးလျော့ပါးရေးလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများကိုဖော်ထုတ်လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း	(၃) နှစ်	ပြည်နယ်/ တိုင်းသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီ၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၊	UNDP၊ UNOCHA၊ PTC၊ UNICEF နှင့်အခြား UNအဖွဲ့အစည်း၊ JICA၊ ADPC၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်း ရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒ၊တ)
			<ul style="list-style-type: none"> ရပ်ရွာအခြေပြုစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းပြီးသင်တန်းများ (ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး၊သတိပေးချက်ဖြန့်ဝေခြင်းစသော)ပေးခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ၃-၂ နှင့်ဆက်စပ်လျက်) အဆိုပါအတွေ့အကြုံများကိုအခြေပြု၍ မှန်တိုင်းအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ဖော်ဆောင်ခြင်း၊အခြားသော ကမ်းရိုးတန်းဒေသရှိထိခိုက်ခံရဖွယ်ရှိသော မြို့နယ်များသို့အကူအညီဆက်လက်ပံ့ပိုးပေးရန်လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တစ်ရပ်ဖော်ဆောင်ခြင်း 				သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီ အသင်း၊ JEN ၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊	
၄-၇	လုံခြုံမှုပေးနိုင်သော အသက်ကယ်အဆောက်အအုံများပံ့ပိုးပေးရေး	သဘာဝဘေးထိခိုက်ခံရသောရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများအားလုံခြုံမှုပေးနိုင်သော အသက်ကယ်အဆောက်အအုံများပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> အသက်ကယ်အဆောက်အအုံများတည်ဆောက်ခြင်း၊ပုံစံဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍အတွေ့အကြုံများဖလှယ်နိုင်ရန်အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကျင်းပနိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း ဒေသတွင်းရရှိနိုင်သောဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများကိုအသုံးပြုသင့်လျော်သောပုံစံဒီဇိုင်းများဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့်လုံခြုံမှုပေးနိုင်သောအသက်ကယ်အဆောက်အအုံများလိုအပ်မည့်ဒေသများဖော်ထုတ်ခြင်း အသက်ကယ်အဆောက်အအုံများ 	အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင်ရပ်ရွာလူထုအတွက် လုံခြုံမှုပေးနိုင်သော အသက်ကယ်အဆောက်အအုံများပံ့ပိုးပေးနိုင်ခြင်း	(၃)နှစ်	ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊နယ်စပ်ဒေသနှင့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန	သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	UNDP ၊ UN-HABITAT Shelter Working Group၊ မြန်မာနိုင်ငံ အင်ဂျင်နီယာ အသင်း၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ် ငန်းများ၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်း ရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်မည့်ရှိပြီးဖြစ်သော အဆောက်အအုံများဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ၎င်းတို့ကိုပိုမိုခိုင်ခံ့အောင်အားဖြည့်ခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးမှဖော်ထုတ်ထားသော အသက်ကယ် အဆောက်အအုံပုံစံဒီဇိုင်းများနှင့် အကျွမ်းဝင်စေခြင်း • လိုအပ်လျှင် အသက်ကယ်အဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်ပေးခြင်း 						
၄-၈	စာသင်ကျောင်းများတွင် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအစီအစဉ်များ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာစေရေး	ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအတွက် ပိုမိုလုံခြုံစိတ်ချစွာ ပညာသင်ယူနိုင်မည့် ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖန်တီးရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ဧရာဝတီတိုင်း၊ ချင်းပြည်နယ်၊ မကွေးတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းတို့ကို ဦးစားပေးပြီး ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများတွင် အခြေခံပညာကျောင်းများရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း • ကျောင်းအလိုက် သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ်များ ညှိနှိုင်းရေးဆွဲ သတ်မှတ်ခြင်း • စမ်းသပ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း၊ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • အခြေခံပညာကျောင်းများတွင် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအစီအစဉ်များ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာခြင်း • သင်ကြား၊ သင်ယူမှုပတ်ဝန်းကျင် ပိုမိုလုံခြုံစိတ်ချရမှု ရှိလာခြင်း 	(၂)နှစ်	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အခြေခံပညာဦးစီးဌာနများနှင့် မြို့နယ်သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	UNအဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊ JEN၊ မိဘ၊ ဆရာအသင်းနှင့် ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့များ	ပ
၄-၉	သဘာဝဘေးကျရောက်ပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော လူမှုရေးနှင့် စိတ်ပိုင်း	သဘာဝဘေးကျရောက်ပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော လူမှုရေးနှင့်	<ul style="list-style-type: none"> • အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့များကို သင်တန်းများပို့ချခြင်း • လိုအပ်သော ဆေးဝါးပစ္စည်းများ ရရှိရေး 	<ul style="list-style-type: none"> • လူမှုရေးနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများ လျော့နည်းသက်သာ 	(၂)နှစ်	ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	WHO၊ UNICEF၊ UNAIDS	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်း ရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒု၊တ)
	ဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများ၊ကပ် ရောဂါများအတွက်ကြိုတင် ပြင်ဆင်ရေး၊တုံ့ပြန်ဆောင် ရွက်ရေး	စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက် မှုများအတွက်အားပေး ကူညီရန်၊ကပ်ရောဂါ များကြိုတင်ကာကွယ် ရန်၊ အချိန်မီထိန်းချုပ် ရန်	ဆောင်ရွက်ခြင်း <ul style="list-style-type: none"> • ရေကောင်းရေသန့်လုံလောက်စွာရရှိရန် ဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း၊ • ပြည်သူ့လူထုအခြေပြုကပ်ရောဂါဖြစ်ပွား မှုစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးအတွက် သင်တန်းများပို့ချခြင်း • ကယ်ဆယ်ရေးကာလတွင်ကျေးရွာ များအရောက်ဆေးကုသရေးလုပ်ငန်း များဆောင်ရွက်ခြင်း • ဝမ်းလျှောဝမ်းပျက်ရောဂါများမဖြစ်စေ ရေးအတွက်ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲရေးနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးခြင်း • လူမှုရေးနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်မှု များအတွက် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း • လူနာလွှဲပြောင်းပို့ဆောင်ရေးကိုအခြား ဌာနများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း 	စေခြင်း၊ကပ်ရောဂါ များဖြစ်ပွားမှုနှင့် ကပ်ရောဂါများ ကြောင့် သေဆုံးမှု လျော့နည်းစေခြင်း				မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီ အသင်း၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ	

ကဏ္ဍ-၅။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်လာစေရေး

ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

၄၈။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ချက်များသည် သဘာဝဘေးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများကိုလျော့ချပေးစေရန် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းမဟုတ်သကဲ့သို့ တစ်ဖက်တွင်လည်း ၎င်းဆောင်ရွက်ချက်များသည် မရည်ရွယ်ပဲနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုအသစ်များ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရှိပြီးဖြစ်သောဆုံးရှုံးမှုများ ပိုမိုကြီးမားလာစေခြင်းတို့ ဖြစ်စေတတ်ပါသည်။ သဘာဝဘေးကျရောက်သောအခါ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် စွမ်းအားစုများ ထပ်မံသုံးစွဲရသည့်အပြင် ရရှိထားပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးမှုအသီးအပွင့်များလည်း ဆုံးရှုံးရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များ၏ ခွဲခြားမရသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်စေရန် လိုအပ်ပါသည်။

၄၉။ ဤကဏ္ဍသည် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကိစ္စရပ်များကို နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ဆဲနှင့် နောင်တွင်ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်များတွင် ထည့်သွင်းပါဝင်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ကဏ္ဍခွဲများသည်လည်း သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကိစ္စရပ်ကို အိုးအိမ်၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ ပညာရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ မြေယာအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ မြို့ပြစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် အားလုံးခြုံငုံ၍ လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများစိစစ်သုံးသပ်ခြင်းတို့တွင် ပါဝင်လာစေရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ဤကဏ္ဍသည် ဆောင်ရွက်ဆဲလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများဖြစ်သော အမျိုးသားအဆင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု နှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းစီမံချက် (National Adaptation Plan of Action on Climate Change - NAPA) နှင့် အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးတို့နှင့်လည်း များစွာဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန် ကဏ္ဍခွဲများ

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၁။ စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီဥပဒေများ၊ မြို့တော်မြူနီစီပယ်အက်ဥပဒေများ၊ အဆောက်အအုံဆိုင်ရာဥပဒေ (Building by-laws) များ၊ ကိုဥပဒေ(Code of Practice)များကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ရေး၊ လိုက်နာကျင့်သုံးစေရေး

၅၀။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီဥပဒေများ၊ မြို့တော်မြူနီစီပယ်အက်ဥပဒေများ၊ အဆောက်အအုံဆိုင်ရာဥပဒေ (Building by-laws)၊ ကိုဥပဒေ (Code of Practice) များ

တွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာများ၊ အထူးသဖြင့် မြေငလျင်ဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များ ပါဝင် ထည့်သွင်းလာစေရန်အတွက် လိုအပ်သလိုဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ရန်နှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးမှုရှိစေရန် ရည်ရွယ် ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရန် လက်ရှိကျင့်သုံးနေသော အဆောက်အအုံဆိုင်ရာဥပဒေ နှင့် အက်ဥပဒေ များကို သုံးသပ်ရန်အတွက် ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် အဆိုပါပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ရေးအတွက် အခြေခံရမည့် အကြံပြုချက်၊ ထင်မြင်ချက်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ အဖွဲ့တွင် ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ စည်ပင်သာယာရေးဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိ ပြည်နယ်/တိုင်း စည်ပင် သာယာရေးအဖွဲ့များ၊မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊နေပြည်တော် မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊ ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊ မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊ နည်းပညာဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်များတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး မြို့တော်ကြီး(၃)ခု နှင့် ပဲခူး၊ မကွေး၊ မုံရွာ၊ပုသိမ်၊ပြည်၊စစ်တွေနှင့် တောင်ကြီးစသော မြို့ကြီး(၆)ခု၏ စည်ပင်သာယာ/ မြူနီစီပယ်ဥပဒေများ၊ အက်ဥပဒေများကို လိုက်နာကျင့်သုံးစေရန် အထောက်အကူပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် အခြားသော မြို့များ၌ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၂။ အမျိုးသားမြေယာအသုံးချမှုနှင့် မြို့ရွာစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးမူဝါဒ

၅။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် ယေဘုယျအားဖြင့်မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်နေရာချထားရေးအတွက် မြေယာ အသုံးချမှုဆိုင်ရာကိစ္စများတွင် ကျင့်သုံးလေ့ရှိသော နည်းလမ်းစနစ်များကို ပိုမိုရှင်းလင်း လွယ်ကူစေရန် နှင့် တရားဝင်လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ မူဝါဒအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ အဆိုပါမူဝါဒ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင်မြစ်ဝှမ်းလွင်ပြင်များ၊ ချိုင့်ဝှမ်းဒေသများ၊ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများ၊ တောင်တန်း ဒေသများအတွက် မြေယာအသုံးချမှုစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းတို့ အကျုံးဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများဖွဲ့စည်းပါဝင်သည့်နိုင်ငံတော်အဆင့်ဗဟိုကော်မတီတစ်ရပ်မှ အမျိုးသားမြေယာအသုံးချမှု ဆိုင်ရာမူဝါဒများ ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် ဦးဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါမူဝါဒ၊လမ်းညွှန်ချက် များအရ မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း၊ ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ စည်ပင်သာယာရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီများစသည့် ဌာနဆိုင်ရာများပါဝင်သည့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့် မြေယာ အသုံးချမှုလုပ်ငန်းကော်မတီများမှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။လူနေမြို့ရွာဒေသများဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းဆိုင်ရာမူဝါဒများနှင့်စပ်လျဉ်း၍မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီး ဌာနနှင့်စည်ပင်သာယာရေးဦးစီးဌာနများမှဦးဆောင်ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါမူဝါဒကို အပြီးသတ်

ရေးဆွဲပြီးသည့်အခါသက်ဆိုင်ရာဌာနများကအဆိုပါမူဝါဒသည် ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်လိုက်လျောညီထွေမှုရှိ/ မရှိသုံးသပ်ရန်အတွက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၃။ သဘာဝဘေးများမှအကာအကွယ်ပေးခြင်းဖြင့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသစဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး

၅၂။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ကမ်းရိုးတန်းဒေသများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းမှဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များအပါအဝင် သဘာဝဘေးများစွာ၏ ဆိုးကျိုးများကိုခံရနိုင်ဖွယ်ရှိသောဒေသဖြစ်သဖြင့် သဘာဝအရနီးနွယ်ဆက်စပ်မှုရှိသည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ် လျက်ရှိပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ အကြား ဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်ထူထောင်ပြီး၊ ကဏ္ဍများစွာနှင့် ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုရှိသော ကမ်းရိုးတန်း ဒေသစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ချက်များထွက်ပေါ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ အဆိုပါ လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ကမ်းရိုးတန်းဒေသဆိုင်ရာ သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု၊ သင့်လျော်သော မြေယာအသုံးချမှုစီမံကိန်းများချမှတ်ခြင်း၊ ရပ်ရွာမှသဘာဝဘေးများအပေါ်ခံနိုင်ရည်ရှိစေရန် ဆောင်ရွက် ခြင်း၊ ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ရွေးချယ်စရာများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းတို့ အကျုံးဝင် စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံအတွင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံ နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုရှိသောနိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများမှလည်း အကူအညီများ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည်ဟု မျှော်မှန်း ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၄။ မြေပြိုမှုဘေးကျရောက်ဖွယ်ရှိသောဒေသများတွင်မြေပြိုမှုလျော့နည်းအောင် လုပ်ဆောင်ရေး

၅၃။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ ကချင်ပြည်နယ်၊ချင်းပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့်တနင်္သာရီတိုင်း တို့တွင် မြို့နယ်(၃)မြို့နယ်စီ၌ လမ်းနှင့်ဆင်ခြေလျော့များအား အကာအကွယ်ပေးခြင်းအပါအဝင် မြေပြိုမှု လျော့နည်းစေမည့်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။ အဆိုပါမြို့နယ်(၁၂)မြို့နယ်ကို ရွေးချယ် ရာတွင် ကွင်းဆင်းလေ့လာရာမှ ရရှိသောတွေ့ရှိချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရွေးချယ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲကို ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် သစ်တောဦးစီးဌာန တို့မှ ဦးဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်၊ ဘူမိအင်ဂျင်နီယာဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံ မြေလျင်ကော်မတီတို့မှ ရေစီးရေလာ စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ကျောက်တိုင်များ၊ ကျောက်တုံးများ၊ နံရံများ၊ ကျားကန်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ မြေပြိုမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကြိုတင်သတိပေးချက်ပေးပို့ခြင်း၊ လူထုမှ အလေးဂရုပြုမှုရှိလာစေမည့်အစီအစဉ်များ ဖော်ဆောင်ခြင်းတို့တွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၅။ အိုးအိမ်ကဏ္ဍတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ပါဝင်လာစေရေး
၅၄။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါဝင်ပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်
လုပ်ကိုင်သူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကဏ္ဍခွဲ ၅-၂ အရ ရေးဆွဲထားသော မြေယာအသုံး
ချမှု မူဝါဒနှင့် ကဏ္ဍခွဲ ၅-၁ အရ ရေးဆွဲထားသော အဆောက်အအုံဆိုင်ရာဥပဒေများကို ချမှတ်ကျင့်
သုံးရန် လမ်းညွှန်ချက်များ ပေါ်ထွက်စေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝဘေးကျရောက်နိုင်သော မြို့နယ်
(၁၅)မြို့နယ်ကိုရွေးချယ်ပြီးလက်သမားနှင့် ပန်းရန်ဆရာများကို သဘာဝဘေးခံနိုင်ရည်ရှိသော အခြေခံ
ဆောက်လုပ်ရေးနည်းလမ်းများနှင့်ပတ်သက်၍ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ
သင်တန်းများသည် ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအမျိုးအစားကိုလိုက်၍ ပုံစံကွဲပြားနိုင်ပါသည်။
ထို့အပြင်အဆိုပါမြို့နယ်များအတွင်း လမ်းညွှန်ချက်များကိုလက်တွေ့တွင် အမှန်တကယ်လိုက်နာကျင့်သုံး
စေရန်အတွက် စည်းရုံးဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲပါလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်
ဖော်ရာတွင် ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းမှ ဦးဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

**ကဏ္ဍခွဲ ၅-၆။ စာသင်ကျောင်းများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနအဆောက်အအုံများတွင် သဘာဝဘေးကို
ခုခံကာကွယ်နိုင်မည့်အစီအစဉ်များ ပေါင်းစပ်ပါဝင်လာစေရေး**

၅၅။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ နောက်ပိုင်းမှစ၍ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရသောဒေသများတွင် အစိုးရ
နှင့်အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများစွာမှ စာသင်ကျောင်းများနှင့် ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံများ
ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ အဆိုပါ
လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် တာဝန်ယူဆောင်လုပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းက ရေးဆွဲသော ပုံစံဒီဇိုင်း
သို့မဟုတ် အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၏ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံနိုင်သော အဆောက်အအုံ ပုံစံဒီဇိုင်းများတွင်
အခြေခံထားကြသဖြင့် ကွဲပြားခြားနားမှုရှိပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေး
ဝန်ကြီးဌာနတို့သည် ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားဆက်နွှယ်
သော အစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းတို့မှ နည်းပညာပံ့ပိုးပါဝင်မှုကို ရယူပြီး အဆင့်အတန်းမီသော
စာသင်ကျောင်းနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနအဆောက်အအုံ ပုံစံဒီဇိုင်းများ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါ
သည်။ ထိုသို့သတ်မှတ်ရာတွင်ဒေသအလိုက်ဖြစ်ပေါ်တတ်သော သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုး၏ အခြေအနေ
ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည်ဖြစ်ပြီးအဆောက်အအုံများကို ကြံ့ခိုင်အောင်ပြုပြင်ရန်တို့ကိုလည်း ထည့်သွင်း
စဉ်းစားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် သဘာဝဘေးတစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ယာယီစာသင်ကျောင်းနှင့်
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်အတွက် အရေးပေါ်စီမံချက် (Contingency
Plan)တစ်ရပ် ရေးဆွဲဖော်ထုတ်နိုင်ရန်လည်း ပါဝင်ပါသည်။ ထိခိုက်ခံရသောရပ်ရွာတွင်ပညာဆက်လက်
သင်ယူနိုင်ရေးနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ဖြစ်ပါသည်။

အတွေ့အကြုံ၊ အသိပညာနှင့်သတင်းအချက်အလက်များဖလှယ်သည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၇။ အခြေခံအဆောက်အဦများတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းပေါင်းစပ် ပါဝင်လာစေရေး

၅၆။ အခြေခံအဆောက်အဦများတွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်း ပေါင်းစပ်ပါဝင် လာစေရေးကို ချောမွေ့လွယ်ကူစေရန်အတွက် ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီး ဌာနတို့မှ လမ်း၊တံတား၊ရေကာတာကြီးများ၊ပြည်သူပိုင်အဆောက်အအုံများစသည့်အခြေခံအဆောက်အဦ အမျိုးအစားအမျိုးမျိုးအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ဖော်ထုတ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါလမ်းညွှန်ချက် များအပေါ်အခြေပြု၍ လက်တွေ့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသူများအတွက် လက်စွဲစာအုပ်များ ပြုစုသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောက်ရွက်ဆဲဖြစ်သော ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းတွင် မြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ်ကိုရွေးချယ်ပြီး အဆိုပါလမ်းညွှန်ချက်များကို စမ်းသပ်ကျင့်သုံးစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာရန်နှင့် ထွက်ပေါ်လာသောရလဒ်များအပေါ် စိစစ်အကဲဖြတ်ရန် အတွက်ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသည် မြို့နယ်သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီ များနှင့် အဆိုပါဒေသများတွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပူးတွဲလုပ်ဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၈။ မိုးခေါင်မှုမှ အကာအကွယ်ပေးခြင်းဖြင့် အပူပိုင်းဒေသ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေရေး

၅၇။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာတွင်အရေးပါသော အပူပိုင်းဒေသရှိ လုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၂)ခုကို အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပထမလုပ်ငန်းစီမံကိန်းမှာ အပူပိုင်း ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အတွက် ပေါင်းစပ်ယှက်နွှယ်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း စီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယလုပ်ငန်းစီမံကိန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာနနှင့် သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန၊ အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနတို့မှ ဦးဆောင်မည့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် မိုးခေါင်မှုကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုလျော့ချရေးစီမံကိန်းကို ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုး ရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန တို့နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မိုးနည်းရပ်ဝန်းဒေသရှိ မြို့နယ်(၅၀)ကျော်တွင် စိုက်ပျိုးရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ရေအရင်းအမြစ်များအသုံးချနိုင်ရေးတို့အတွက် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် အဆိုပါကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများ ပိုမိုတိုးတက်

ဖြစ်ပေါ်လာစေရန်အတွက် ရေငတ်ဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသောသီးနှံများ သုတေသနပြု စမ်းသပ်ဖော်ထုတ်ခြင်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။ မိုးနည်းရပ်ဝန်းဒေသရှိ မြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ် တွင် စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာနနှင့် အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနတို့မှ ဆည်မြောင်း ရေရရှိမှုကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် ရေဖြန့်ဖြူးခြင်းစနစ်များကို တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ (၁၀) မြို့နယ်တွင် ရွာသွန်းသည့်မိုးရေအားအကျိုးရှိစွာ ထိန်းသိမ်းသိုလှောင်၍ စိုက်ပျိုးရေးတွင် အသုံးပြုနိုင်မှုအားသရုပ်ပြခြင်း၊မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်မြေဩဇာတိုးတက်ကောင်းမွန်စေခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ပညာပေး ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ထို့အပြင်ကျေးရွာ(၁၀၀)၌ မျိုးစေ့ဘဏ်များ တည်ထောင်ပေးခြင်းနှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်မည့် အပူပိုင်းဒေသသီးနှံပုံစံများ ဖော်ထုတ်ကျင့်သုံးနိုင်ရေးတို့ကိုလည်းဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၉။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုမှ လျော့နည်းစေရေးစီမံကိန်း

၅၈။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လက်ရှိကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် ချက်များကို တိုးချဲ့ရန်နှင့် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ်တွင် အဓိကထား အကောင်အထည်ဖော်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ထားသော ပထမလုပ်ငန်းတစ်ခုမှာ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းနှင့် ဆားငန်ရေဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသောသီးနှံများစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုး ရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် လယ်သမားများကို စည်းရုံးပညာပေးရန်၊ မျိုးစေ့ပွားများထုတ်လုပ်ရန်နှင့် အဆိုပါ သီးနှံများ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးနိုင်မည့် သင့်လျော်သောနေရာများ သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လယ်လုပ် သူများ၊ ဆန်စက်လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ဆန်ကုန်သည်များအကြား သတင်းအချက်အလက် ဖလှယ်မှု လွယ်ကူစေရန် ပုံမှန်အစည်းအဝေးများကိုလည်း ကျင်းပရန် ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင် အထောက်အကူပြုရန်သာမက သောက်သုံးရေရရှိစေရေးအတွက် တာတမံများ တည်ဆောက်ပြုပြင်ခြင်း နှင့်ရေကန်များကိုတူးဖော်တည်ဆောက်ပေးခြင်းတို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ရပ်ရွာလူထုမှ ထိန်းသိမ်းတတ်ရေး အတွက် လေ့ကျင့်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၁၀။ မြို့ပြတွင် မြေငလျင်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရနိုင်မှု လျော့ပါးစေမည့် အစီအစဉ်

၅၉။ ဤအစီအစဉ်၏ ပထမနှစ်များတွင် နေပြည်တော်၊ ပဲခူး၊ မန္တလေး၊ ပြင်ဦးလွင်၊ စစ်ကိုင်း၊ ရွှေဘို၊ တောင်ကြီးနှင့် ရန်ကုန်စသော ငလျင်ကြောနှင့် ဆက်စပ်နေသော မြို့ကြီးများတွင် မြေငလျင် ဆိုင်ရာကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့တော်/မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များကိုပံ့ပိုးကူညီရန် ဖြစ်ပါသည်။စီမံကိန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ

မြေလျင်နှင့် ဆက်စပ်နေသော ဆိုးကျိုးများနှင့်ပတ်သက်၍ လူထု၏အလေးထားဂရုပြုမှု မြင့်တင်ရန် နှင့် မြေလျင်ဒဏ်ခံရမှုကို လျော့နည်းစေရန်အတွက် ရပ်ရွာမှကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားနိုင်သောနည်းလမ်း များကို သိရှိစေရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များသည် သက်ဆိုင်ရာမြို့များ တွင် သရုပ်ပြမှုများ၊ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုများ၊ ကျောင်းများ၌ စာစီစာကုံး၊ ပန်းချီ၊ ကဗျာစသည့် ပြိုင်ပွဲများကျင်းပပေးခြင်းစသော လူထုအလေးဂရုပြုမှုရရှိစေမည့်အစီအစဉ်များကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့်အရေးပေါ်အခြေအနေတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာစီမံကိန်း များပေါ်ထွက်နိုင်ရန် ရပ်ကွက်မှတာဝန်ရှိသူများကို ပံ့ပိုးကူညီရန် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့တော်အတွင်းရှိ အရေးကြီးသောအခြေခံအဆောက်အဦများ၏ မြေလျင်ဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိမှုကိုအကဲဖြတ်ရန်နှင့် လိုအပ်ပါက အဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ကြံ့ခိုင်မှုကို ဆောင်ရွက်ရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၁၁။ သဘာဝဘေးကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုလွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရန်နှင့် မျှဝေနိုင်ရန်အတွက် အာမခံစနစ်ဖော်ဆောင်ရေး

၆၀။ ဤကဏ္ဍခွဲ၏ အဓိကလုပ်ငန်းမှာ သဘာဝဘေးကြောင့်ဆုံးရှုံးမှုများကိုလျော်ကြေးပေးရန် အတွက် တည်ဆဲအာမခံစနစ်ကိုလိုအပ်သလိုပြုပြင်ရန်သို့မဟုတ်သင့်လျော်သောအာမခံစနစ်ကိုစတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပထမအဆင့်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အခြားအာဆီယံနိုင်ငံများရှိ သဘာဝဘေးဆိုင်ရာ တည်ဆဲအာမခံလုပ်ငန်းများကို လေ့လာရန် ဖြစ်ပါသည်။ တည်ဆဲအာမခံလုပ်ငန်းကို လိုအပ်သလို ပြုပြင်ခြင်း သို့မဟုတ် အာမခံလုပ်ငန်းအသစ်ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုကို လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရန် သို့မဟုတ် မျှဝေပေးနိုင်ရန် အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအာမခံစနစ်ကို ဧရာဝတီတိုင်း အတွင်းရှိ ကျေးရွာ(၁၀)ရွာတွင် စမ်းသပ်အသုံးပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်မှုမှ ထွက်ပေါ်လာသော အတွေ့အကြုံများနှင့် ဗဟုသုတများသည် သင့်လျော်သော အာမခံစနစ်တစ်ခု ပေါ်ထွက်လာစေရန် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် ဆက်လက်ဖော်ဆောင် သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၁၂။ ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အတည်ပြုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် “သဘာဝဘေးကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအားအကဲဖြတ်မှု” ကိုစတင်အသုံးပြုရေး

၆၁။ ဤကဏ္ဍခွဲသည်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်ရန်သုံးသပ်ခြင်းနှင့်အတည်ပြု ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ် ပါဝင်မည်ဖြစ်သော သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အညွှန်းကိန်းများ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ စီမံကိန်းများ သုံးသပ်အတည်ပြုခြင်းလုပ်ငန်း တွင်ပါဝင်သောဝန်ထမ်းများကို အညွှန်းကိန်းများနှင့်ပတ်သက်၍နားလည်ကျွမ်းဝင်စေရပါမည်။ စမ်းသပ်

ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ဧရာဝတီတိုင်း အတွင်း မြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ်တွင် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၅-၁၃။ တောင်ပေါ်ဒေသများ၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးမှုကို မြှင့်တင်ပေးရေး
၆၂။ တောင်ပေါ်ဒေသများတွင် မြေဆီလွှာလျော့နည်းလာခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍လုပ်ငန်းစီမံကိန်း များ၊ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကိုလွန်ခဲ့သောနှစ်များစွာကတည်းကဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်းမြန်မာနိုင်ငံ ၂၁ရာစု အစီအစဉ်(Myanmar Agenda 21)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် ရေဝေရေလဲစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၇၀ခုနှစ်၊ ကင်းတားဆည် စီမံကိန်းတွင် စတင်ထည့်သွင်း အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲအောက်တွင် တောင်ပေါ်ဒေသများ၏ အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုစေရန် ပေါင်းစပ်ယှက်နွှယ်မှုရှိသောနည်းလမ်းကို ကျင့်သုံးအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား(၈)

ကဏ္ဍ-၅။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများပါဝင်လာစေရေး

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒု၊တ)
၅-၁	စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီဥပဒေများ၊ မြို့တော် မြူနီစီပယ်အက် ဥပဒေများ၊အဆောက်အအုံ ဆိုင်ရာဥပဒေ (Building by-laws)များ၊ ကိုဥပဒေ (Code of Practice)များ ကိုဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ရေး၊ လိုက်နာကျင့်သုံးစေရေး	ဥပဒေ၊အက်ဥပဒေများ ကိုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း ဖြင့်လုံခြုံစိတ်ချရသော အဆောက်အအုံများ တိုးတက်ပေါ်ထွန်း လာစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • လက်ရှိကျင့်သုံးနေသော အဆောက်အအုံဆိုင်ရာဥပဒေ၊ အက်ဥပဒေများ စုစည်းခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများမှကိုယ်စားလှယ် များ ပါဝင်သောကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း • စုစည်းထားသောမှတ်တမ်းများ၊ အကြံပြုချက်များအပေါ်သုံးသပ် ရန်အဆိုပါကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးများ ကျင်းပခြင်း • အကြံပြုချက်များအရအဆောက် အအုံဆိုင်ရာဥပဒေ၊အက်ဥပဒေ များကိုဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်း • အဆောက်အအုံဆိုင်ရာဥပဒေ၊ အက်ဥပဒေများကိုသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများမှလိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်း • နေပြည်တော်၊ရန်ကုန်၊မန္တလေး နှင့် အခြားမြို့ကြီးများ(ပဲခူး၊ မကွေး၊မုံရွာ၊ပုသိမ်၊ပြည်၊စစ်တွေ နှင့်တောင်ကြီး)တို့တွင်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးအက်ဥပဒေ 	<ul style="list-style-type: none"> • ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောအဖွဲ့ အစည်းအားလုံးမှပိုမို ပြည့်စုံမှုရှိသောဆောက် လုပ်ရေးဆိုင်ရာဥပဒေ များနှင့်အက်ဥပဒေများ ချမှတ်ကျင့်သုံးခြင်း 	(၃)နှစ်	ဆောက်လုပ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊နယ်စပ် ဒေသနှင့်တိုင်းရင်း သားလူမျိုးများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးနှင့်စည် ပင်သာယာရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ မြို့တော်စည်ပင် သာယာရေးကော်မတီ များ	နည်းပညာ တက္ကသိုလ်များ၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	UN-HABITAT ၊ မြန်မာနိုင်ငံ အင်ဂျင်နီယာ အသင်း၊ မြန်မာ နိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံ အသင်း၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<ul style="list-style-type: none"> များချမှတ်ကျင့်သုံးခြင်း • အခြားမြို့နယ်များတွင် ဆက်လက်ကျင့်သုံးစေခြင်း 						
၅-၂	အမျိုးသားမြေယာအသုံးချမှုနှင့်မြို့ရွာစီမံကိန်းမူဝါဒရေးဆွဲရေး	ထိခိုက်ခံရဖွယ်ရှိသောဒေသများတွင်စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို မြှင့်တင်လုပ်ဆောင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းချမှတ်ဖော်ဆောင်ခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ပုဂ္ဂလိကဆောက်လုပ်ရေးနှင့်မြို့ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများမှကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သောကော်မတီတစ်ရပ်ဖွဲ့စည်း၍မူဝါဒရေးဆွဲခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းချမှတ်ဖော်ဆောင်ခြင်း • စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအလေ့အကျင့်များအနာဂတ်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များတွင်ပါဝင်လာခြင်း 	(၃)နှစ်	မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ စည်ပင်သာယာရေးဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	၀
၅-၃	သဘာဝဘေးများမှအကာအကွယ်ပေးခြင်းဖြင့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသစဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး	ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွင်စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိစေရေးအတွက်အထောက်အကူပြုရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ကမ်းရိုးတန်းဒေသစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နေသည့်အဖွဲ့အစည်းများအကြား ဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်ထူထောင်ခြင်း • သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၏ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် ပေါင်းစပ်ယှက်နှယ်မှုရှိသောကမ်းရိုးတန်းဒေသစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လမ်းညွှန်ချက်များပြုစုခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • ကမ်းရိုးတန်းဒေသစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း 	(၃-၄)နှစ်	ပြည်နယ်/တိုင်းသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၊ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန	သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	UNEP၊ FAO၊ FRED၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ	၃
၅-၄	မြေပြိုမှုဘေးကျရောက်ဖွယ်ရှိသောဒေသများတွင်မြေပြိုမှုလျော့နည်းအောင်လုပ်ဆောင်ရေး	မြေပြိုမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သောလူ့အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ဆုံးရှုံးမှုကိုလျော့နည်းစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ချင်းပြည်နယ်နှင့်ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင်မြေပြိုမှုဖြစ်ပွားနိုင်ဖွယ်ရှိသောမြို့နယ်(၃)မြို့နယ်စီ ရွေးချယ်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • မြေပြိုမှုလျော့နည်းစေမည့်သင့်လျော်သောဆောင်ရွက်ချက်များလုပ်ဆောင်ခြင်း 	(၃)နှစ်	ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန	ဘူမိအင်ဂျင်နီယာဌာန(ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်)၊ သက်ဆိုင်သော	FAO၊ မြန်မာနိုင်ငံမြေငလျင်ကော်မတီ၊ အစိုးရမဟုတ်	၃

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါ၊ဒု၊တ)
			<ul style="list-style-type: none"> • မြေပြိုမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သောတိုက်ရိုက်နှင့်သွယ်ဝိုက်သက်ရောက်မှုများကိုဖော်ထုတ်ရန်နှင့်မြေပြိုမှုဖြစ်ပေါ်စေသောအကြောင်းကြားခြင်းရာများနှင့်လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသည့်နည်းစနစ်များကိုသိရှိနိုင်ရန်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း • လမ်းနှင့်ဆင်ခြေလျော့များအကာအကွယ်ပေးခြင်းအပါအဝင်မြေပြိုမှုလျော့နည်းအောင်လုပ်ဆောင်ခြင်းစနစ်များပုံစံဖော်ထုတ်ရေးဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • မြေပြိုမှုဘေးခံရဖွယ်ရှိသောဒေသများတွင်မြေပြိုမှုနှင့်ပတ်သက်သောဆုံးရှုံးနိုင်မှုများလျော့နည်းလာခြင်း 			ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၊	
၅-၅	အိုးအိမ်ကဏ္ဍတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ပါဝင်လာစေရေး	အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းပါဝင်လာစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝဘေးကျရောက်ဖွယ်ရှိသော မြို့နယ်(၁၅)မြို့နယ်မှလက်သမားနှင့်ပန်းရန်များကိုသဘာဝဘေးခံနိုင်ရည်ရှိသောအခြေခံဆောက်လုပ်ရေးနည်းလမ်းများနှင့်ပတ်သက်၍သင်တန်းပေးခြင်း • ကဏ္ဍခွဲ၅-၁နှင့်၅-၂တွင်ဖော်ပြခဲ့သောအဆောက်အအုံဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့်အညီသဘာဝဘေး 	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝဘေးကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သောအိုးအိမ်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများလျော့နည်းလာခြင်း 	(၃)နှစ်	ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း	သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန	UN-HABITAT၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၊	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>ခံနိုင်ရည်ရှိသောဆောက်လုပ်ရေး နည်းလမ်းများနှင့်ပတ်သက်၍ လက်စွဲစာအုပ်၊ လမ်းညွှန်ချက်များ ကိုမြန်မာဘာသာဖြင့်ထုတ်ဝေခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • လမ်းညွှန်ချက်များလိုက်နာကျင့်သုံးစေရန်စည်းရုံးလုပ်ဆောင်ခြင်း 						
၅-၆	စာသင်ကျောင်းများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနအဆောက်အအုံများတွင်သဘာဝဘေးကိုခုခံကာကွယ်နိုင်မည့် အစီအစဉ်များပေါင်းစပ် ပါဝင်လာစေရေး	စာသင်ကျောင်းများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာန အဆောက်အအုံများကို သဘာဝဘေးခံနိုင်ရည် ရှိသည့် စံနှုန်းမီ ဖြစ်စေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး ကာလအတွင်းပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များအတွက်ယာယီနေရာထိုင်ခင်း များပံ့ပိုးနိုင်ရန်အတွက်အရေးပေါ် စီမံချက်တစ်ရပ်ပြင်ဆင်ထားခြင်း • စာသင်ကျောင်းနှင့်ကျန်းမာရေး ဌာနအဆောက်အအုံများဆောက် လုပ်ရေးအတွက်မြေနေရာ ရွေးချယ်ရာတွင်ဘေးကျရောက် နိုင်မည့်နေရာများကိုရှောင်ကြဉ် ရန်ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း၊ • စာသင်ကျောင်းနှင့်ကျန်းမာရေး ဌာနအဆောက်အအုံများ ဒီဇိုင်းပုံစံ သတ်မှတ်ချက်စံနှုန်း များနှင့်ရှိပြီးအဆောက်အအုံများ အတွက်ကြိုခိုင်ရေးနည်းလမ်း များဖော်ထုတ်ရန်အလုပ်ရုံ 	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝဘေးဒဏ်ခံ နိုင်သည့်ကျောင်းနှင့် ကျန်းမာရေးဌာန အဆောက်အအုံအသစ် များဖြစ်ထွန်းလာခြင်း • ရှိပြီးအဆောက်အအုံ များလည်းပိုမိုကြိုခိုင် လာခြင်း 	(၃)နှစ်	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီး ဌာန	ပြည်သူ့ဆောက် လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	UNICEF၊ UN-HABITAT WHO၊ WFP၊ FAO၊ World Vision၊ Save the Children၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> ဒေသအလိုက်စံနှုန်းမိပုံစံဒီဇိုင်းများကျင့်သုံးရေးအတွက်ကြပ်မတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း သဘာဝဘေးကျရောက်နိုင်သော ဒေသများတွင်သဘာဝဘေးဒဏ်ခံနိုင်သောကျောင်းနှင့်ကျန်းမာရေးဌာနအဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်ခြင်း 						
၅-၇	အခြေခံအဆောက်အအုံများတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ပါဝင်လာစေရေး	မည်သည့်သဘာဝဘေးကိုမဆိုခံနိုင်ရည်ရှိစေရန် ဆောက်လုပ်မှုစံနှုန်းနှင့်အညီအခြေခံအဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်နိုင်စေရန်	<ul style="list-style-type: none"> သဘာဝဘေးတစ်ခုစီနှင့်ဆိုင်သောဆောက်လုပ်မှုစံများကိုအခြေခံအဆောက်အအုံများတွင်ပါဝင်လာစေရန်လမ်းညွှန်ချက်များချမှတ်ခြင်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နေသောဧရာဝတီတိုင်းအတွင်း(၁၀)မြို့နယ်သတ်မှတ်ပြီးအဆိုပါလမ်းညွှန်ချက်များအတိုင်းဆောင်ရွက်စေခြင်း စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့်သုံးသပ်ခြင်းအတွက်ကွင်းဆင်းကြည့်ရှုခြင်း လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုဖြစ်စဉ်ပေါ်မူတည်၍လိုအပ်သောပြုပြင်မှု 	<ul style="list-style-type: none"> သဘာဝဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသောအရေးပါသည့်အခြေခံအဆောက်အအုံများတည်ဆောက်နိုင်ခြင်း 	(၅)နှစ်	သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၊အထွေအထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	FAO၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			များကို လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ဖြည့်စွက်ပြီးနောက်၎င်းတို့ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လိုက်နာ ကျင့်သုံးစေခြင်း						
၅-၈	မိုးခေါင်မှုမှအကာအကွယ် ပေးခြင်းဖြင့်အပူပိုင်းဒေသ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေရေး	အပူပိုင်းဒေသတွင်စဉ် ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးအတွက်ကဏ္ဍ အလိုက်လုပ်ငန်းစဉ်များ ထည့်သွင်းဖော်ဆောင် ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • မိုးခေါင်ခြင်းအပါအဝင်အပူပိုင်း ဒေသ၏စီးပွားရေး၊လူမှုရေးနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခြေအနေများ၏ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်စုစည်းမှု ပေါ်ပေါက်စေခြင်း • အပူပိုင်းဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက်ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်ငန်း စဉ်များအပေါ်ဆန်းစစ်ခြင်း • အတွေးအခေါ်များ၊အသိပညာ များ၊အတွေ့အကြုံများဖလှယ် နိုင်မည့်စနစ်တစ်ခုဖော်ဆောင် ရန်နှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင် သောနယ်ပယ်များသတ်မှတ်ခြင်း • အပူပိုင်းဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက်ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ် သည့်နည်းလမ်းဖြင့်ဖော်ဆောင် ခြင်း (ကဏ္ဍခွဲ၂-၅၊၃-၆၊၅-၈နှင့် ဆက်စပ်လျက်) 	<ul style="list-style-type: none"> • အပူပိုင်းဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုအတွက် ကျယ်ပြန့်သော နည်းလမ်းတစ်ရပ် ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်း 	(၁-၂) နှစ်	သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန	ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ ထားရေးဦးစီးဌာန၊ UNCCD (UN Convention to Combat Desertifica- tion) အစီရင်ခံစာကို ပြုစုနေသော ဦးစီးဌာန(၁၄)ခု နှင့်အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု	UNEP၊ FAO၊ ADPC	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
		မိုးခေါင်မှုကြောင့်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအပေါ်ထိခိုက်မှုများကိုလျော့နည်းစေခြင်းဖြင့်အပူပိုင်းဒေသရှိ ပြည်သူများ၏စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံစေရန်နှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့စေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • အပူပိုင်းဒေသတွင်အောင်မြင်စွာစိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်သည့် သီးနှံများဖော်ထုတ်ရရှိနိုင်ရန်အတွက်သုတေသနလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း • အပူပိုင်းဒေသတွင်ကျရောက်သောမြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ်သတ်မှတ် ရွေးချယ်ခြင်းအဆိုပါ(၁၀)မြို့နယ်တွင် • မြစ်ချောင်းများမှရေတင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ၊မြေအောက်ရေအသုံးချမှုနည်းလမ်းများဖြင့်ရေရရှိရေး လုပ်ငန်းများတိုးချဲ့ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း • စိုက်ခင်းများသို့ ရေပေးဝေရေးစနစ်ကောင်းမွန်စေရန်ပြင်ဆင်ခြင်း • အပူပိုင်းဒေသတွင် ရွာသွန်းသည့် မိုးရေအားအလေအလွင့်မရှိစေဘဲအကျိုးရှိစွာထိန်းသိမ်းသိုမှီး၍အသုံးပြုနိုင်ရန်စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း • အပူပိုင်းဒေသတွင်နေထိုင်သည့်ပြည်သူများအတွက် မြေဆီလွှာစနစ်တကျထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် 	<ul style="list-style-type: none"> • အပူပိုင်းဒေသနေပြည်သူများ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးနိုင်ခြင်း 	(၁-၂) နှစ်	စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အပူပိုင်းဒေသစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန	ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	UNEP၊ FAO၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>အတွက်မြေဆီလွှာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်ဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းပညာပေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသည့်အရည်အသွေးကောင်းမွန်သည့်မျိုးစေ့များအလွယ်တကူရယူအသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက်ကျေးရွာအဆင့်မျိုးစေ့ဘဏ်စနစ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ခြင်း • ရေအရင်းအမြစ်များအကျိုးရှိစွာအသုံးချနိုင်မည့်အပူပိုင်းဒေသစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များဖော်ထုတ်အသုံးချခြင်း 						
၅-၉	စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင်ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုမှလျော့နည်းစေရေး	ရေလွှမ်းမိုးခြင်းဖြစ်ပွားနိုင်သောဒေသရှိစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများအတွက်အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့နိုင်ရေးအကူအညီပေးရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းရွေးချယ်ထားသော(၁၀)မြို့နယ်တွင် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းနှင့်ဆားငန်ရေဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသောသီးနှံများစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများနှင့်လယ်သမားများအားစည်းရုံးပညာပေးခြင်း • ရေလွှမ်းမိုးခြင်းနှင့်ဆားငန်ရေဒဏ်ကိုခံနိုင်ရည်ရှိသောသီးနှံများကို 	<ul style="list-style-type: none"> • ရေလွှမ်းမိုးခြင်းဖြစ်ပွားနိုင်သောဒေသများရှိစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများ၏အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းကိုကာကွယ်ထောက်ပံ့မှုပေးနိုင်ခြင်း 	(၃)နှစ်	စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	FAO၊ Action Aid၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>စမ်းသပ်ရန်နှင့်မျိုးစေ့ပွားများ စိုက်ပျိုးနိုင်မည့် သင့်လျော်သော နေရာများ သတ်မှတ်ခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • လယ်လုပ်သူများဆန်စက်လုပ် ငန်းရှင်များဆန်ကုန်သည်များ အကြားသတင်းအချက်အလက် ဖလှယ်မှုလွယ်ကူစေခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးအတွက်တာဝန် များဆောင်ရွက်ထိန်းသိမ်းခြင်း • သောက်သုံးရေကန်များ တည်ဆောက်ထိန်းသိမ်းခြင်း • တာဝန်များနှင့်သောက်ရေကန် များကို လိုအပ်သလို ထိန်းသိမ်း နိုင်ရန် ရပ်ရွာလူထုကို လေ့ကျင့်ပေးခြင်း 						
၅-၁၀	မြို့ပြတွင်မြေလျင်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုလျော့ပါး စေရေး	ဘေးလျော့ပါးစေခြင်း နှင့်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း ဖြင့်လူဦးရေထူထပ်သော မြို့ပြ ဒေသများတွင် မြေလျင်ကြောင့်ဆုံးရှုံး နိုင်မှုကိုလျော့ပါးစေခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> • ပဲခူး၊ မန္တလေး၊ နေပြည်တော်၊ ပြင်ဦးလွင်၊ စစ်ကိုင်း၊ ရွှေဘို၊ တောင်ကြီးနှင့် ရန်ကုန်စသော ငလျင်ကြောင့်ဆက်စပ်နေသော မြို့ကြီးများတွင်မြေလျင်ဆိုင် ရာအရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း • မြေလျင်နှင့်ပတ်သက်၍ အလေးဂရုပြုမှု ရှိစေမည့် 	<ul style="list-style-type: none"> • မြို့နေလူထုမှမြေလျင် နှင့်ပတ်သက်၍အလေး ထားအာရုံစိုက်မှုရှိလာ ပြီးလုံလောက်သော ပြင်ဆင်မှုများရှိစေခြင်း 	(၃)နှစ်	သက်ဆိုင်ရာ မြို့တော်စည်ပင်သာ ယာရေးကော်မတီ များ၊ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်စည်ပင်သာ ယာရေးအဖွဲ့များ	မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ် ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီး ဌာန၊ သက်ဆိုင် သောဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	ADPC အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>လုပ်ငန်းစဉ်များဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာမြို့တော်စည်ပင်သာယာအဖွဲ့များနှင့်စည်ပင်သာယာရေးဦးစီးဌာနတို့မှဦးဆောင်ခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • မြို့ကြီးများအတွင်းရပ်ကွက်အလိုက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့်အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုစီမံကိန်းများထားရှိခြင်း • အရေးပါသောအဆောက်အအုံများ၏ထိခိုက်ပျက်စီးခံရနိုင်မှုအပေါ်အကဲဖြတ်ချက်ပြုစုခြင်း • အဆိုပါဆောက်လုပ်ထားရှိမှုများ၏ကြိုခိုင်မှုကိုမြှင့်တင်ရန်အတွက်ဆောင်ရွက်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း 						
၅-၁၁	သဘာဝဘေးကြောင့်ဆုံးရှုံးမှုလွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရန်နှင့်မျှဝေနိုင်ရန်အတွက်အာမခံစနစ်ဖော်ဆောင်ရေး	သဘာဝဘေးဆိုင်ရာထိခိုက်နစ်နာမှုများကိုလျော်ကြေးပေးရန်ထိရောက်သောစီးပွားရေးနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာနည်းလမ်းများဖော်ထုတ်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • တည်ဆဲသဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်သည့်အာမခံထားရှိနိုင်မှုများကိုလေ့လာခြင်း • ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအတွက်ဆွေးနွေးပွဲများ၊လူထုအာရုံစိုက်မှုရရှိစေမည့်အစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း • နစ်နာဆုံးရှုံးမှုလွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရေးအစီအစဉ်များတိုးတက်ဖြစ် 	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများပါဝင်လာခြင်းကိုမြှင့်တင်နိုင်ခြင်း • နစ်နာဆုံးရှုံးမှုလွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရေးအစီအစဉ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ စမ်းသပ်အသုံးပြုနိုင်ခြင်း 	(၃)နှစ်	မြန်မာ့အာမခံ	လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၊	၃

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<p>ပေါ်ရေးအတွက်သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများကိုစည်းရုံးဆွဲဆောင်ခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သောဒေသများ(ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရှိမြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ်) တွင်ပဏာမစမ်းသပ်မှုအစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ပဏာမစမ်းသပ်မှုမှရရှိလာသော သင်ခန်းစာများကိုအခြေပြု၍ အဆိုပါအစီအစဉ်ကိုပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း၊ပြန်လည် လုပ်ဆောင်ခြင်း 						
၅-၁၂	ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့်အတည်ပြုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်“သဘာဝဘေးကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအားအကဲဖြတ်မှု”ကို စတင်အသုံးပြုရေး	လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများအားအတည်ပြုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးပါဝင်လာခြင်းဖြင့် နောင်တွင်ဖြစ်ပေါ်လာမည့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများ လျော့ချရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ၏ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့်အတည်ပြုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် “သဘာဝဘေးကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအားအကဲဖြတ်မှု” ဆိုင်ရာ ညွှန်းကိန်းများပါဝင်လာစေခြင်း • အဆိုပါသုံးသပ်ချက်ကိုဆောင်ရွက်ရန်နှင့်ပတ်သက်၍သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်း • ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းမြို့နယ် 	<ul style="list-style-type: none"> • ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများ၏ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့်အတည်ပြုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကို ထည့်သွင်းလာခြင်း • သဘာဝဘေးကျရောက်ရာဒေသများတွင် အိုးအိမ်စည်းစိမ်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုလျော့နည်းစေခြင်း 	(၃)နှစ်	စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန	ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအမျိုးသားကော်မရှင်၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	WFP ၊ ADPC၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			(၁၀)မြို့နယ်တွင်အမှန်တကယ် ကျင့်သုံး လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးခြင်း	• စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှု အတွက်အလေ့အကျင့် များမြှင့်တင်ပေးခြင်း					
၅-၁၃	တောင်ပေါ်ဒေသများ၏ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို မြှင့်တင်ပေးရေး	တောင်ပေါ်ဒေသများ၏ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှု ကိုမြှင့်တင်ရန်အတွက် မြေပြိုမှု အန္တရာယ်၏ အကြောင်းအရင်းနှင့် သက်ရောက်နိုင်မှုကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> ချင်းပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ် နှင့်ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင်လူဦး ရေသဘာဝသယံဇာတများစိုက် ပျိုးရေးစနစ်များ၊ရေဝေရေလဲစီမံ ခန့်ခွဲမှု၊ မိသားစုဝင်ငွေရရှိနိုင် သည့်လုပ်ငန်းများစသည်တို့ အတွက်လေ့လာမှုများဆောင်ရွက် ခြင်း မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာလျော့နည်း လာခြင်း၊မြေဆီလွှာပြုန်းတီးခြင်း ပြဿနာများအပေါ်အကဲဖြတ်ခြင်း စိုက်ပျိုးမြေများကိုအခြားကိစ္စရပ် များအတွက်တလွဲအသုံးပြုခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုး ခြင်း၊ခွင့်ပြုချက်မရှိပဲသစ်ပင် ခုတ်လှဲခြင်း၊ဘေးမဲ့တောများ အတွင်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ဖမ်းဆီးခြင်းစသောကိစ္စရပ်များ နှင့်ပတ်သက်၍ဥပဒေကျင့်သုံး ခြင်းအပေါ်ပြည်သူလူထုအား စည်းရုံးပညာပေးခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်မှုလျော့နည်းစေ မည့်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်များကျင့် သုံး ဆောင်ရွက်ခြင်းကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ခြင်း တောင်ပေါ်ဒေသနေ ရပ်ရွာလူထုမှသဘာဝ အရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာဥပဒေလုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်ပတ် သက်၍အလေးဂရုပြုမှု ရှိလာခြင်း တောင်ပေါ်ဒေသနေ ရပ်ရွာလူထုမှရေရှည် တည်တံ့မည်မြေယာနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်များရရှိ လာခြင်း 	(၁-၂) နှစ်	ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး အမျိုးသား ကော်မရှင်	နယ်စပ်ဒေသ နှင့်တိုင်းရင်း သားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးနှင့်စည်ပင်သာ ယာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲ ရေးဦးစီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာန၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်း၊ သစ်တောဦးစီးဌာန	UNEP၊ WFP၊ FAO၊ ICIMOD၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	၃

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့ အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုထိခိုက်မှု လျော့နည်းစေမည့် ကုန်းမြင့် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အဆိုပါကျင့်သုံး လုပ်ဆောင်မှုများကို သရုပ်ပြ ဆောင်ရွက်ခြင်း 						

ကဏ္ဍ-၆။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး

ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

၆၃။ ရပ်ရွာလူထုသည် သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဦးစွာတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်သူများဖြစ်သည့် နည်းတူ ဒေသတွင်းသဘာဝဘေးများနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့်ပတ်သက်၍ သိကျွမ်းသူများလည်း ဖြစ်ကြရာ အရေးပေါ်ချက်ချင်းဆောင်ရွက်ရသော ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အရေးအပါဆုံးသူများ ဖြစ်ကြသည်။ စနစ်တကျကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားသော ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းသည် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး အတွက်အဓိကကျသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များအရ သဘာဝ ဘေးဖြစ်ပွားပြီးနောက်တွင် စနစ်တကျကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားသော ရပ်ရွာလူထုသည် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အားနည်းသောရပ်ရွာလူထုထက်ပုံမှန်အခြေအနေသို့ ပိုမိုမြန်ဆန်စွာရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ “နာဂစ်မုန်တိုင်း လွန်ကာလပူးတွဲအကဲဖြတ်မှု (Post-Nargis Joint Assessment-PONJA)” တွင်လည်း “ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအပေါ်အလေးထားရေး” ကဏ္ဍကို အလျင်အမြန်နှင့်အချိန်တိုအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်သင့်ကြောင်းဖော်ပြထားပါသည်။ “ဘေးလျော့ပါး ရေးတွင် အပြည့်အဝပါဝင်ဆောင်ရွက်သော ရပ်ရွာလူထု၏ကဏ္ဍ”ကို “နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအစီအစဉ် (Post-Nargis Recovery and Preparedness Plan - PONREPP)”၏ မျှော်မှန်းရလဒ်များအဖြစ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အတူ ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်ဘေးလျော့ပါးရေးသည်လည်း ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ် များ (Hyogo Framework for Action - HFA)တွင် ကဏ္ဍများစွာနှင့် ပေါင်းစပ်ယှက်နွှယ်နေသော အကြောင်းအရာအဖြစ် ထည့်သွင်းထားပါသည်။

၆၄။ ပြည့်စုံကျယ်ပြန့်သော ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် ဘေးလျော့ပါး ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဤကဏ္ဍသည် ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝ ဘေးလျော့ပါးရေးအတွက် မူဘောင်တစ်ရပ် ပေါ်ထွက်လာရန်နှင့် ရပ်ရွာအဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင် ပြင်ဆင်ရေးနှင့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအတွက် လုပ်ငန်းများဖော်ထုတ်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်ကဏ္ဍခွဲများ

ကဏ္ဍခွဲ ၆-၁။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးမူဝါဒပေါ်ပေါက်လာစေရေး

၆၅။ ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး မူဝါဒရေးဆွဲရန်အတွက် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနက ဦးဆောင်ကဏ္ဍမှ ပါဝင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါမူဝါဒ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် ဘေးလျော့ပါး ရေးအတွက် မူဘောင်တစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်စေရန်နှင့် အနာဂတ်တွင်ဆောင်ရွက်မည့် အဆိုပါလုပ်ငန်းစီမံကိန်း

များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လမ်းညွှန်မှုပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါမူဝါဒရေးဆွဲရန်အတွက် ဝန်ကြီးဌာနများမှ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ ပညာရှင်များပါဝင်သော အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့(Task Force) တစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့သည် UNDP၊ ASEAN၊ ADPC ကဲ့သို့သော ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကိုဒေသအတွင်း၌စတင်ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီဖြင့် အခြားအာဆီယံနိုင်ငံများ၏ အလားတူ မူဝါဒများကိုလေ့လာရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါမူဝါဒတွင် လုပ်ငန်းနှင့်သက်ဆိုင်သူအားလုံးနှင့်ပတ်သက်ဆက်နွှယ်မှု၊ လိုအပ်ချက်စသည်တို့ကို ထင်ဟပ်ပေါ်လွင်စေရန် ရေးဆွဲမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ မူဝါဒကို အတည်ပြုနိုင်ရန်နှင့် လက်တွေ့ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်နိုင်စေရန် အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီသို့ တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၆-၂။ အမျိုးသားအဆင့်ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ် ဆောင်ရွက်ရေး

၆၆။ ရည်မှန်းချက်မှာ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး အစီအစဉ်များ တစ်ပြေးညီ ဖြစ်စေရန် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံအတွင်း ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး အစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အထောက်အကူပြုရေးအတွက် ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီး၏ အခန်းကဏ္ဍများကို ရှင်းလင်းတိကျစွာ ဖော်ပြခြင်းဖြင့် အဆိုပါရည်မှန်းချက် ပေါက်မြောက်အောင်မြင်နိုင်ရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် အစိုးရနှင့်အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစနစ်နှင့်သတင်းအချက်အလက်ဖလှယ်ရေး၏အရေးပါမှုကိုအလေးအနက်ထားလျက် ၎င်းတို့အတွက် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်နိုင်မည့်နည်းလမ်းများကိုပံ့ပိုးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဤကဏ္ဍခွဲ၏လုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုရန် ဖြစ်ပြီး ကဏ္ဍခွဲ ၆-၁ “ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးမူဝါဒပေါ်ပေါက်လာစေရေး ” နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရန်လည်းဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးတွင် အတွေ့အကြုံရှိသော မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊ UNDP နှင့် အခြားအစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးတွဲလုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၆-၃။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာစေတနာ့ဝန်ထမ်းစိတ်ဓါတ်ကို အားပေးမြှင့်တင်ရေး

၆၇။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ရန်မှာ အဆိုပါလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရာသည့် ရပ်ရွာအတွင်းရှိလူထု၏ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်း၌ မူတည်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲအရ ဒေသခံများ၏ လိုအပ်ချက်များကို အခြေခံသော သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများကိုပံ့ပိုးဖော်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့၌ဒေသခံများကိုယ်တိုင်ပါဝင်စေခြင်းဖြင့်ရပ်ရွာ

စေတနာ့ဝန်ထမ်းစိတ်ဓာတ်ကို ရင့်သန်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ရပ်ရွာသဘာဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် ရပ်ရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၆-၄။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်ဌာနများ တည်ထောင်ရေး

၆၈။ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိစီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ဦးစီးဌာနသည် ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်ဌာနများ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ရန်အတွက် ဦးဆောင်နိုင်သော အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း သည် နိုင်ငံအတွင်းရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်များ ပြုစုပျိုးထောင်ရာ တွင် ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်လျက်ရှိသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း သည် နိုင်ငံတစ်ဝန်း၌ ဖြန့်ကြက်ထားသော စေတနာ့ဝန်ထမ်းများအပြင် ၎င်း၏ရုံးခွဲများအကြား ထိရောက် သောဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်နှင့် ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းနှင့် ဒေသဆိုင်ရာသဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့်၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ဦးစီးဌာနသည် ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်ဌာနများကို ပုံဖော်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအရင်းအမြစ်ဌာနများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် နေရာဒေသကိုလိုက်၍ အနည်းငယ်စီ ကွာခြားနိုင်သော်လည်း အဓိကကျသောလုပ်ငန်းဆောင်တာများအဖြစ် ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် လမ်းညွှန်ချက်များစုစည်းထားရှိပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ ပညာပေးခြင်းနှင့်ဆက်သွယ်ခြင်း(Information, Education, Communication - IEC) ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများတို့ကို ထုတ်ဝေဖြန့်ဖြူးခြင်းဖြင့် ရပ်ရွာလူထုမှသဘာဝဘေးများအပေါ် ပိုမို အလေးဂရုပြုလာစေခြင်း၊ ရပ်ရွာ၏ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာ အချက် အလက်များ စုစည်းထားရှိခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းတို့ ပါဝင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၆-၅။ သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအတွက် အသေးစားငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ရေး

၆၉။ ဤကဏ္ဍခွဲအစီအစဉ်ကို အခြားဒေသများ၌ မစတင်မီ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ချင်းပြည်နယ် အတွင်းရှိ မြို့နယ်များတွင် စမ်းသပ်အစီအစဉ်(၁၀)ခု စတင်ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အဓိကထားလုပ်ဆောင် ရန်မှာ လမ်းအမြင့်များကို ပိုမိုမြင့်တင်ခြင်းဖြင့် ရေလျှံခြင်းကို ဟန့်တားကာကွယ်နိုင်သောတာများအဖြစ်

လည်းကောင်း၊ ရေလွတ်အသက်ကယ်လမ်းတာပေါင်များအဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်စေခြင်း၊ ဘေးလွတ်ရာဒေသများသို့ ရောက်ရှိနိုင်သော လမ်းကြောင်းများကို ညွှန်ပြသည့်အမှတ်အသားများ ပြုလုပ် စေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးတွင် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း များမှကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် မြို့နယ်အဆင့် အသေးစားငွေကြေးထောက်ပံ့မှုကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့်အသေးစားငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရေး နှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးကို တာဝန်ယူရန် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ် ရေးဦးစီးဌာနသည် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်၊ မြန်မာအမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရင်များအသင်း နှင့် ကျေးရွာမှတာဝန်ရှိသူတို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ရယူပြီး ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် အနီးကပ် ကြီးကြပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၆-၆။ အသေးစားချေးငွေအစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ရေး

၇၀။ သဘာဝဘေးကျရောက်နိုင်သောဒေသရှိ ရပ်ရွာလူထုအတွက် အသက်မွေးမှုအခွင့်အလမ်း များ ပိုမိုဖန်တီးပေးနိုင်စေရန်အတွက် ဧရာဝတီတိုင်း၊ မကွေးတိုင်း၊ ကချင်ပြည်နယ် နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် အတွင်း မြို့နယ်(၂၀)တွင် အသေးစားချေးငွေအစီအစဉ်ကို စမ်းသပ်စတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ လုပ်ငန်းတွင် အတွေ့အကြုံရှိသော အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - PACT Myanmar) နှင့် UNDP တို့မှ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ အစီအစဉ်၏ ကဏ္ဍတစ်ရပ်အဖြစ် ရပ်ရွာလူထုအား ၎င်းတို့၏ကိုယ်ပိုင်အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို တစ်ဦးချင်းသော်လည်းကောင်း၊ အစုအဖွဲ့အနေဖြင့်သော်လည်းကောင်း စတင်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သင်တန်း များ ဖွင့်လှစ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဒေသအတွင်းရှိ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၏ ပါဝင်မှု ဖြင့် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ဈေးကွက်ရရှိစေရေး အကူအညီပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၆-၇။ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများတွင်ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါး ရေးပေါင်းစပ်ပါဝင်လာစေရေး

၇၁။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများတွင်ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝ ဘေးလျော့ပါးရေးအကြောင်းရပ်ကိုပါဝင်ထည့်သွင်းလာစေရန် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းနှင့် မန္တလေးတိုင်းတို့ရှိ ကျေးရွာ(၃၀)တွင် စီမံကိန်းရေးဆွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော်လျက် ရှိသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများတွင် ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကို ထည့်သွင်းနိုင် စေရန်အတွက် စာရင်းပြုစုရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများမှ မည်သည့်လုပ်ငန်းစီမံချက်များ တွင် ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးကို မည်သည့်ပုံစံဖြင့် ပါဝင်စေမည်ဆိုသည့် အပေါ်တွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများသည် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်မှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို အနီးကပ်ကြီးကြပ်ရန်နှင့်မြို့နယ်အဆင့်မှ ပုံမှန်အစည်းအဝေးများ ကျင်းပပေးခြင်း

ဖြင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သောဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများအကြား သတင်းအချက်အလက်ဖလှယ် နိုင်မှုရှိစေရေး ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၆-၈။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်များဖွံ့ဖြိုးလာ စေရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး

၇၂။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် သဘာဝအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏အုပ်ချုပ်မှု၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်စည်းကမ်းခလေးထုံးစံများကို ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် နိုင်ငံအတွင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများအကြား ဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းကို စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်ရန် ဧရာဝတီတိုင်းနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်း မြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ်ကို ရွေးချယ်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအစဉ်အလာကောင်းများသည် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးနှင့် မည်သို့ဆက်စပ်မှုရှိကြောင်းကို ရပ်ရွာလူထုအား အသိပညာပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်များအပေါ်မူတည်၍သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ဖော်ဆောင်ရန် အထောက်အကူပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကဏ္ဍခွဲ ၆-၃ “ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းစိတ်ဓါတ်ကို အားပေးမြှင့်တင်ရေး” အရ ဖွဲ့စည်းထားသော ရပ်ရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များအား ဤလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်များပေးအပ်နိုင်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၆-၉။ ရပ်ရွာသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအစဉ်အလာကောင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ စာအုပ်စာတမ်း၊ မှတ်တမ်းများ ထိန်းသိမ်းထားရှိရေး

၇၃။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရပ်ရွာလူထု၏ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး အစဉ်အလာကောင်းများကို ဖော်ထုတ်မှတ်တမ်းတင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် နိုင်ငံအတွင်းသဘာဝဘေးကျရောက်နိုင်သည့် ဧရာဝတီတိုင်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ်တွင် စစ်တမ်းများကောက်ယူရာ၌ အထောက်အကူပြုရန်နှင့် နိုင်ငံအတွင်း အခြားဒေသများတွင် ပုံစံယူကျင့်သုံးနိုင်မည့် ရပ်ရွာလူထုမှဦးဆောင်သော အစဉ်အလာကောင်းများကို ဖော်ထုတ်၍ မှတ်တမ်းများ ထားရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား(၉)

ကဏ္ဍ-၆။ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်းကာလ	ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရဌာနများ	ပူးပေါင်းပါဝင်မည့်အဖွဲ့အစည်းများ	ဦးစားပေးအစီအစဉ် (ပါဒု၊တ)
၆-၁	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးမူဝါဒပေါ်ပေါက်လာစေရေး	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို အထောက်အပံ့ပေးရန်	<ul style="list-style-type: none"> အာဆီယံနိုင်ငံများမှ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးမူဝါဒများ စုစည်းလေ့လာခြင်း သက်ဆိုင်သူများပူးပေါင်းပါဝင်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် နိုင်ငံအတွက်သင့်လျော်မည့် ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးမူဝါဒတစ်ရပ်ရေးဆွဲခြင်း ယင်းမူဝါဒကို ဗဟိုကော်မတီသို့ တင်ပြခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်များ၏ အရေးပါမှုကို သိရှိပြီး၊ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ရရှိလာခြင်း 	(၂)နှစ်	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	UNDP၊ UNICEF၊ UNAIDS၊ ASEAN၊ ADPC၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊ ACF၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊	၀
၆-၂	အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ရေး	နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းတွင် ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ်တစ်ရပ်ရေးဆွဲရန်	<ul style="list-style-type: none"> မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ်ကို အထောက်အကူပြုရေးတွင် ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီး၏ အခန်းကဏ္ဍကို ဖော်ပြသည့် အစီအစဉ်တစ်ခုရေးဆွဲခြင်း အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစနစ်နှင့် ကွန်ရက်စနစ်အတွက် ရှင်းလင်းသောလမ်းညွှန်ချက်ပေါ်ပေါက်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအယူအဆကို ကျယ်ပြန့်စွာ လက်ခံလာခြင်း နိုင်ငံတစ်ဝန်း ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ်များ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်လာနိုင်ခြင်း 	(၃)နှစ်	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပို့ဆောင်ရေး၊ မွေး/ရေလယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ သက်ဆိုင်သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	UNDP၊ UNAIDS၊ UNICEF၊ World Vision၊ Oxfam၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊	၀
၆-၃	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းစိတ်ဓာတ်ကို အားပေးမြှင့်တင်ရေး	ရေရှည်တည်တံ့သော ရပ်ရွာလူထုဦးဆောင်သည့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အားပေးရန်	<ul style="list-style-type: none"> ကျေးရွာအုပ်စုသဘာဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများအောက်တွင် ကျေးရွာစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> စေတနာ့ဝန်ထမ်းစိတ်ဓာတ်နှင့် ရပ်ရွာလူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု စိတ်ဓာတ်ရင့်သန်လာခြင်း 	(၂)နှစ်	ပြည်နယ်/တိုင်း သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ	ခရိုင်/မြို့နယ်အဆင့် သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီ	UNDP၊ UNV၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါ။တ)
			<ul style="list-style-type: none"> • မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်း၍ အခြေခံဆုံးရှုံးနိုင်မှု အကဲဖြတ်ချက်နှင့်ဖြစ်ရပ်/ပြဿနာကိုဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သင်တန်းများပေးခြင်း • ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအစီအစဉ် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်စေတနာ့ဝန်ထမ်းများကို အကူအညီပေးခြင်း(ကဏ္ဍခွဲ၆-၂၊ ၆-၅၊ ၆-၇တို့နှင့် ဆက်စပ်လျက်) • အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ရှိစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များ၏သတင်းအချက်အလက်စုစည်း ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း • သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်းကိုအားပေးခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • ရပ်ရွာလူထုမှသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအကြောင်းအရာများအပေါ် နားလည်မှုတိုးမြှင့်လာခြင်း • ရပ်ရွာလူထုမှပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေခြင်း 			များ၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	Care Myanmar ၊ IRC/LWF၊ Save the Children၊ Action Aid၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊	
၆-၄	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်ဌာနများ တည်ထောင်ရေး	မဟာဗျူဟာကျသောဒေသများ၌ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များနှင့်ပတ်သက်၍ တာဝန်ယူဖြေဆိုရင်း	<ul style="list-style-type: none"> • ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်ဌာနများ၏ တိကျသောအခန်းကဏ္ဍနှင့် တာဝန်များသတ်မှတ်ခြင်း • အဆိုပါဌာနများအတွက်(၃)နှစ်တာ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်း 	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအစဉ်အလာကောင်းများနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်ဖလှယ်မှုလွယ်ကူလာခြင်း	(၃)နှစ်	စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်	UNDP ၊ ADPC၊ Save the Children၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါ။တ)
		လင်းနိုင်မည့်နေရာတစ်ခု ပေါ်ပေါက်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> မြို့နယ်အဆင့်ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်ဌာနများတည်ထောင် ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝ ဘေးလျော့ပါးရေး အစီအစဉ်များအကောင် အထည်ဖော်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာ ထောက်ပံ့မှုပေးနိုင်ခြင်း 			ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးဦးစီး ဌာန		
၆-၅	အသေးစားငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ် ဖြင့်သဘာဝဘေးကြို တင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် သဘာဝဘေးလျော့ပါး ရေးအတွက်ဆောင်ရွက် ရေး	အသေးစားငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ် ထူထောင်ခြင်းဖြင့်ရပ်ရွာ လူထုဦးဆောင်သည့် သဘာဝဘေးကြိုတင် ပြင်ဆင်ရေးနှင့်သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> ဧရာဝတီတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်း၊ရန်ကုန်တိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ချင်းပြည်နယ်တို့ တွင် စမ်းသပ်အစီအစဉ်(၁၀)ခုစီ သတ်မှတ်ခြင်း ဌာနဆိုင်ရာအရာရှိများ၊အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့အစည်းများမှကိုယ်စား လှယ်များပါဝင်သောမြို့နယ်အဆင့် အသေးစားငွေကြေးထောက်ပံ့မှုကော် မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း တိကျသောစည်းမျဉ်း/ စည်းကမ်း များဖြင့်မြို့နယ်အဆင့်အသေးစား ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်များ ဖော်ဆောင်ခြင်း စီမံကိန်းများရွေးချယ်အကောင် အထည်ဖော်ခြင်း အလားတူအစီအစဉ်များသို့မဟုတ် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သောလုပ်ငန်း 	<ul style="list-style-type: none"> ကျေးရွာအဆင့်၏ကနဦး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက် များပေါ်ပေါက်လာခြင်း ရပ်ရွာလူထုမှသဘာဝ ဘေးခံနိုင်ရည်စွမ်းတိုး တက်လာခြင်း 	(၃)နှစ်	အထွေထွေအုပ် ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	UNDP ၊ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးရေး ရာအဖွဲ့ချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီး စွမ်းဆောင်ရင် များအသင်း၊ Action Aid၊ Oxfam၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါ၊တ)
			စီမံကိန်းများ၊အခြားဒေသများတွင် ဆောင်ရွက်ရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း						
၆-၆	အသေးစားချေးငွေအစီ အစဉ်ဆောင်ရွက်ရေး	သဘာဝဘေးကျရောက်နိုင် သော ဒေသရှိရပ်ရွာလူထု အတွက်ရွေးချယ်စရာ အသက်မွေးမှုအခွင့်အလမ်း များပိုမိုဖန်တီးပေးရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ဧရာဝတီတိုင်း၊ မကွေးတိုင်း၊ ရခိုင် ပြည်နယ်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်တို့ တွင် (၅)မြို့နယ်စီ စုစုပေါင်း(၂၀) မြို့နယ်တွင် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့ အစည်းများမှတစ်ဆင့် အသေးစား ချေးငွေအစီအစဉ်တည်ထောင်ခြင်း • ရပ်ရွာလူထုအတွက်အခြားရွေးချယ် စရာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ် ငန်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း • ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများပါဝင် လာခြင်းဖြင့် ရပ်ရွာလူထု၏ ထုတ် ကုန်များဈေးကွက်ရရှိရေးအတွက် ရပ်ရွာလူထုကိုအကူအညီပေးခြင်း 	• ထိခိုက်ခံရဖွယ်ရှိသော ရပ်ရွာလူထုအား အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်း များပိုမို ပံ့ပိုးနိုင်ခြင်း	(၅)နှစ်	အထွေထွေအုပ် ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ သမဝါယမဦးစီး ဌာန		UNDP၊ FAO၊ PACT Myanmar၊ Oxfam၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ် ငန်းများ	၀
၆-၇	ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းများတွင်ရပ်ရွာ အခြေပြုသဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးပေါင်းစပ် ပါဝင်လာစေရေး	ရပ်ရွာအဆင့်တွင် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးမှု လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများနှင့် အစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ဧရာဝတီတိုင်းနှင့်မန္တလေးတိုင်းတို့ တွင်ကျေးရွာ(၃၀)သတ်မှတ်ခြင်း • အဆိုပါကျေးရွာများရှိ စီမံကိန်းရေး ဆွဲပြီးဖြစ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း စီမံကိန်းများ၏ စာရင်းကိုပြုစုခြင်း • ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများတွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးစေရေး လုပ်ငန်းများထည့်သွင်းပါဝင်လာစေ ရန်အချက်အလက်များဖော်ထုတ်ခြင်း အတွက် ရပ်ရွာမှအဖွဲ့အစည်းများကို 	• ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်း စီမံကိန်းများတွင်ရပ်ရွာ အခြေပြုသဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးကိစ္စရပ်ပါ ဝင်လာခြင်းမှတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများ အတွက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု များတွင်သဘာဝဘေး ကြောင့်ဆုံးရှုံးမှုများ လျော့နည်းစေခြင်း	(၃)နှစ်	အထွေထွေအုပ် ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊	နယ်စပ်ဒေသ နှင့်တိုင်းရင်း သားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးနှင့်စည်ပင် သာယာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲ ရေးဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သော	UNDP၊ FAO၊ UNAIDS၊ World Vision၊ LWF၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒ၊တ)
			<p>အကူအညီပေးခြင်း (၅-၃နှင့်ဆက်စပ်လျက်)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ရပ်ရွာအဖွဲ့များမှအကောင်အထည်ဖော်မှုအပေါ်အနီးကပ်စောင့်ကြည့်ခြင်း • အကောင်အထည်ဖော်သည့် အဖွဲ့အစည်းများအကြားမြို့နယ်အဆင့်ဆွေးနွေးပွဲများ ပုံမှန်ကျင်းပခြင်း 				ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ		
၆-၈	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်များဖွံ့ဖြိုးလာစေရေးနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ရေး	ကျေးလက်ဒေသများတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအလေ့အကျင့်ကောင်းများ မြှင့်တင်ပေးရန်	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအကြားဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်း • ဧရာဝတီတိုင်းနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင် (၅)မြို့နယ်စီ၊ စုစုပေါင်း (၁၀)မြို့နယ်၌သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးတို့အကြားဆက်စပ်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ရပ်ရွာလူထုကိုပိုမိုသိရှိလာစေခြင်း • ရပ်ရွာအခြေပြုစေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၏လိုအပ်ချက်များအပေါ်မူတည်၍ သင့်လျော်သော သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးစေခြင်းတို့အတွက်ကူညီပေးခြင်း • အဆိုပါအဖွဲ့များအားသဘာဝအရင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • ဒေသဆိုင်ရာသဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးတို့အကြားဆက်စပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ရပ်ရွာလူထုမှအလေးထားဂရုပြုလာခြင်း၊ အသိပညာတိုးပွားလာခြင်း 	(၅)နှစ်	သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအမျိုးသားကော်မရှင်ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊	UNEP၊ UNDP၊ FAO၊ FREDA၊ LWF၊ မေတ္တာဖောင်ဒေးရှင်း၊ မင်္ဂလာမြန်မာ	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
			အမြစ်များကိုစောင့်ကြပ်ထိန်းသိမ်း နိုင်ရန်အတွက်လေ့ကျင့်ပေးခြင်း						
၆-၉	ရပ်ရွာသဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အစဉ်အလာ ကောင်း များနှင့်ပတ်သက်၍ စာအုပ်စာတမ်း၊ မှတ်တမ်းများထိန်းသိမ်း ထားရှိရေး	နိုင်ငံအတွင်းရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ထူးခြားသော အချက် အလက်များနှင့်ပတ်သက် ၍ မှတ်တမ်းထားရှိရန်	<ul style="list-style-type: none"> ရပ်ရွာလူထုဦးဆောင်၍ ဖော်ထုတ်ခဲ့ သောအလေ့အကျင့်လုပ်ဆောင်ချက် များကိုပုံစံယူကျင့်သုံးလာမည့်ရပ်ရွာ လူထုများနှင့် ပတ်သက်၍ရရှိနိုင် ပြည်နယ်နှင့်ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်း ရွေးချယ်ထားသော(၁၀)မြို့နယ်တွင် စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း လုပ်ဆောင်ချက်များကိုမှတ်တမ်း ထားရှိခြင်း အခြားပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများတွင် ထပ်မံစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း အတွက်စီမံကိန်းတစ်ရပ်ရေးဆွဲခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> အနာဂတ်တွင်ပုံစံယူ ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝ ဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင် ရာစနစ်တကျလုပ် ဆောင်ချက်များကိုမှတ် တမ်းပြုစုထိန်းသိမ်း ထားနိုင်ခြင်း 	(၃)နှစ်	ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ ထားရေးဦးစီးဌာန	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့်ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြန်ကြားရေး နှင့်ပြည်သူ့ ဆက်ဆံရေးဦးစီး ဌာန	UNDP၊ UNESCAP၊ MIMU၊ ASEAN၊ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီ အသင်း၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	ဒု

ကဏ္ဍ-၇။ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေး၊
လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး

ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

၇၄။ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပြည်သူလူထုမှ သဘာဝဘေးနှင့် ပတ်သက်၍ အလေးဂရုပြုမှု ရှိခြင်းသည် အရေးပါသည့်နည်းတူ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ လွယ်ကူရှင်းလင်းသော ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်များကို လိုက်နာခြင်းသည်ပင်လျှင်သဘာဝဘေးကျရောက်စဉ်ကာလအတွင်းအသက်ပေါင်းများစွာကို ကယ်တင်နိုင်ပါသည်။ ပြည်သူလူထုမှ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ အလေးဂရုပြုမှုရှိစေရေး ဆောင်ရွက်မှုများသည် ပြည်သူလူထုနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်ရပါမည်။ ရှင်းလင်းမှုရှိရပါမည်။ အကြောင်းအရာတိကျမှုရှိရပါမည်။ ပြည်သူလူထုအတွင်း ပုံမှန်သတ်မှတ်ကာလများအတွင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်မျိုးဆက်တစ်ခုမှတစ်ခုသို့ လက်ဆင့်ကမ်း ဖြန့်ဝေနိုင်သည်အထိ ရပ်ရွာအတွင်း အစဉ်ရှင်သန်နေသောအသိပညာတစ်ခုဖြစ်သင့်ပါသည်။ သို့မှသာ ပြည်သူလူထု၏ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် နေ့စဉ်ဘဝ၏ခွဲခြားမရသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများသည်ပြည်သူလူထုအားသဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးရေးလုပ်ငန်းများကိုစတင်လုပ်ဆောင်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် UNICEF တို့ပူးပေါင်း၍ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကို ကျောင်းသင်ရိုးညွှန်းတမ်းများတွင် ထည့်သွင်းနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် UNESCO တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် Resource Pack (ဘေးအန္တရာယ်ပညာပေးရင်းမြစ်အိတ်)အစီအစဉ်အရ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ စာသင်ကျောင်း(၂၀၀၀)တွင် Resource Pack (ဘေးအန္တရာယ်ပညာပေးရင်းမြစ်အိတ်) များဖြန့်ဝေခဲ့ပါသည်။ UNDP မှလည်းသဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်သောဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန် ပိုစတာများကို ပြုစုဖြန့်ဝေခဲ့ပါသည်။

၇၅။ အဆိုပါစမ်းသပ်ဆောင်ရွက်မှုများကို အဆင့်မြင့်တင်ရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးသို့ ပျံ့နှံ့အောင်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါဆောင်ရွက်ချက်များကို ပုံမှန်ဆောင်ရွက်သွားရန်၊ ထပ်မံတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ပိုမိုထိရောက်မှုရှိစေရေး ဆောင်ရွက်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါကဏ္ဍခွဲများသည် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကို ပိုမိုစိတ်ဝင်စားမှု ရှိလာစေရန် စမ်းသပ်တီထွင်မှုများဖြင့် ပုံစံရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်သွားရန်နှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်မှုများကို ပိုမိုအားကောင်းစေမည့် စည်းမျဉ်းမူဘောင်များ ချမှတ်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန် ကဏ္ဍခွဲများ

ကဏ္ဍခွဲ ၇-၁။ “သဘာဝဘေးမှ ကင်းဝေးလုံခြုံစေရေး အထိမ်းအမှတ်နေ့” သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုမှအလေးဂရုပြုမှုရှိစေရေး

၇၆။ ဤကဏ္ဍခွဲအရသဘာဝဘေးကြောင့်ကြုံတွေ့ရသော ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများ လျော့ပါးရေးအတွက် နိုင်ငံတော်၏ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြည်သူလူထုအမြဲမပြတ်သိရှိစေရေး ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ “သဘာဝဘေးမှကင်းဝေးလုံခြုံစေရေးအထိမ်းအမှတ်နေ့” အဖြစ်သတ်မှတ်ရန် အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီက သင့်လျော်သောရက်တစ်ရက်ကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်မှုအနေဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ရန်ကုန်တိုင်းသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများကအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်း၍ အဆိုပါနေ့တွင် အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားများ နှစ်စဉ်ကျင်းပရေးအတွက် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအစီအစဉ်များတွင် ပါဝင်သင့်သော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများမှာ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်/တိုင်းအတွင်း သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်မှုများအတွက် ဆုချီးမြှင့်ခြင်း၊ စာစီစာကုံး၊ ပန်းချီပြိုင်ပွဲများကျင်းပခြင်း၊ လူထုပါဝင်သော သရုပ်ပြခြင်းနှင့်ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းများ ပါဝင်ပါသည်။ အဆိုပါ ပြည်နယ်/တိုင်းများတွင် စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်ပြီးနောက်တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့်တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ “ကုလသမဂ္ဂ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအထိမ်းအမှတ်နေ့”ကို နှစ်စဉ်အောက်တိုဘာလ ဒုတိယပတ်၏ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ သတ်မှတ်ထားပြီး၊ဒေသတွင်းအဆင့်တွင် ယင်းနေ့ကိုပင်အာဆီယံက “အာဆီယံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး အထိမ်းအမှတ်နေ့” အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၇-၂။ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေးအစီအစဉ်များ

၇၇။ အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်မှု၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့်ပြည်နယ်/တိုင်းများအားလုံးရှိသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများအား သက်ဆိုင်ရာဒေသအတွင်းကျရောက်နိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုမှ အလေးဂရုပြုမှုရှိစေရန် အသိပညာပေးရေးအစီအစဉ်များအတွက်(၅)နှစ်စီမံကိန်းဖော်ဆောင်ရေးညွှန်ကြားချက်များထုတ်ပြန်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်/တိုင်းစီမံချက်များအပေါ်အခြေပြု၍ ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေးအစီအစဉ်များကိုရေးဆွဲဖော်ဆောင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်(၂၀)တွင် ဒေသဆိုင်ရာသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ၏ကြီးကြပ်မှုဖြင့် စတင်စမ်းသပ်အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

**ကဏ္ဍခွဲ ၇-၃။ ကျောင်းနှင့်ကျောင်းသင်ဘာသာရပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများမှတစ်ဆင့်
သဘာဝဘေးကို အလေးဂရုပြုမှုရှိစေရေး**

၇၈။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပညာရေးစီမံကိန်းနှင့်လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာနသည် UNICEF ၏ ပူးပေါင်းကူညီမှုဖြင့် ကျောင်းသင်ဘာသာရပ် ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင်စရာ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသင်ခန်းစာများ (ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေသောအခြေခံအကြောင်းအရင်းများ နှင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော အကျိုးဆက်များ)ကို ပါဝင်ထည့်သွင်းရန် ၂၀၀၀ပြည့်နှစ် အစောပိုင်းမှစတင်၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် အလယ်တန်းအဆင့် ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင်စရာဘာသာရပ် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကိုပြန်လည်ပြုပြင်ရေးဆွဲရာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သင်ခန်းစာများကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲပြီး မြို့နယ်(၃)မြို့နယ်တွင် စမ်းသပ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်စီစဉ်ထားပါ သည်။ ပညာရေးကောလိပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများတွင်လည်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသင်ခန်းစာ များကိုထည့်သွင်းပေးရန်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ UNESCO နှင့်ပူးပေါင်း၍လည်း သဘာဝဘေးဒဏ် ခံရသည့် မြို့နယ်၊ကျောင်းများတွင် လေ့လာသင်ယူမှုပစ္စည်းများထုတ်လုပ်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ရပ်ရွာသို့ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာပေးအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

**ကဏ္ဍခွဲ ၇-၄။ တက္ကသိုလ်သင်ဘာသာရပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများမှတစ်ဆင့် သဘာဝဘေးကို
အလေးဂရုပြုမှုရှိစေရေး**

၇၉။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် သဘာဝဘေးနှင့် ပတ်သက်၍ အလေးဂရုပြုမှုရှိလာစေရေးအတွက် သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ တက္ကသိုလ်များတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာဘာသာရပ်သင်ခန်းစာများပါဝင်မှုကို ပြန်လည်စိစစ်သုံးသပ်ပြီးသက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်ပါမောက္ခများ၊ သဘာဝဘေးဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပူးပေါင်းပြီး သင်ရိုးစာအုပ်များ တွင်လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်၍ ဖော်ထုတ်ပြုစုရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုလည်း လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၇-၅။ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရေး

၈၀။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများသည် ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများအတွက် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးလျက် ရှိပါ သည်။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် UNESCO နှင့်ပူးပေါင်း၍ Myanmar Education Recovery Programme (ယူနက်စကို-မြန်မာပညာရေးပြန်လည်ထူထောင်မှုအစီအစဉ်)အရမြို့နယ်(၁၅၀)မှပညာရေး

ဝန်ထမ်းများနှင့်အခြေခံပညာကျောင်း(၂၀၀၀)မှကျောင်းအုပ်များကိုပညာရေးဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ၊ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာပို့ချမှုများဖြင့် သဘာဝဘေးဆိုင်ရာ အလေးဂရုပြုမှုနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲ၏ လုပ်ငန်းများအနက်တစ်ခုမှာ ရှိပြီးဖြစ်သော သင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်များကို နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသအတွင်းသင်ရိုးများနှင့် တစ်ပြေးညီ ဖြစ်စေရန်အတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ ‘အဆိုပါသင်တန်းများတွင်တက်ရောက်ခဲ့သောသင်တန်းဆင်းများ၏ ဝေဖန်သုံးသပ်အကြံပြုချက်များ အပေါ်ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း’ နှင့် ‘ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော သင်တန်းလက်စွဲ စာအုပ်များပြန်လည်သုံးသပ်ရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း’ တို့ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း (Disaster Management Course - DMC)၊ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး သင်တန်းအစီအစဉ်(CBDRR) နှင့် နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်(TOI)တို့၏ သင်တန်းသင်ခန်းစာများကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်လျက် ပိုမို တိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

၈၁။ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပြီးသော သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းနှင့် ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးသင်တန်းတို့၏ သင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်များကို စီမံကိန်း၏ ပထမနှစ်အတွင်း ရွေးချယ်ထားသော မြို့နယ်(၂၀)တွင် စမ်းသပ်အသုံးပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။ အခြားပြည်နယ်/တိုင်းများ အားလုံးတွင်သင်တန်းများ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခြင်းမပြုမီ၊ သင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်များကို အပြီးသတ်ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ရာတွင် စမ်းသပ်အသုံးပြုရာမှ ထွက်ပေါ်လာသောရလဒ်များကို ထည့်သွင်းပါဝင်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြခဲ့သော သင်တန်း(၂)မျိုးစလုံးတွင် အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော အခန်းတစ်ရပ်ကိုလည်းပါဝင်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါသင်တန်းများကိုဒေသတွင်းရှိဌာနဆိုင်ရာများမှ တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်စေသင့်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ရွေးချယ်ထားသော မြို့နယ်(၂၀) သည် “ကဏ္ဍခွဲ ၇-၂ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုအား အသိပညာပေးရေးအစီအစဉ်များ” အောက်တွင်ရွေးချယ်ထားသော ရန်ကုန်တိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် များမှ မြို့နယ်များပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၇-၆။ မြို့နယ်အဆင့် အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ရေး

၈၂။ အထက်ဖော်ပြပါကဏ္ဍခွဲသည်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စီမံကိန်း ရေးဆွဲရေးနှင့်ပတ်သက်သောသင်တန်းများဖြစ်ပြီး ဤကဏ္ဍခွဲပါသင်တန်းများမှာ မြို့နယ်အဆင့်၏တိကျ သော တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများကို အခြေခံရန် ဖြစ်ပါသည်။ ရှိပြီးဖြစ်သောအရေးပေါ်အခြေအနေကြိုတင်

ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းသင်တန်း၏ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပိုမို ကောင်းမွန်အောင် ပြင်ဆင်ပြုစုပြီး၊ အဆိုပါသင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို ဒေသအလိုက် မြို့နယ်(၁၅)မြို့နယ် ရွေးချယ်၍ စမ်းသပ်အသုံးပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါသင်တန်းများတွင် ရှေးဦးသူနာပြုစုခြင်း၊ ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ခြင်း၊ သိုလှောင်ရုံများစီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ပို့ချမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် မီးသတ်ဦးစီးဌာနနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်၍ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၇-၇။ သင်တန်းနှင့်ဆိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည်များ မြင့်မားလာစေရေး

၈၃။ ဤကဏ္ဍခွဲသည် ကဏ္ဍခွဲ ၇-၅ “သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရေး” စီမံကိန်းကိုအခြေခံ၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြန်လည်ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ပြီး နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်များကို စီမံကိန်းပထမနှစ်အတွင်းမန္တလေးတိုင်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် ရှိမြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ်၌ စမ်းသပ်ဖွင့်လှစ်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါမြို့နယ် (၁၀) မြို့နယ်မှာ ကဏ္ဍခွဲ ၇-၂ “သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုအား အသိပညာပေးရေး အစီအစဉ်များ” နှင့် ကဏ္ဍခွဲ ၇-၅ “သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရေး” တို့တွင်ရွေးချယ်ထားသော မြို့နယ် များပင်ဖြစ်ပါသည်။ ရရှိလာသောအတွေ့အကြုံများအပေါ်မူတည်၍ သင်တန်းများကိုလိုအပ်သလိုပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၏ လက်ရှိနည်းပြ သင်တန်းအစီအစဉ်ကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၇-၈။ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးမှုအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ရေး

၈၄။ ဤကဏ္ဍခွဲတွင် သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေးအတွက် စာအုပ်စာတမ်း/ပစ္စည်းများပြုစုထုတ်ဝေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကဲ့သို့ သောအခြင်းအရာများနှင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု စသောအရေးကြီးသည့် ခေါင်းစဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ စာအုပ်စာတမ်း/ပစ္စည်းများပြုစုဖြန့်ဝေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် သဘာဝဘေးခံရဖွယ်ရှိ သောဒေသရှိရပ်ရွာလူထုထံအဆိုပါစာအုပ်စာတမ်း/ပစ္စည်းများရောက်ရှိရန်နှင့်အဆိုပါရပ်ရွာလူထုအတွက် သီးသန့်ရည်ရွယ်ထုတ်လုပ်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ပထမဆောင်ရွက်ချက်အနေဖြင့် ခေါင်းစဉ်တစ်ရပ် ကိုရွေးချယ်ပြီး ရပ်ရွာလူထုအသိပညာပေးမှုဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်း/ပစ္စည်းများကိုပြုစုပြင်ဆင်ပြီးနောက် မန္တလေးတိုင်းနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ်(၆)မြို့နယ်ရှိရပ်ရွာလူထု၌ စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် လိုအပ်သလို ထပ်မံပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပုံနှိပ်ပြီး ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် အစိုးရမဟုတ် သော အဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ဆင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြန့်ဝေသွားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၇-၉။ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလေ့ကျင့်ရေးကျောင်းဖွင့်လှစ်တည်ထောင်ရေး

၈၅။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးမှထိခိုက်ခံရနိုင်ဖွယ်အနေအထားတွင် ရှိသဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ၊ ပြည်နယ်/တိုင်းနှင့် ၎င်းအောက်ရှိအဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ကိုသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းပညာပံ့ပိုးမှုများပေးနိုင်ရန် ဗဟိုအဆင့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ၎င်းအဖွဲ့အစည်းသည် အမျိုးသားသဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီအောက်ရှိ ဆပ်ကော်မတီများအတွက် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အကြံပေးအဖွဲ့ အဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းသည် သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အာဆီယံနှင့် အခြားနိုင်ငံများမှ အလားတူအဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနတွင်ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်သောသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလေ့ကျင့်ရေးဌာနသည် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း ပေါ်ပေါက်လာရန် အခြေခံအုတ်မြစ် ဖြစ်ပါသည်။ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာနသည် ADPC မှ နည်းပညာအကူအညီရယူလျက် ဤကဏ္ဍခွဲအောက်ရှိ လုပ်ငန်းများကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍခွဲ ၇-၁၀။ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာသုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေး

၈၆။ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ သုတေသနပညာရှင်များ မွေးထုတ်လေ့ကျင့်ပေးရန်၊ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ပေါ်ထွက်လာစေရန် ရည်ရွယ်လျက် ဤကဏ္ဍခွဲတွင် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဦးဆောင်မှု၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ သုတေသနဌာနခွဲ၏ အနီးကပ်ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ဗဟိုအဆင့် သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်တစ်ရပ်ဖော်ဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီအစဉ်အရသုတေသနပြုလုပ်ရန်အတွက် ဦးစားပေး နယ်ပယ်များကိုသတ်မှတ်ဖော်ပြပေးပြီးဝန်ကြီးဌာနများမှ သက်ဆိုင်ရာသုတေသနလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုကို ကြီးကြပ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင်သုတေသနလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ရွေးချယ်ချဉ်းကပ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်အလိုက် သုတေသနစာတမ်းခေါင်းစဉ်များရွေးချယ်၍ သုတေသနစာတမ်းများ ပြုစုရေးသားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်သည် ဆောင်ရွက်ဆဲ ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံတကာ သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်အစပြုလုပ်ဆောင်မှုများ (တက္ကသိုလ်၊ စက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ဦးစီးဌာနများ၏ သုတေသနဌာနများနှင့် နိုင်ငံတကာတွင်ဆောင်ရွက်ဆဲဖြစ်သော Provention Research Grant) နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

**ကဏ္ဍခွဲ ၇-၁၁။ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာဒေသတွင်းဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်ထူထောင်ရေး
နှင့်အသိပညာဖလှယ်ရေး**

၈၇။ အာရှဒေသတွင်း နိုင်ငံများစွာတွင်ကျယ်ပြန့်သော ဗဟိုအဆင့် သဘာဝဘေး ကာကွယ်
စောင့်ရှောက်ရေးအစီအစဉ်များတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပြီး အချို့အစီအစဉ်များကိုလည်း အောင်မြင်စွာ
အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့အနက် အာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး
ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် လဲလှယ်နိုင်ရန်အတွက် အခြေအနေတစ်ရပ် ပေါ်ထွန်းစေရန်မှာလည်း
အရေးကြီးသောလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထား
ရေးဝန်ကြီးဌာနသည် နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများမှ နည်းပညာအကူအညီ ရယူလျက်
အာဆီယံနိုင်ငံများ၏သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအတွေ့အကြုံများဖော်ပြထားသော ဝက်(ဘ်)ဆိုက်
တစ်ခုပေါ်ထွက်လာစေရေး ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဝက်(ဘ်)ဆိုက်ကို UNDP၊ အာဆီယံ၊
ADPC၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနတို့မှ ပူးတွဲ
တာဝန်ယူရန် ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် အဆိုပါဝက်(ဘ်)ဆိုက်၌ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံမဟုတ်သော
အခြားအာရှနိုင်ငံများ၏ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများ ပါဝင်လာစေရန်အတွက်
တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား(၁၀)

ကဏ္ဍ-၇။ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့လူထုအားအသိပညာပေးရေး၊ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒု၊တ)
၇-၁	“သဘာဝဘေးမှ ကင်းဝေးလုံခြုံစေရေး အထိမ်းအမှတ်နေ့” သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် သဘာဝဘေးနှင့်ပတ် သက်၍ပြည်သူ့လူထုမှ အလေးဂရုပြုမှုရှိစေရေး	လူမှုဝန်းကျင်တွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ် သက်၍အလေးဂရုပြုမှု ရှိစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • “သဘာဝဘေးမှကင်းဝေးလုံခြုံစေ ရေးအထိမ်းအမှတ်နေ့” သတ်မှတ်ခြင်း • အဆိုပါနေ့ကို ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက် ရေးကော်မတီများမှအခမ်းအနား ကျင်းပပြုလုပ်နိုင်ရန်ဗဟိုကော်မတီမှ ညွှန်ကြားချက်ထုတ်ပြန်ပေးခြင်း • သက်ဆိုင်ရာသဘာဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီနှင့်အစိုးရ မဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများပူးပေါင်း ပြီး အဆိုပါတိုင်း(၂)တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် (၁)ခုတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးစေရေး အစီအစဉ်များနှစ်စဉ်လုပ်ဆောင်ခြင်း • အဆိုပါလှုပ်ရှားမှုကိုကျန်ရှိသောတိုင်း နှင့်ပြည်နယ်များသို့တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝဘေးလျော့ပါး ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့လူထုမှအလေး ထားဂရုပြုမှုရှိလာခြင်း 	(၄)နှစ်	အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးဗဟို ကော်မတီ၊လူမှု ဝန်ထမ်း၊ကယ် ဆယ်ရေးနှင့်ပြန် လည်နေရာချ ထားရေးဝန်ကြီး ဌာန	ပြည်နယ်/ တိုင်း သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးကော် မတီများ၊ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန	UNICEF၊ UNDP၊ UNIC၊ ASEAN၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊	ဒု
၇-၂	သဘာဝဘေးနှင့်ပတ် သက်၍ပြည်သူ့လူထု အားအသိပညာပေးရေး	သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများအပေါ် ပြည်သူ့လူထုတစ်ရပ်လုံးမှ အလေးဂရုပြုမှုကိုမြှင့်တင် ပေးရန်	<ul style="list-style-type: none"> • ပြည်သူ့လူထု၏အလေးဂရုပြုမှု အစီအစဉ် (၅နှစ်တာကာလ)ကို ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းသဘာဝဘေးကာ ကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီများ မှ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာဒေသများ တွင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ညွှန်ကြားချက် 	<ul style="list-style-type: none"> • အဆင့်ဆင့်သော သဘာဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးကော် မတီများ၏ လူထုမှအာရုံ စူးစိုက်မှုကိုမြှင့်တင် ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော 	(၅) နှစ်	အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးဗဟို ကော်မတီ၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊	ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ပြည်နယ်/ တိုင်းသဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးကော် မတီများ၊သက်ဆိုင်	UNICEF၊ Save the Children၊ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီ အသင်း၊	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒု၊တ)
			<p>များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> ကျယ်ပြန့်သော နိုင်ငံတော်အဆင့် ပြည်သူ့လူထုမှအလေးဂရုပြုမှု ရရှိစေမည့်အစီအစဉ်များကိုသက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းစီမံချက်များအပေါ်အခြေပြု၍ ပေါ်ပေါက်စေခြင်း သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီအဆင့်ဆင့်၏ကြီးကြပ်မှုဖြင့်ပထမနှစ်အတွင်းရန်ကုန်တိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့်ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိမြို့နယ် (၂၀)တွင် အဆိုပါအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း 	<p>စွမ်းဆောင်ရည်ရှိလာခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> သဘာဝဘေးအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု၊ တုံ့ပြန်မှု၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ရန် လူထုအားအသိပေးပြီးဖြစ်ခြင်း 		ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	သောဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများ	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ	
၇-၃	ကျောင်းနှင့်ကျောင်းသင်ဘာသာရပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများမှတစ်ဆင့်သဘာဝဘေးကိုအလေးထားဂရုပြုမှု ရှိစေရေး	အခြေခံပညာရေးစနစ်တွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးပါဝင်လာခြင်းဖြင့်လုံခြုံစိတ်ချရသောဝန်းကျင်တစ်ရပ်ဖြစ်ထွန်းလာစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> အခြေခံပညာကျောင်းများတွင် ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင်စရာဘာသာရပ်၌ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်သင်ခန်းစာများ ထည့်သွင်းခြင်း ပညာရေးကောလိပ်၏ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင်စရာဘာသာရပ်သင်ရိုးကို ပြန်လည်စိစစ်ပြင်ဆင်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်သော ဗဟုသုတနှင့်အသိပညာကိုကျောင်းသားကျောင်းသူများတိုးတက်ရရှိခြင်း ဆရာ၊ဆရာမများ၏ သဘာဝဘေးဆိုင်ရာ သင်ကြားလေ့ကျင့်မှု ပိုမိုထိရောက်လာခြင်း 	(၃)နှစ်	မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်မှုကိုခံယူ၍သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ	သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန(၁၃) ခုနှင့်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ	UNICEF၊ UNESCO၊ ADPC၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒု၊တ)
၇-၄	တက္ကသိုလ်သင်ဘာသာ ရပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ မှတစ်ဆင့်သဘာဝဘေး ကို အလေးထားကျင့်ပြုမှု ရှိစေရေး	တက္ကသိုလ်သင်ဘာသာရပ် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများတွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးစေ မည့် အစီအစဉ်ပါဝင်လာ စေရန်	<ul style="list-style-type: none"> ဘာသာရပ်ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီးလက်ရှိသင်ရိုးညွှန်းတမ်း တွင်သုံးသပ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဒေသအလိုက်/တက္ကသိုလ်အလိုက် သုတေသနလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက် ရန် အားပေးခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> အသိပညာပေးမှုပိုမို ကျယ်ပြန့်စွာဆောင် ရွက်နိုင်ခြင်း၊ သဘာဝဘေးလျော့ပါး ရေးလုပ်ငန်းများကိုပိုမို စနစ်ကျစွာဆောင်ရွက် လာနိုင်ခြင်း 	(၅)နှစ်	မြန်မာနိုင်ငံပညာ ရေးကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်မှုကိုခံယူ ၍သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ	သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန(၁၃) ခုနှင့်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ	FAO၊ ACF၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ ပညာရှင်များ အသင်း၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊	ဒု
၇-၅	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများတိုးချဲ့ဖွင့် လှစ်ရေး	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး နှင့်ပတ်သက်၍ဌာနဆိုင်ရာ အသီးသီးမှနားလည်ကျွမ်း ဝင်မှု ပိုမိုမြင့်မားလာစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> သက်ဆိုင်ရာဌာနအသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော “သင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်များ သုံးသပ်ရေးကော်မတီ” ဖွဲ့စည်းခြင်း လက်ရှိအသုံးပြုနေသော သင်တန်း လက်စွဲစာအုပ်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်အပါအဝင် ဌာနအသီးသီး၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း ဆင်းများထံမှသုံးသပ်အကြံပြုချက် ရယူရန်စနစ်တစ်ခုတည်ထောင်ခြင်း သင်တန်းသားများ၏သုံးသပ်ချက် နှင့်ကျွမ်းကျင်သူများ၏ ယူဆချက် များအပေါ်အခြေပြု၍သင်တန်းများ (သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း၊ 	<ul style="list-style-type: none"> ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်း များ၏သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အသိပညာတိုးတက် လာခြင်း ကဏ္ဍအားလုံးတွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါး ရေးပေါင်းစပ်ပါဝင်လာ စေရန်အားပေးလာခြင်း 	(၃) နှစ်	ကယ်ဆယ်ရေး နှင့်ပြန်လည်နေ ရာချထားရေးဦး စီးဌာန	ကျန်းမာရေးဦးစီး ဌာန၊မီးသတ်ဦးစီး ဌာန၊လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာန၊မြို့နယ် သဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးကော် မတီများ၊သက်ဆိုင် သောဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	UNDP၊ UNHCR၊ ADPC၊ CBI ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီ အသင်း၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊	ပ

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒု၊တ)
			<p>ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း၊ နည်းပြသင်တန်းအစီအစဉ်)၏ သင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်များဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ တစ်ပြေးညီဖြစ်စေခြင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> • လုပ်ငန်းစီမံကိန်း၏ ပထမနှစ်တွင် မြို့နယ်(၂၀)၌ အဆိုပါဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ထားသောသင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်များကိုစမ်းသပ်အသုံးပြုခြင်း • သင်တန်းများ၏ ရလဒ်များအပေါ် သုံးသပ်ခြင်း၊လိုအပ်လျှင်ပြင်ဆင်ခြင်း • နိုင်ငံအတွင်းသဘာဝဘေးကျရောက်နိုင်ဖွယ်ရှိသောအခြားမြို့နယ်များတွင်သင်တန်းများတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရန် စီမံကိန်းရေးဆွဲဖော်ဆောင်ခြင်း 						
၇-၆	မြို့နယ်အဆင့်အရေးပေါ်အခြေအနေကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရေး	မြို့နယ်အဆင့်တွင်သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးစေရေးစွမ်းရည်များ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • လက်ရှိအသုံးပြုနေသောအရေးပေါ်အခြေအနေ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းသင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်များကိုပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း • မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊ UN အဖွဲ့အစည်းများ၊အခြားအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်း၍ သင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်များကို နိုင်ငံတကာအဆင့်မီစေရန်ဖြည့်စွက်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • မြို့နယ်အဆင့်တွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သောစွမ်းဆောင်ရည်များတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း 	(၂)နှစ်	မီးသတ်ဦးစီးဌာန	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	UNOCHA၊ UNDP၊ WHO/FAO၊ UNAIDS၊ UNICEF၊ UNFPA ၊ CBI၊ JEN၊ World Vision၊	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပ၊ဒု၊တ)
			<ul style="list-style-type: none"> • လိုအပ်ချက်များအပေါ်မူတည်၍ သင်တန်းအစီအစဉ်သစ်များရေးဆွဲခြင်း၊ ဖွင့်လှစ်ခြင်း • (၁၅)မြို့နယ်တွင်သင်တန်းများဆက်တိုက်ဖွင့်လှစ်ခြင်း 					Save the Children၊ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီ အသင်း၊အစိုးရ မဟုတ်သောအ ဖွဲ့အစည်းများ	
၇-၇	သင်တန်းနှင့်ဆိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည်များ မြှင့်မားလာစေရေး	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး နှင့်ပတ်သက်သောအသိ ပညာနှင့်စွမ်းဆောင်ရည် များပြန့်ပွားရေးအတွက် ဆင့်ပွားဆောင်ရွက်မှု ပေါ်ပေါက်လာစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> • လူမှုဝန်ထမ်း၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနသည်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍နည်းပြ သင်တန်းအစီအစဉ်တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရန် စီမံကိန်းများချမှတ်ခြင်း • မန္တလေးတိုင်းနှင့်ရခိုင်ပြည်နယ် အတွင်း(၅)မြို့နယ်စီတွင်ပထမနှစ် အတွင်းသင်တန်းလက်စွဲစာအုပ် အသစ်များကိုစမ်းသပ်အသုံးပြုခြင်း • သင်တန်းများ၏ ရလဒ်များအပေါ် သုံးသပ်ခြင်း၊လိုအပ်လျှင်လက်စွဲ စာအုပ်များပြင်ဆင်ခြင်း • လူမှုဝန်ထမ်း၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၏လက်ရှိနည်းပြသင်တန်း အစီအစဉ်ကိုပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း 	သဘာဝဘေးလျော့ပါး ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်သော သင်တန်းဆရာများ မွေးထုတ်ခြင်း	(၂) နှစ်	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့်ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့်ပြန်လည်နေ ရာချထားရေး ဦးစီးဌာန	အထွေထွေအုပ် ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီး ဌာန၊မီးသတ်ဦးစီး ဌာန	UNDP၊ FAO၊ UNICEF၊ ADPC၊ CBI၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	၀

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
၇-၈	သဘာဝဘေးနှင့် ပတ်သက်၍အသိပညာ ပေးမှုအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ရေး	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး နှင့်ပတ်သက်၍ပေါ်ပေါက် လာဖွယ်ရာရှိသောအခြင်း အရာများကိုပြည်သူလူထု အားအသိပညာပေးလုပ်ငန်း များဆောင်ရွက်ရန်	<ul style="list-style-type: none"> ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကဲ့သို့သော ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့်အကြောင်းခြင်း ရာများနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထု အသိပညာပေးမှုဆိုင်ရာစာအုပ် စာတမ်းများ ပြုစုထုတ်ဝေခြင်း မန္တလေးတိုင်းနှင့် ဧရာဝတီတိုင်း အတွင်း (၃)မြို့နယ်စီတွင်ကျေးရွာ အဆင့်၌ အဆိုပါစာအုပ်စာတမ်း များကို စမ်းသပ်အသုံးပြုခြင်း၊ လိုအပ်ပါက ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်း စာအုပ်စာတမ်းများကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်း စာအုပ်စာတမ်းများ၏ အသုံးဝင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍အခြေအနေ သိရှိနိုင်ရန် စမ်းသပ်မြို့နယ်များသို့ သွားရောက် လေ့လာခြင်း၊ အခါအား လျော်စွာ ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်း 	ပြည်သူလူထုမှသဘာဝ ဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင် ရာလက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေ သောအကြောင်းခြင်း ရာအခြေအနေများ အပေါ်အလေးဂရုပြုမှုရှိ ခြင်း	(၃) နှစ်	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့်ပြန်လည်နေ ရာချထားရေးဝန် ကြီးဌာန	ပြန်ကြားရေးဝန် ကြီးဌာန၊ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊လယ် ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန် ကြီးဌာန၊ကျန်းမာ ရေးဦးစီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေးဦးစီး ဌာန၊မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒညွှန်ကြား မှုဦးစီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်း သိမ်းရေးအမျိုးသား ကော်မရှင်၊သစ် တောဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်သောဝန် ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာန များ	UNDP၊ UNEP၊ FAO/WHO၊ UNFPA၊ UNICEF၊ WFP၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ	ဒု
၇-၉	သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု လေ့ကျင့်ရေးကျောင်း ဖွင့်လှစ်တည်ထောင်ရေး	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာပညာရှင်များ မွေးထုတ်ပေးရန်	<ul style="list-style-type: none"> ကျောင်းနေရာသတ်မှတ်ခြင်း ပို့ချမည့်သင်တန်းများနှင့်သင်တန်း အစီအစဉ်များပြင်ဆင်ခြင်း ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များစုဆောင်းခြင်း ရန်ကုန်မြို့တွင်သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု လေ့ကျင့်ရေးကျောင်းတည်ထောင်ခြင်း 	• သဘာဝဘေးလျော့ ပါးရေးဆိုင်ရာပညာ ရှင်များပေါ်ထွက်လာ ခြင်း	(၃) နှစ်	ကယ်ဆယ်ရေး နှင့်ပြန်လည်နေ ရာချထားရေးဦး စီးဌာန	သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီး ဌာနများ	ADPC၊ Save the Children၊ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
၇-၁၀	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာသုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေး	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာအလေ့အကျင့်များနှင့်နားလည်ကျွမ်းဝင်စေရန်၊ ကမ္ဘာတွင်နေထိုင်သူများအား နေသောအခြေအနေများကို မျက်ခြည်မပြတ်သိရှိနေစေရန်	<ul style="list-style-type: none"> လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်အောက်တွင် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာန (သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနခွဲ) နှင့် ပူးပေါင်း၍ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ထောက်ပံ့အားပေးမည့် အမျိုးသားအစီအစဉ်တစ်ရပ် ပေါ်ထွန်းလာစေခြင်း သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးတွင် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးနယ်မြေများ သတ်မှတ်ခြင်း သုတေသနလုပ်ငန်းရပ်များ၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ကြီးကြပ်ရန် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုစီအား တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း အလားအလာရှိသော ပုံစံမညီသူများအား ဖော်ထုတ်ရှာဖွေခြင်း စီမံကိန်းပထမနှစ်အတွင်း ရွေးချယ်ထားသော သုတေသနစာတမ်းများ အတွက် စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ သုတေသနပညာရှင်များ မွေးထုတ်ပေးခြင်း သုတေသနလုပ်ငန်း သစ်များ ပေါ်ထွက်လာခြင်းနှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အခမ်းအနားများ တွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးတင်ပြနိုင်ခြင်း 	(၄) နှစ်	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ သစ်တောတက္ကသိုလ်နှင့် အခြားနည်းပညာဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ သက်ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာနများ	UNDP၊ FAO၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်များအသင်း၊ Save the Children၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ	ဒု
၇-၁၁	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ ဒေသတွင်းဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်	ဒေသတွင်းနိုင်ငံများအကြား အတွေ့အကြုံဖလှယ်ခြင်းနှင့် အပြန်အလှန်လေ့လာသင်ယူ	စီမံကိန်းပထမနှစ်အတွင်း ASEAN၊ ADPC၊ UNDP နှင့် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီး	သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးအတွက် ပဏာမခြေလှမ်းများ	(၅) နှစ်	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ သစ်	UNDP၊ WHO၊ FAO၊ UNOCHA၊	ဒု

ကဏ္ဍ ခွဲများ	ခေါင်းစဉ်	ရည်ရွယ်ချက်	ဆောင်ရွက်ချက်	မျှော်မှန်းရလဒ်များ	ခန့်မှန်း ကာလ	ဦးဆောင် အဖွဲ့အစည်း	အခြားအစိုးရ ဌာနများ	ပူးပေါင်းပါ ဝင်မည့်အဖွဲ့ အစည်းများ	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (ပါဒါတ)
	ထူထောင်ရေးနှင့်အသိ ပညာဖလှယ်ရေး	ခြင်းအတွက်အခြေအနေ တစ်ရပ် ပေါ်ထွန်းစေရန်	ဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနတို့ပူးတွဲ ဆောင်ရွက်သောအာဆီယံနိုင်ငံများ၏ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများဖလှယ်ပေးနိုင်သော ဝက်(ဘ်) ဆိုက်တစ်ခုပေါ်ထွန်းလာ စေခြင်း <ul style="list-style-type: none"> • အဆိုပါဝက်(ဘ်)ဆိုက်ကိုပုံမှန်ပြင် ဆင်ဖြည့်စွက်မှုဆောင်ရွက်ရေး အတွက်စနစ်တစ်ရပ်ထူထောင်ခြင်း • အဆိုပါဝက်(ဘ်)ဆိုက်တွင် အာဆီယံမဟုတ်သောအခြား အာရှနိုင်ငံများ၏အကြောင်းအရာ များပါ ပါဝင်လာစေခြင်း 	နှင့်ပတ်သက်၍ အာရှနိုင်ငံများ အတွင်းအစဉ်တစိုက် သတင်းအချက် အလက်ဖလှယ်ခြင်း		ရာချထားရေးဝန် ကြီးဌာန၊ ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာန	တောဦးစီးဌာန	UNESCAP၊ UNAIDS၊ UNICEF၊ ASEAN၊ ADPC၊ နှစ်နိုင်ငံအကျိုး တူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့များ၊စိတ် ဝင်စားသော အခြားအဖွဲ့ အစည်းများ	

အခန်း (၃)

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ

၃-၁ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ကို အမျိုးသား
သဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီအောက်ရှိ
ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆပ်ကော်မတီ၏
ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းကော်မတီအောက်တွင်ဆပ်ကော်မတီ(၁၀)ခုကိုသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းခွဲ တစ်ခုစီအလိုက် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ ဆပ်ကော်မတီ(၁)ခုစီကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးများဦးဆောင် ပါသည်။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးဆောင်သော ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆပ်ကော်မတီတွင် ဝန်ကြီးဌာနများမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ အဆိုပါဆပ်ကော်မတီ၏ ဖွဲ့စည်းထားရှိမှုကို ဇယား-၁၁တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

**ဇယား-၁၁   အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းကော်မတီအောက်ရှိ
ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆပ်ကော်မတီ**

အမှတ်စဉ်	အဖွဲ့ဝင်များ	ရာထူး
၁	ဝန်ကြီး၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	ဥက္ကဋ္ဌ
၂	ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၃	ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄	ဒုတိယဝန်ကြီး၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅	ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆	ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇	ဒုတိယဝန်ကြီး၊ အမှတ်(၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈	ဒုတိယဝန်ကြီး၊ နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်ဦးစီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁	မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်းမှ ကိုယ်စားလှယ်	အဖွဲ့ဝင်
၁၂	ဒုတိယဝန်ကြီး၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး
၁၃	ဆပ်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌမှ တာဝန်ပေးအပ်သူ	တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး

၂။ အဆိုပါဆပ်ကော်မတီသည် မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်ကော်မတီအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊

ဦးစီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့်ဝန်ကြီးဌာန(၁)ခုထက်ပို၍ သက်ဆိုင်သောလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လွယ်ကူချောမွေ့စေရန်အတွက် ဝန်ကြီးဌာနများအကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုကို တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဆပ်ကော်မတီကို ဝန်ကြီးဌာနများမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့မှ ကူညီဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

၃-၂ အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့ နှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများမှ မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း နှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းပညာအကူအညီ ပံ့ပိုးပေးခြင်း

၃။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”ကိုရေးဆွဲပြုစုရန် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးဆောင်ပြီး အဖွဲ့ဝင်(၂၄)ဦးပါဝင်သော အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့(Task Force) နှင့် ၎င်း၏အောက်တွင် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲ(၄)ခုကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းကော်မတီ၏ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆပ်ကော်မတီကိုပံ့ပိုးကူညီရန်နှင့် လုပ်ငန်းစီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် နည်းပညာပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန် အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများမှ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ လိုအပ်လျှင်အဖွဲ့ဝင်စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် နည်းပညာအကူအညီအပြင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများဦးစီးဌာနများနှင့် UNDP၊ UNOCHA၊ ASEAN၊ ADPC၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်းစသော အဓိကပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများအကြား ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်မှုများ လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် ပေါင်းကူးဆောင်ရွက်ပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ၊ ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများထံမှ နည်းပညာဆိုင်ရာပံ့ပိုးပါဝင်မှုများ ရယူနိုင်ရန် ဆွေးနွေးပွဲများလည်း ကျင်းပပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၄။ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများသည်ကဏ္ဍခွဲအသီးသီးနှင့်ပတ်သက်၍လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လွယ်ကူချောမွေ့စေရန်အတွက် ဦးစီးဆောင်ရွက်သော ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဦးစီးဌာနများကို နည်းပညာအကူအညီများပေးရန်နှင့် ကဏ္ဍခွဲတစ်ခုစီအတွက် လုပ်ငန်းများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးရန် စသည်တို့ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၃-၃ ကဏ္ဍခွဲတစ်ခုစီအတွက်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက် (Concept Note)

ရေးသား ပြုစုခြင်း

၅။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”တွင် ကဏ္ဍ(၇)ခုအောက်၌ ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၆၄)ခု ဖော်ပြထားပါသည်။ စီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရန် ပထမခြေလှမ်းအနေဖြင့် ဖော်ပြထားသော စီမံကိန်း(၁)ခုစီအတွက် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက် (Concept Note) (၁-၂ စာမျက်နှာစီ) ပြုစုရန် ဖြစ်ပါ သည်။ ၎င်းတွင် လုပ်ငန်းစီမံချက်မှရရှိလာမည့်အကျိုးရလဒ်များ၊ ရည်ရွယ်ထားသောဆောင်ရွက်ရန်များ၊ ခန့်မှန်းဘတ်ဂျက်၊ အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလအပိုင်းအခြား၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းကို အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများမှ ပြုစုရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကဏ္ဍခွဲတစ်ခုစီ အတွက်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက် (Concept Note) ရေးသားပြုစုခြင်းကို စီမံချက်အတည်ပြုပြီး (၆)လအတွင်း ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

၃-၄ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ သတ်မှတ်ရွေးချယ်ခြင်း

၆။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”တွင်ဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၆၄)ခုသည် အချိန်၊ လူအင်အား၊ ငွေအင်အားတို့များစွာလိုအပ်မည်ဖြစ်ရာ လုပ်ငန်းစီမံကိန်းအားလုံး တစ်ပြိုင်နက် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်မဟုတ်ပဲ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ရွေးချယ်ရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည့်အချက်များမှာ လုပ်ငန်းစီမံကိန်း၏ အရေးပါမှု၊ ၎င်း၏သက်ရောက်နိုင်မှုနှင့် လိုအပ်သော စွမ်းအားစုအရင်းအမြစ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အခန်း(၂)တွင်ဖော်ပြခဲ့သောဇယားများ၌ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်မှုကိုပထမဦးစားပေး၊ ဒုတိယဦးစားပေး၊ တတိယဦးစားပေး ဟူ၍အဆင့်ခွဲခြားဖော်ပြထားပါသည်။ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကိုဝန်ကြီးဌာနများအကြားညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရွေးချယ်ရန် အချိန်ကာလ(၃)လခန့်လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ ရွေးချယ်ပြီးသောဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၁)ခုစီအတွက်စာမျက်နှာ(၈)မျက်နှာမှ (၁၂)မျက်နှာစီရှိ စီမံကိန်းဆိုင်ရာကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်အသေးစိတ်အစီရင်ခံစာနှင့် စီမံကိန်းဆိုင်ရာစာရွက်စာတမ်းများကိုရေးသားပြုစုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာသည် စွမ်းအားစုအရင်းအမြစ်များသုံးစွဲမှုနှင့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်း ရေးဆွဲချမှတ်လုပ်ဆောင်ရေး၏အခြေခံဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”တွင်ဖော်ပြထားသောဦးစီးဆောင်ရွက်မည့် ဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများသည် အခြားသက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန/ဦးစီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးလျက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အလားအလာရှိသော ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုကိုလည်း ရယူပြီး လုပ်ငန်းစီမံကိန်းကို ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၃-၅ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ပညာရှင်အသင်း

အဖွဲ့များနှင့်အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

၈။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”တွင် ဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများသည်စွမ်းအားစုများ၊ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အခြားသောပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများ များစွာလိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းတွင် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရှင်အသင်းအဖွဲ့များ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရပ်ဆိုင်ရာဌာနများ/ တက္ကသိုလ်များ ပါဝင်ဆက်စပ်လျက်ရှိရာ အဖွဲ့အစည်းအားလုံး ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းလျက်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ ဦးစီးဆောင်ရွက်မည့်ဝန်ကြီးဌာနများ/ဦးစီးဌာနများသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ၊အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၉။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် အခြားသက်ဆိုင်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးတွင် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆွေးနွေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်-

- ကုလသမဂ္ဂသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်း (UN Disaster Management Team - UNDMT/United Nations Country Team - UNCT)
- UNESCAP၊ WMO၊ UNISDR နှင့် IOC တို့အပါအဝင်ပြည်တွင်း၌ ရုံးစိုက်ထားခြင်းမရှိသောကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ (Non-Resident UN Agencies including UNESCAP, WMO, UNISDR and IOC)
- အေဂျင်စီများပါဝင်သောကော်မတီ (Inter-Agency Standing Committee - IASC)
- UNDP မှ ဦးဆောင်သော Disaster Risk Reduction (DRR) Working Group
- PONREPP ၏ Social Protection Working Group နှင့်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးညှိနှိုင်းမှုဌာန (Protection Working Group of PONREPP and Recovery Coordination Centre)
- သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး လူထုအဖွဲ့အစည်း (Civil Society Forum on DRR)
- မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၊
- အာဆီယံ၊ မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းကော်မရှင် (Mekong River Commission - MRC)၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတောင်တန်းဒေသဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (International

စသောဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ

- ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာနှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်မိတ်ဖက်နိုင်ငံများ

၃-၆ လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများအတွက်ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲခြင်း

၁၀။ ဤလုပ်ငန်းစီမံချက်တွင် ဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၆၄)ခုတွင် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာတိုးတက်စေရေး၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ပြည်သူလူထုမှအလေးဂရုပြုမှုရှိစေရေးနှင့် ကျောင်းသင်ရိုးညွှန်းတမ်းတို့တွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးကိုထည့်သွင်းရေးစသည့်လုပ်ငန်းများအပြင် သဘာဝဘေးဒဏ်ခံနိုင်မည့် အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကြိုတင်သတိပေးချက်ထုတ်ပြန်ရေးအတွက် ပစ္စည်းကိရိယာများတပ်ဆင်ခြင်းစသော လုပ်ငန်းများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ လုပ်ငန်းစီမံကိန်း အားလုံးသည် စွမ်းအားစုအရင်းအမြစ်များ လိုအပ်ပြီး၊ အချို့တည်ဆောက်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင် စွမ်းအားစုအမြောက်အမြား ကျခံသုံးစွဲရန် လိုအပ်ပါသည်။ကဏ္ဍခွဲတစ်ခုစီ၏ ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက် (Concept Note) တွင် ကဏ္ဍခွဲတစ်ခုစီအတွက် ခန့်မှန်းဘတ်ဂျက်နှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း တစ်ခုစီအတွက် အသေးစိတ်ဘတ်ဂျက်ကို ပြုစုစုစည်းတင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၁။ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်တွင် ဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကိုအကောင်အထည်ဖော်ရန်နိုင်ငံတော်ဘတ်ဂျက်မှကျခံသုံးစွဲမှုများအပြင်ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ၊အခြားအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများမှ ငွေကြေးနှင့်နည်းပညာအကူအညီများပံ့ပိုးကူညီမည်အလားအလာများစွာရှိပါသည်။အခန်း(၂)တွင် ဖော်ပြခဲ့သောဇယားများ၌ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်မည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင်အခြားအဖွဲ့အစည်းများကိုဖော်ပြထားပါသည်။

၃-၇ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

၁၂။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”တွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသော ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်း (Lead Agency) များသည် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ (Other Government Agencies)၊ အခြားမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (Potential Partners) နှင့် ပူးပေါင်းပြီး လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးအဆင့်အလိုက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပထမအဆင့်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို၂၀၁၀ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအဆင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယအဆင့်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း စတင်နိုင်ရန် မျှော်မှန်းပါသည်။ ဦးဆောင်အဖွဲ့မှ အကောင်အထည်ဖော်မှု လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့မှ လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ

အတွက်ပံ့ပိုးထောက်ပံ့မှုများနှင့်စွမ်းအားစုများစီးဆင်းမှုလွယ်ကူချောမွေ့စေရန် ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၃-၈ ကာလပိုင်းအလိုက် ဆန်းစစ်ခြင်း

၁၃။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”သည် ယိုဂိုမူဘောင် လုပ်ငန်းစဉ် များ (Hyogo Framework for Action -HFA) နှင့်အညီရေးဆွဲထားသော အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက် ပါဝင်သည့် စီမံကိန်း ဖြစ်ရာ အဆိုပါလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကိုသတ်မှတ်အချိန်ကာလတွင် ပြီးစီးအောင် အကောင်အထည်ဖော်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် အကောင်အထည် ဖော်ရန်သတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ၏ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုကို စောင့်ကြည့်လေ့လာနိုင်မည့် စနစ်တစ်ခု ထူထောင်ပြီး၊ စီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်မှုကို ကာလပိုင်းအလိုက် သုံးသပ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃-၉ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆပ်ကော်မတီသို့ ကာလပိုင်းအလိုက် အစီရင်ခံခြင်း

၁၄။ “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်”၏ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်ကော်မတီ ဖြစ်သော ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆပ်ကော်မတီသည် အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းအဖွဲ့မှ တင်ပြလာသော ပုံမှန်ကာလပိုင်းအလိုက် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မှု အခြေအနေတိုးတက်မှုကို သုံးသပ်ဆန်းစစ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ၏ အကောင်အထည်ဖော်မှု အခြေအနေကို ကာလပိုင်းအလိုက် တင်ပြအစီရင်ခံမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဆပ်ကော်မတီအနေဖြင့် နည်းဗျူဟာပိုင်းဆိုင်ရာ နှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများကို အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် ချမှတ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃-၁၀ PONREPP ၏ DRR Sector Plan ၊ Recovery Coordination Centre နှင့် Protection Working Group တို့နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၅။ DRR Working Group မှ ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ပြုစုတင်ပြထားသော လုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာ “DRR Sector Plan”တွင် PONREPP တွင်ဖော်ပြထားသည့် မှန်တိုင်းသင့်ခံ ရသောဒေသများအတွက် မျှော်မှန်းရလဒ်(၅)ရပ်ကို အလေးထားဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းတို့အနက် အမှတ်စဉ်(၅)ရလဒ် “အမျိုးသားနှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများတွင် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး နှင့်လျော့ပါးအောင်လုပ်ဆောင်ရေးအတွက်မူဝါဒနှင့်နည်းစနစ်များဖော်ဆောင်ရေး” တွင် ဗဟိုအဆင့်မှ

အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ DRR Sector Plan ၏ မျှော်မှန်းရလဒ် ၅-၁၊ ၅-၂၊ ၅-၄၊ ၅-၆၊ ၅-၇၊ ၅-၈၊ ၅-၁၂၊ ၅-၁၃နှင့် ၅-၁၆ တို့မှာလည်း “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်” တွင်ဖော်ပြထားသောလုပ်ငန်းများနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။ PONREPP အား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးကို အထောက်အကူပြုရန်ဖွဲ့စည်းထားသော “ပြန်လည်ထူထောင်ရေးညှိနှိုင်းမှုဌာန (Recovery Coordination Centre-RCC)” နှင့် “Social Protected lives” ကဏ္ဍခွဲအောက်ရှိ “Social protection” လုပ်ငန်းအဖွဲ့တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်စဉ်ကာလတွင် အဆိုပါဆက်စပ်မှုများကို ပိုမိုတိကျစွာ ဖော်ထုတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းဖြင့် ပိုမို အကျိုးရှိ စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

၃-၁၁ ဆောင်ရွက်ဆဲဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း

၁၆။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာမူဘောင်များနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အကျိုးဝင်ပတ်သက်လျက်ရှိရာအထူးသဖြင့် “ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များ” ပြည့်မီရန်ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များပါဝင်ပါသည်။ ကဏ္ဍပေါင်းစုံနှင့်နီးနွယ်ပတ်သက်မှုရှိသော သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းသည်လည်း ဖော်ပြပါအကြောင်းအရာများနှင့် ခွဲခြားမရအောင် ဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဝန်ကြီးဌာနများသည် “ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များ” ကို ပြည့်မီစေရေးအတွက် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အခြားမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ နောင်တွင် “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်” သည် အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်း/စီမံကိန်းတို့နှင့် ပူးတွဲဖော်ဆောင်လျက် ပိုမိုကောင်းမွန်သောရလဒ်များ ပေါ်ထွက်လာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

- “ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များ” ကို ပြည့်မီစေရေးအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသောသက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၏ နိုင်ငံတော်အဆင့်လုပ်ငန်းစဉ်များ
- အမျိုးသားအဆင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းစီမံချက် (National Adaptation Plan of Action on Climate Change)
- အမျိုးသားအဆင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးမှု မဟာဗျူဟာ (National Sustainable Development Strategy)
- မြန်မာနိုင်ငံ ၂၁ ရာစုအစီအစဉ် (Myanmar Agenda 21)

၁၇။ အထက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များကို ဦးစီးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများသည် “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်” ရေးဆွဲရာတွင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သဖြင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန် လွယ်ကူမည် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်အတွက်သတင်းအချက်အလက်များ ရယူခြင်း

နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၀၅ခုနှစ်တွင်အခြားနိုင်ငံ(၁၆၇)နိုင်ငံနှင့်အတူ ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်များ (Hyogo Farmework for Action - HFA) ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း၏ ရည်မှန်းချက်မှာ “၂၀၁၅ခုနှစ်တွင်ပိုမိုဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းသောကမ္ဘာကြီးတည်ဆောက်ရန်” ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံသဘောတူညီချက် (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response - AADMER) ကို လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါသဘောတူညီချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအား ကူညီနိုင်ရန်နှင့်ယိုဂိုမူဘောင်နှင့် သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာအာဆီယံသဘောတူညီချက်တို့၏ မျှော်မှန်းထားသောရလဒ်များကို ရရှိနိုင်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် ပြုစုနိုင်ရေး စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် လုပ်ငန်းစီမံချက်ကို ရေးဆွဲနိုင်ရန်အတွက် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သောအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်၏ အဆိုပြုထားသော ကဏ္ဍ(၇)ရပ်မှာ-

- (၁) မူဝါဒ၊အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုနှင့်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရေး
- (၂) ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ချက်
- (၃) သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက်ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်များ ဆောင်ရွက်ရေး
- (၄) ဗဟိုအဆင့်၊ပြည်နယ်/တိုင်း၊ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်အဆင့်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု၊တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များ
- (၅) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများပါဝင်လာစေရေး
- (၆) ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး
- (၇) သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေး၊လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး

ယခုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု၊ သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်နေသောဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းအများနှင့် ၎င်း၏တွဲဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အနာဂတ်စီမံကိန်းများနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ပြနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော ဆောင်ရွက်ပြီး၊ ဆောင်ရွက်ဆဲစီမံကိန်းများကိုလည်း သတ်မှတ်ဖော်ပြနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါရည်ရွယ်ချက်များအောင်မြင်နိုင်ရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါမေးခွန်းများမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များက ကူညီပေးပါလိမ့်မည်။

မေးခွန်းများ

- (၁) သဘာဝဘေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပြီးခဲ့သော(၃)နှစ်နှင့် (၃)နှစ်အထက်ကမည့်သည့်စီမံကိန်းများနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသနည်း။
- စီမံကိန်းတစ်ခုစီအတွက် အောက် ဖော်ပြပါ သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးပို့နိုင်ပါသည့်-
  - စီမံကိန်း(သို့မဟုတ်)အစီအစဉ်၏အမည်
  - ဆောင်ရွက်ချက်များ
  - ရလဒ်
  - ဆောင်ရွက်မည့်အဖွဲ့အစည်း(များ)နှင့် တွဲဖက်အဖွဲ့အစည်း(များ)
  - ဆောင်ရွက်သည့်နေရာဒေသ

- ကာလ/ကြာမြင့်ချိန်
  - အခြားသော သတင်းအချက်အလက်များ
- (၂) သဘာဝဘေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မည့်သည့်စီမံကိန်းများနှင့်ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဆောင်ရွက်နေကြဆဲ ဖြစ်ပါသနည်း။

စီမံကိန်းတစ်ခုစီအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးပို့နိုင်ပါသည်-

- စီမံကိန်း(သို့မဟုတ်)အစီအစဉ်၏ အမည်
- ဆောင်ရွက်ချက်များ
- ရလဒ်
- ဆောင်ရွက်မည့်အဖွဲ့အစည်း(များ)နှင့် တွဲဖက်အဖွဲ့အစည်း(များ)
- ဆောင်ရွက်သည့်နေရာဒေသ
- ကာလ/ကြာမြင့်ချိန်
- အခြားသော သတင်းအချက်အလက်များ

မေးခွန်းအမှတ်(၁)နှင့်(၂)ကိုဖြေကြားနိုင်ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ပြီး၊ ဆောင်ရွက်ဆဲစီမံကိန်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် လက်ကမ်းစာစောင်များ၊ အစီရင်ခံစာများကိုလည်း ထည့်သွင်းပေးနိုင်ပါသည်။

- (၃) ပူးတွဲဖော်ပြထားသော သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာမူဘောင်၏ ကဏ္ဍများနှင့် ကဏ္ဍခွဲများအတွင်း ဝန်ကြီးဌာနများ/အဖွဲ့အစည်းများ၏ အနာဂတ်တွင် ဦးစားပေးအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသော စီမံကိန်းများ/ဆောင်ရွက်ချက်များကို ကျေးဇူးပြု၍ သတ်မှတ်ဖော်ပြပေးပါ။

စီမံကိန်းတစ်ခုစီအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးပို့နိုင်ပါသည်-

- စီမံကိန်း(သို့မဟုတ်)အစီအစဉ်၏ အမည်
- ပန်းတိုင်/ရည်ရွယ်ချက်များ
- ဆောင်ရွက်ချက်များ
- ရလဒ်
- ခန့်မှန်းကာလ/ကြာမြင့်ချိန်
- အကြံပြုထားသော ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်း(များ)နှင့် တွဲဖက်အဖွဲ့အစည်း(များ)
- ဆောင်ရွက်မည့်နေရာဒေသ
- ကုန်ကျစရိတ်/ဘတ်ဂျက်(ခန့်မှန်း)
- ဦးစားပေးအဆင့်(ပ/ဒ/တ)
- ဆောင်ရွက်ပြီး၊ ဆောင်ရွက်ဆဲစီမံကိန်းများနှင့်ပတ်သက်ဆက်နွှယ်မှုများ
- အခြားသောသတင်းအချက်အလက်များ

သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ပြီး/ ဆောင်ရွက်ဆဲနှင့် ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသော လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ စာရင်းကို ပေးပို့ကူညီခဲ့သော အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း		
အမှတ်စဉ်	ကဏ္ဍ	ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ/ အခြားအဖွဲ့အစည်းများ
	ဝန်ကြီးဌာနများ	ဦးစီးဌာနများ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း
၂	ဝန်ကြီးဌာန	ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန
၃	အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး	ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
၄	တိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာန	စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန
၅	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်	မီးသတ်ဦးစီးဌာန
၆	ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန
၇		လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန
၈	ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း
၉		မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန
၁၀	ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန	မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
၁၁	သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန	သစ်တောဦးစီးဌာန
၁၂		သစ်တောဦးစီးဌာန (စီမံကိန်းနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနခွဲ)
၁၃		ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအမျိုးသားကော်မရှင်
၁၄		အပူပိုင်းဒေသစီမံကိန်းစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန
၁၅	ဆက်သွယ်ရေး၊ စာတိုက်နှင့် ကြေးနန်း	မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
၁၆	ဝန်ကြီးဌာန	
၁၆	မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန	မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
၁၇	ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
၁၈	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဆင့်မြင့်ပညာဦးစီးဌာန (အထက်မြန်မာပြည်)
၁၉		ပညာရေးစီမံကိန်းနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန
၂၀		တက္ကသိုလ်များ၊ ကောလိပ်များ
၂၁	သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန	အဆင့်မြင့်သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဦးစီးဌာန
၂၂		ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်
၂၃	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
၂၄	နေပြည်တော်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ	
၂၅	UN အဖွဲ့အစည်းများ	UNDP
၂၆		FAO
၂၇		UN Habitat
၂၈		UNEP
၂၉		UNESCO

၃၀		UNICEF
၃၁		UNOCHA
၃၂		WFP
၃၃		WHO
၃၄	ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း	ASEAN
၃၅	International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, Myanmar delegation	
၃၆	မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း	
၃၇	အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)	Action-aid
၃၈		ACTED
၃၉		Action against Hunger (ACF)
၄၀		ADRA, Myanmar [Adventist Development & Relief Agency]
၄၁		Capacity Building Initiative [CBI]
၄၂		Care Myanmar
၄၃		French Red Cross
၄၄		German Agro Action
၄၅		Malteser International
၄၆		Oxfam
၄၇		RRDS
၄၈		Save the Children
၄၉		Terre des hommes Italia
၅၀		World Vision
၅၁		JEN
၅၂		FREDA
၅၃		Norwegian Refugee Council (NRC)
၅၄		International Rescue Committee (IRC)
၅၅		Lutheran World Federation (LWF)
၅၆		မေတ္တာဖောင်ဒေးရှင်း
၅၇	ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းများ	မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း
၅၈		မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် - အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏
ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု

စဉ်	ဝန်ကြီးဌာနများ	ဦးစီးဌာနများ
၁	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန	ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန
၂		မီးသတ်ဦးစီးဌာန
၃		လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန
၄	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန
၅		ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန
၆	သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန	ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအမျိုးသားကော်မရှင်
၇		သစ်တောဦးစီးဌာန
၈		စီမံကိန်းနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန
၉	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
၁၀	ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန	မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
၁၁	ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
၁၂		ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
၁၃	မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန	မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန
၁၄	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန	ပညာရေးစီမံကိန်းနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန
၁၅	အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာန	စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန
၁၆	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	
၁၇	ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း
၁၈	ဆက်သွယ်ရေး၊ စာတိုက်နှင့်ကြေးနန်း ဝန်ကြီးဌာန	မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
၁၉	UNOCHA	
၂၀	UNDP	
၂၁	မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း	
၂၂	မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း	
၂၃	မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း	
၂၄	ADPC	
	ASEAN (လေ့လာသူ)	

မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် - လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများ၏ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု

လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများ	ဆွေးနွေးသည့်အကြောင်းအရာများ	အဖွဲ့ဝင်များ
လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲ (၁)	ကျရောက်နိုင်သောဘေးအန္တရာယ်၊ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအကဲဖြတ်ရေးနှင့် သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုးအတွက်ကြိုတင်သတိပေးခြင်းစနစ်များထူထောင်ဆောင်ရွက်ရေး (မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ပါကဏ္ဍ-၂နှင့်၃)	<ul style="list-style-type: none"> • မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန • သစ်တောဦးစီးဌာန • မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း • ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန • ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန • အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန • မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း • မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်း
လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲ (၂)	မူဝါဒ၊အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံထားရှိမှုများ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ဗဟိုအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်း၊ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် သဘာဝဘေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက် ရေး (မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ပါကဏ္ဍ-၁နှင့်၄)	<ul style="list-style-type: none"> • ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန • မီးသတ်ဦးစီးဌာန • ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန • အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန • UNOCHA • မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း • ASEAN
လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲ (၃)	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်လာစေရေး (မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ပါကဏ္ဍ-၅)	<ul style="list-style-type: none"> • စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန • ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန • မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း • ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန • ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအမျိုးသားကော်မရှင်
လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲ (၄)	ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့်သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးနှင့် သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရေး၊ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေး (မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ပါကဏ္ဍ-၆နှင့်၇)	<ul style="list-style-type: none"> • ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန • လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန • မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန • ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန • ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန • UNDP • မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း

